

13.06.2022

Kokousaika 13.06.2022 16:00 - 19:05

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
	poistui 17:25, poissa: § 452 - 466
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
	poistui 19:05, poissa: § 466
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Iskanius, Anniina	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta	
Vierunen, Maarit	
Hiltunen, Titta	varajäsen
Pasanen, Amanda	varajäsen
	saapui 17:25, poissa: § 441 - 451§
Yanar, Ozan	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Järvenkallas, Satu (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti (etänä)	vs. kulttuuri ja vapaa-ajan toimialajohtaja

13.06.2022

Lehmuskoski, Ville Turpeinen, Leena (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Enroos, Asta (etänä) Kivelä, Liisa Kühn, Markus (etänä) Menna, Lauri (etänä)	vs. henkilöstöjohtaja viestintäjohtaja strategiajohtaja johtava asiantuntija poistui 17:24, poissa: § 452 - 466
Peltonen, Antti (osittain etänä)	va. hallintojohtaja poistui 17:36, poissa: § 453 - 466
Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni (etänä)	elinkeinojohtaja kaupunginlakimies esteellinen § 455
Saxholm, Tuula Hopeakunnas, Maisa Nirkko, Saara (etänä) Ainola, Pilvi Manninen, Rikhard	rahoitusjohtaja viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija maankäyttöjohtaja asiantuntija saapui 17:42, poistui 18:25, läsnä § 458
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari 441 - 466 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari 441 - 442 §, 451 §
Antti Peltonen	va. hallintojohtaja 443 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 444 - 450 §, 452 - 466 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Pilvi Ainola	hallintoasiantuntija 441 - 466 §

13.06.2022

§	Asia	
441	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
442	Asia/2	V 22.6.2022, Helsingin kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen
443	Asia/3	V 22.6.2022, Poliisin neuvottelukunnan jäsenen valinta
444	Asia/4	V 22.6.2022, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle
445	Asia/5	V 22.6.2022, Määräaikainen poikkeaminen voimassa olevista ohjeista ja toimintatavoista rakentamisen markkinoiden poikkeustilanteen johdosta
446	Asia/6	V 22.6.2022, Käpylän Pohjolankatu 45 ja 47 asemakaavan muuttaminen (nro 12732)
447	Asia/7	V 22.6.2022, Oulunkylän Maunulan Lamputilantie 34 ja 36 asemakaavan muuttaminen (nro 12748)
448	Asia/8	V 22.6.2022, Haagan Steniuksen kentän alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12697)
449	Asia/9	V 22.6.2022, Tilojen vuokraaminen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta Englantilaisen koulun käyttöön
450	Asia/10	V 22.6.2022, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä ja Helsingin kaupungin hankinnoista
451	Asia/11	Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet
452	Asia/12	Jäsenen ehdottaminen verotuksen oikaisulautakuntaan
453	Asia/13	Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi
454	Asia/14	Lausunto sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista tavoitteista pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026
455	Asia/15	Rakennusten ja vuokraoikeuden ostaminen (Laakso, tontti 91-18-626-3)
456	Asia/16	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

13.06.2022

457	Asia/17	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä suojellun Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
458	Asia/18	Helsingin yleiskaavan toteuttamishjelma 2022
459	Asia/19	Edustajien nimeäminen HUS-yhtymän toimielimiin
460	Asia/20	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
461	Asia/21	Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnittelua edistävän Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n perustaminen
462	Asia/22	Kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot ja tilojen asukaskäytön periaatteet
463	Asia/23	Valtuutettu Sinikka Vepsän valtuustoaloite Helsingin omistaman Työterveys in-house-yhtiön perustamisesta
464	Asia/24	Kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittäminen, täytäntöönpanopäätös
465	Asia/25	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 1.6.2022 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
466	Asia/26	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 441

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Sari Sarkomaan sekä varatarkastajiksi Jussi Halla-ahon ja Reetta Vanhasen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita varatarkastajaksi Anni Sinnemäen sijasta Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Sari Sarkomaan sekä varatarkastajiksi Jussi Halla-ahon ja Anni Sinnemäen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 442

V 22.6.2022, Helsingin kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä vuoden 2021 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 349 580 755,35 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johdokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli-/ alijäämä	2021 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	3 596 561,73
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	ylijäämä	1 217 907,62
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	ylijäämä	380 505,37
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	334 836,49
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	alijäämä	-1 160 579,43

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli-/ alijäämä	2021 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 813 051,58
Vakuutusrahasto	ylijäämä	2 456 465,11
Innovaatorahasto	alijäämä	-4 783 680,65
Osallisuusrahasto	alijäämä	-2 177 792,28

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2021 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	54 531,33
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	356 512,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 021 573,19
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	352 293 732,08

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Tilinpäätös 2021 kirjaan tehdyn korjauksen seuraavasti:

13.06.2022

Asia/2

Kaupunginhallituksessa 28.3.2022 hyväsyttöyn Helsingin kaupungin Tilinpäätös 2021 kirjaan on tehty korjaus sivulla 200 olevaan Taloushallintopalveluliikelaitoksen rahoituslaskelmaan . Korjaus on tehty laskelmassa Rahoituksen rahavirtaan. Rahoituksen rahavirran Saamisten muutos muilta- riviltä on siirretty tili Kuitattavat sisäiset saamiset, summaltaan 19 667,00 euroa, riville Saamisten muutos kunnalta. Edellä mainitulla tilillä on poikkeuksellisesti ollut saldoa per 31.12.2021. Tili on ohjautunut Tasku-järjestelmässä väärälle raporttiriville, mutta koska tilin arvo tilinpäätöksessä pitäisi olla nolla, se ei ole aiemmin noussut esille. Rahoituksen rahavirran loppusumma ei muutu. Tiliohjaus korjataan jatkoa ajatellen.

Alla on merkitty korjattavat rivit keltaisella.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen	
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos ¹	-1 510 586,37
	-1 510 586,37
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	2 670,75
Saamisten muutos muilta	68 988,34
Korottomien velkojen muutos kunnalta	243 141,78
Korottomien velkojen muutos muilta	779 812,43
	1 094 613,30

Alla rivit on korjattu tilinpäätöskirjaan.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen	
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos ¹	-1 510 586,37
	-1 510 586,37
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	-16 996,25
Saamisten muutos muilta	88 655,34
Korottomien velkojen muutos kunnalta	243 141,78
Korottomien velkojen muutos muilta	779 812,43
	1 094 613,30

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin tilinpäätös 2021 Kvsto 22.6.2022

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.06.2022

Asia/2

Muutoksenhaku

Koskee kaupunginhallituksen päätöstä hyväksyä Tilinpäätös 2021 kirjaan tehty korjaus

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2021 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Kaupungin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja se on vahvalla pohjalalla. Kaupungin tilikauden tulos oli 349,6 miljoonaa euroa ollen 223,6 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Vuoden 2020 tulos oli 496,7 miljoonaa euroa, vuoden 2019 tulos oli 377,0 miljoonaa euroa ja vuoden 2018 tulos 386,8 miljoonaa euroa. Useampia viime vuosia tarkastellen vuoden 2021 tulos oli jokseenkin keskimääräistä tasoa, mutta suhteutettuna toteutuneeseen investointitasoon jonkin verran aikaisempia vuosia heikompi.

Vuoden 2021 tulos mahdollistui, kun vuosikate toteutui talousarviota parempana (237,0 miljoonaa euroa) verotulojen ylittäessä talousarvion merkittävästi (198,7 miljoonaa euroa). Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja (sisältyy muihin toimintatuloihin) kertyi talousarvion mukaisesti, yhteensä 101 miljoonaa euroa. Tämä on noin 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta vähemmän ja noin 70 miljoonaa euroa toissa vuotta vähemmän. Koronakustannusten kattamiseen tarkoitettuja valtionavustuksia saatiin yhteensä 175,4 miljoonaa euroa, joka pääosin kohdistui sosiaali- ja terveystoimialaan.

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2021	01.01.–31.12.2020
Toimintatuotot	1 324 665	1 145 428
Valmistus omaan käyttöön	146 576	192 604
Toimintakulut	-5 027 069	-4 662 370
TOIMINTAKATE	-3 555 828	-3 324 337
Verotulot	3 828 749	3 565 598
Valtionosuudet	330 345	479 558
Rahoitustuotot	170 172	158 680
Rahoituskulut	-16 362	-16 121
VUOSIKATE	757 075	863 377
Poistot ja arvonalentumiset	-408 494	-375 929
Satunnaiset erät	1 000	9 280
TILIKAUDEN TULOS	349 581	496 728
Tilinpäätössiirrot	7 082	1 874
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	356 663	498 601

	2021	2020	2019	2018	2017
Vuosikate, miljoonaa euroa	757,1	863,4	741,4	752,0	837,9
Vuosikate, prosenttia poistoista	185,3	229,7	203,4	216,8	236,2
Vuosikate, euroa/asukas ¹	1 149	1 314	1 134	1 160	1 300

¹ Vertailuvuoden 2020 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2020 tunnuslukuihin.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittävät talousarvion 219,4 miljoonalla eurolla ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 7,8 prosenttia (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 3,6 prosenttia). Menojen ylityksen taustalla oli pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialalle muodostuneet koronapandemian välittömät kustannukset. Näitä kustannuksia valtio osittain kompensoi myöntämällä valtionavustuksia. Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2021 noin 9,3 prosenttia yli kolminkertaisesti strategiatavoitteeseen (2,87 prosenttia) nähden (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 4,4 prosenttia).

Jos kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittavan taloustavoitteen mukaisessa menokasvutarkastelussa huomioidaan saadut valtionavustukset koronapandemian välittömiin ja rajaterveysturvallisuuden kustannuksiin (175 miljoonaa euroa), niin menokasvu oli 5,2 prosenttia, eli edelleen kaksinkertainen strategiatavoitteeseen nähden.

Kaupungin toimintakate toteutui lähes talousarvion mukaisena valtionavustuksina maksettujen koronakompensaatioiden seurauksena. Toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta lähes 7 prosenttia. Heikkeneminen johtui menokasvusta sekä alhaisemmista maa- ja kiinteistöomaisuuden myyntivoitoista.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 7,4 prosenttia (vuonna 2020 vastaava kasvu oli 2,1 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä 198,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi huomioiden koronakompensaatiot

yhteisöverojen kautta. Kunnallisveropohjan kehittymistä kuvaa se, että kumulatiivisesti kunnallisveron tilitykset ovat kasvaneet vuoden 2021 alusta koko maan tasolla kaikille veronsaajille +6,1 prosenttia. Valtionosuustilitysten toteuma oli 330,4 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 18,4 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 217 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat.

Vuosikate 757 miljoonaa euroa toteutui 297,2 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana, mutta hieman edellisvuotta heikompana (863 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Koronan suorat talousvaikutukset Helsingin kaupungin toimintakatteeseen vuonna 2021 olivat arviolta hieman alle -100 miljoonaa euroa. Lisäksi toimialojen palveluissa on kuitenkin muodostunut palveluvelkaa, jonka kattaminen vuodesta 2021 eteenpäin lisää kaupungin menoja. Huomioiden koronakompensaatiot yhteisöverojen sekä valtionosuuksien kautta, tasapainottuvat koronan talousvaikutukset vuoden 2021 osalta. Koronapandemiasta johtuvia taloudellisia menetyksiä korvaavat, kertaluonteiset vuosille 2020-2021 kohdentuvat kompensaatiot poistuvat vuonna 2022 eivätkä ne ole enää kattamassa palveluvelasta kaupungille myöhemmin muodostuvia kustannuksia.

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	757 075	863 377
Satunnaiset erät	1 000	9 280
Tulorahoituksen korjauserät	-114 632	-143 568
	643 443	729 089
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-889 557	-1 046 592
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 609	25 687
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	283 036
	-733 210	-737 869
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-89 768	-8 781
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-92 099	-32 123
Antolainasaamisten vähennys	106 566	87 773
	14 467	55 650
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-78 922	-81 541
	-78 922	-21 541
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 918	6 967
Vaihto-omaisuuden muutos	17 935	-28 261
Saamisten muutos ¹	11 246	6 238
Korottomien velkojen muutos	-36 301	197 852
	-18 038	182 797
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-82 493	216 906
RAHAVAROJEN MUUTOS	-172 261	208 126
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 147 910	1 320 170
Rahavarat 1.1.	1 320 170	1 112 045
	-172 261	208 126

¹ Vuoden 2020 toteuma on muutettu vastaamaan vuoden 2021 tiliointikäytäntöjä.

Kaupungin investointimenot olivat 889,6 miljoonaa euroa, joka oli 27 miljoonaa euroa edellisvuoden vertailukelpoista tilannetta vähemmän (kun edellisvuoden toteumasta huomioidaan pois Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppin kertaluontoinen pääomitus noin 130 miljoonaa euroa).

Investointimenot ilman liikelaitoksia vuonna 2021 olivat 644,2 miljoonaa euroa eli 117,3 miljoonaa pienemmät kuin vuonna 2020, kun jo myydyin Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppin kertaluontoista pääomitusta vuonna 2020 ei huomioida. Vuonna 2020 käytettiin 761,5 miljoonaa euroa, 2019 käytettiin 639,9 miljoonaa euroa ja 516 miljoonaa euroa vuonna 2018. Investointitason nousu on viime vuosina kohdistunut erityisesti kasvatukseen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeisiin, uusien projektialueiden esirakentamiseen sekä katujen ja liikenneväylien uudisrakentamiseen ja perusparantamiseen.

13.06.2022

Asia/2

Talonrakennushankkeisiin käytettiin yhteensä 255,6 miljoonaa euroa, joka on 42,5 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2020, jolloin määrärahaa käytettiin 298,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 266,1 miljoonaa euroa. Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 126,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2020 käytettiin 130,9 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin käytettiin 129,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2020 käytettiin 167,1 miljoonaa euroa.

Talousarviokohdan Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi, käytettiin vuonna 2021 yhteensä 68,3 miljoonaa euroa, joka on 28,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 käytettiin 96,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 55,5 miljoonaa euroa.

Katuihin ja liikenneväyliin käytettiin yhteensä 159 miljoonaa euroa, joka on 14,2 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 vastaava käyttö oli 173,2 miljoonaa euroa ja 158,7 miljoonaa euroa vuonna 2019.

HKL-liikelaitoksen investoinnit vuonna 2021 olivat 243 miljoonaa euroa, kun ne olivat 145,9 miljoonaa euroa vuonna 2020. Investointitaso on kasvanut etenkin Raide-Jokerin infra-, varikko- ja kalustoinvestointien, vuonna 2021 käynnistyneen Kruunusillat-hankkeen toteutusvaiheen sekä metrovaunuihin kohdistuneiden investointien myötä.

	2021	2020	2019	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2017–2021), 1 000 euroa	264 278	512 854	354 671	789 658	563 819
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	264,3	512,9	354,7	410,3	184,4
Investointien tulorahoitus, prosenttia	87,9	84,6	96,9	122,6	137,0
Lainanhoitokate	8,2	9,1	7,4	6,3	4,7
Kassan riittävyys, päivää	70	85	77	91	99

Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui -89,8 miljoonaa euroa negatiivisena ja tämä alijäämäisyys oli seurausta korkeasta investointitasosta. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui kuitenkin 231,9 miljoonaa euroa talousarviota parempana johtuen budjetoitua paremmasta vuosikatteesta. Tulorahoitus investointitason kattamiseen eli vuosikate toteutui jonkin verran edellistä vuotta heikompana, mutta jokseenkin tätä edeltävien vuosien tasolla. Vuonna 2021 investoinnit jatkuivat korkeana, jolloin toiminnan ja investointien rahavirta jäi alijäämäiseksi. Kaupungin talouden tasapainossa on laskeva trendi tarkasteltaessa tasapainoa toiminnan ja investointien rahavirran kautta.

Vuosikate suhteessa toteutuneeseen investointitasoon (investointien tulorahoitusprosentti) vuonna 2021 oli 88 prosenttia, kun vuonna 2020

vastaa tunnusluku oli 85 prosenttia. Se ei poikkea merkittävästi muiden suurimpien kaupunkien tasosta. Myöskin kuntasektorin keskimääräinen investointien tulorahoitusprosentti oli ennakkotietojen mukaan 86 prosenttia. Myös investointien tulorahoitusprosentin kautta tarkasteltuna on kaupungin talouden tasapainossa laskeva trendi johtuen siitä, että samaan aikaan kun investointitaso on noussut niin tulorahoitus eli vuosikate ei ole vastaavalla tavalla parantunut.

Vuoden 2021 talousarviossa oli varauduttu uusien 80 miljoonan euron lainojen nostoon. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 65,8 miljoonaa euroa (sisältäen liikenneliikelaitoksen investointeja varten nostetut rahalaitoslainat). Maksuvalmius kehittyi vuonna 2021 paremmalla uralla, kuin mitä vuotta 2021 koskevan talousarviovalmistelun yhteydessä ennakotiitiin, ja kaupungin lainanottotarve siirtyi vuodelle 2022. Pitkäaikaisien lainojen määrä aleni vuonna 2021 nettomääräisesti yhteensä 65,8 miljoonaa euroa ja siten kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 913 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa 992 miljoonaa euroa).

Kaupungin rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusarvopaperien yhteenlaskettu määrä on pienentynyt kuluneella tilikaudella 172,3 miljoonaa euroa. Kassavarojen määrän muutosta selittävät pääosin toiminnan ja investointien rahavirran alijäämäisyys sekä se, että uusien pitkäaikaisten lainojen nosto siirtyi vuoteen 2022.

Kaupungin taseen rahat ja pankkisaamiset -erä sisältää myös kaupungin konsernitiliin kuuluvien yhteisöjen tilivarat kaupungin konsernitilillä. Kaupungin velka edellä mainituille yhteisöille näiden varoista konsernitilillä näkyy kaupungin taseessa vastaavasti lyhytaikaisten velkojen määrässä. Kaupungin konsernitilijärjestelmässä oli tytäryhteisöjen varoja vuoden lopussa yhteensä 541,3 miljoonaa euroa ja tässä oli laskua viime vuodesta 36 miljoonaa euroa.

Taseen tunnusluvut	2021	2020	2019	2018	2017
Omavaraisuusaste, prosenttia	81,8	80,8	81,6	80,6	79,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	40,3	44,7	43,8	45,8	47,7
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	913	992	1 014	1 100	1 206
Lainat, euroa/asukas ¹	1 386	1 510	1 550	1 698	1 871
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	1 880	1 895	1 950	1 944	1 894
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	1 521	1 483	1 250	1 394	1 515
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ¹	2 309	2 258	1 912	2 151	2 356
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 864	6 541	6 102	5 753	5 396
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas ¹	10 419	9 957	9 333	8 877	8 389

¹ Vertailuvuoden 2020 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2020 tunnuslukuihin.

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2021 tulos oli noin 385 miljoonaa euroa. Tulos heikkeni vuodesta 2020 noin -220 miljoonaa euroa (vuoden 2020 kaupunkikonsernin tulos oli 605 miljoonaa euroa). Helsingin kaupungin tulos heikkeni -147 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen ver-

rattuna. Tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin tulosta parantavasti oli 35 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2020 oli 108 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöistä ennen kaikkea Helen Oy:n (-67 miljoonaa euroa) sekä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (-11 miljoonaa euroa) tulokset heikkenivät vuodesta 2020. Helen Oy:n tulos vuonna 2021 oli 55 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2020 oli 122 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin tuloslaskelman mukainen ylijäämä (poistotaso huomioiden) oli 369 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta -200 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin ylijäämä oli -142 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa heikompi.

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot	4 363 332	3 803 496
Toimintakulut	-7 164 569	-6 402 147
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	20 785	32 706
TOIMINTAKATE	-2 780 451	-2 565 945
Verotulot	3 820 030	3 565 598
Valtionosuudet	331 046	480 135
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 111	13 263
Muut rahoitustuotot	15 235	10 211
Korkokulut	-59 098	-57 520
Muut rahoituskulut	-7 961	-7 303
	-34 714	-41 349
VUOSIKATE	1 335 911	1 438 439
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-940 487	-843 899
Omistuksen eliminointierot	-12 101	697
Arvonalentumiset	-6	-110
	-952 594	-843 311
Satunnaiset erät	2 062	10 330
TILIKAUDEN TULOS	385 379	605 458
Tilinpäätössiirrot	2 784	1 035
Tilikauden verot	-12 130	-12 127
Laskennalliset verot	-8 054	-28 734
Vähemmistöosuudet	1 278	3 253
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	369 256	568 884

Kaupunkikonsernin investoinnit huomioiden vuoden 2021 toiminnan ja investointien rahavirta oli -331 miljoonaa euroa alijäämäinen ja se oli hieman vuoden 2020 tasoa heikompi (-269 miljoonaa euroa vuonna 2020). Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -90 miljoonaa euroa, jonka taso oli edellisen vuoden tasoa heikompi (-9 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) yhteenlaskettu investointitaso oli 671 miljoonaa euroa ja se oli 237 miljoonaa euroa eli noin 26 prosenttia edellisen vuoden tasoa (908 miljoonaa euroa vuonna 2020) matalampi. Tytäryhteisö-

söjen investointitason madaltuminen vuodesta 2020 on seurausta ennen kaikkea asumiseen liittyvää toimintaa harjoittavien tytäryhteisöjen investointien pienenemisestä. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Helsingin Asumisoikeus Oy:n ja Kiinteistö Oy Auroranlinnan investoinnit vuonna 2021 olivat merkittävimmin edellisvuotta matalammat. Myös Stadion-säätiön investoinnit olivat merkittävästi edellisvuotta pienemmät Olympiastadion peruskorjauksen valmistuttua.

Vuonna 2021 tytäryhteisöistä (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) suurimmat investoinnit olivat Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (300 miljoonaa euroa), Helen Oy:n (237 miljoonaa euroa) ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n (35 miljoonaa euroa) investoinnit. Kuntayhtymistä suurimmat investoinnit olivat HSY:n (232 miljoonaa euroa, kuntayhtymä kokonaisuudessaan) ja HUSin (250 miljoonaa euroa, kuntayhtymä kokonaisuudessaan) investoinnit.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 891 miljoonaa euroa eli 8 941 euroa asukasta kohden (vuonna 2020 lainakanta oli 5 552 miljoonaa euroa). Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 913 miljoonaa euroa eli 1 386 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni (79 miljoonaa euroa), mutta vastaavasti tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joiden omistusosuus on yli 50 prosenttia) yhteenlaskettu lainakanta kasvoi kasvaneen investointitason seurauksena noin 404 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on pysynyt viime vuosina jokseenkin samalla tasolla, ollen vuonna 2021 noin 88 prosenttia.

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 335 911	1 438 439
Satunnaiset erät	2 062	10 330
Tilikauden verot	-12 130	-12 127
Tulorahoituksen korjauserät	-72 326	-94 871
	1 253 517	1 341 771
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 106 812	-2 273 959
Rahoitusosuudet investointimenoihin	113 464	16 735
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	408 544	646 667
	-1 584 804	-1 610 556
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-331 287	-268 785
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-24 834	-21 415
Antolainasaamisten vähennys	21 101	11 217
	-3 732	-10 199
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	640 363	652 933
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-299 956	-254 373
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 694	-17 704
	338 713	380 855
Oman pääoman muutokset	629	3 285
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 318	-18 324
Vaihto-omaisuuden muutos	14 605	-39 475
Saamisten muutos	-137 047	3 399
Korottomien velkojen muutos	79 199	82 581
	-54 561	28 181
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	281 049	402 123
RAHAVAROJEN MUUTOS	-50 239	133 337
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 578 395	1 628 634
Rahavarat 1.1.	1 628 634	1 495 297
	-50 239	133 337

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin tilinpäätös 2021 Kvsto 22.6.2022

13.06.2022

Asia/2

Muutoksenhaku

Koskee kaupunginhallituksen päätöstä hyväksyä Tilinpäätös 2021 kirjaan tehty korjaus

Kunnallisvalitus, valtuusto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 420

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.06.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

28.03.2022 Ehdotuksen mukaan

21.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.03.2022 § 62

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi yhteenvedon kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2021 talousarvion toteutumisesta sekä liitteenä olevan selonteon riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta.

Käsittely

13.06.2022

Asia/2

22.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana oli kuultavana talous- ja suunnittelupäällikkö Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.03.2022 § 48

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteenä olevan sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Käsittely

15.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttuja asiantuntijoita, eivätkä nämä siitä syystä osallistuneet kokoukseen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.03.2022 § 29

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Johtokunta päätti

– hyväksyä ja allekirjoittaa liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 tilinpäätöksen ja

13.06.2022

- lähettää HKL:n tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 2.829.720,12 euron poistoeron vähennyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 3.596.561,73 euroa ja että tilikauden ylijäämä siirretään HKL:n taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Jukka Hämäläinen

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 18.02.2022 § 11

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa liikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1-31.12.2021. Samalla johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden ylijäämä yhteensä 334 836,49 euroa, siirretään liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 18.02.2022 § 6

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021 esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpito-päällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

13.06.2022

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.02.2022 § 23

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 sekä esitti kaupunginhallitukselle, että tilikauden alijäämä -1 160 579,43 euroa siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 16.02.2022 § 6

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021 ehdotuksen liitteenä olevan tilinpäätöskirjan mukaisesti sekä päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden ylijäämä 380 505,37 euroa siirretään taloushallintopalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Tiia Kumpulainen, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
tiia.kumpulainen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 09.02.2022 § 15

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.06.2022

Asia/2

Pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi pelastuslaitoksen vuoden 2021 tilinpäätöksen.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 08.02.2022 § 12

HEL 2021-013064 T 02 06 01 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä tarkastustoimen vuoden 2021 tulosbudjetin toteumatiedot ja vuoden 2021 tilinpäätöstiedot.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

13.06.2022

Asia/3

§ 443

V 22.6.2022, Poliisin neuvottelukunnan jäsenen valinta

HEL 2022-006361 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Sifo Nazzarenolle eron poliisin neuvottelukunnan jäsenen luottamustoimesta
- valitsee Tapio Mustosen jäseneksi poliisin neuvottelukuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta esittää Tapio Mustosta jäseneksi poliisin neuvottelukuntaan.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 6.5.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin poliisilaitos

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.06.2022

Asia/3

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Sifo Nazzarenolle eron poliisin neuvottelukunnan jäsenen luottamustoimesta
- valitsee _____ jäseneksi poliisin neuvottelukuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Sifo Nazzarenon (Kok.) 2.8.2021 § 246 poliisin neuvottelukunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Sifo Nazzareno on 6.5. pyytänyt eroa poliisin neuvottelukunnan jäsenen luottamustoimesta kotikunnan muutoksen vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 6.5.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

13.06.2022

Asia/3

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin poliisilaitos

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

§ 444

V 22.6.2022, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle

HEL 2022-006644 T 02 05 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää myöntää Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammattiopiston käyttöön rakennettavien Myllypuron ja Roihupellon kampusten sekä Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston investointeja varten enintään 260 000 000 euron määräisen kaupungin omavelkaisen takauksen. Takaus myönnetään osana rahoitusjärjestelyä, jolla on tarkoitus kattaa kiinteistöosakeyhtiön yhteensä 264 314 000 euron suuruisien investointien edellyttämä rahoitustarve. Rahoitusjärjestelyt kohdistuvat hankesuunnitelmassa vuosille 2021-2026 arvioitujen investointimenojen rahoittamiseksi nostettavien pitkäaikaisten lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Nostettavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31025641
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Takaushakemus Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen hankesuunnitelman 9.12.2020, § 357. Arvioidut rakentamiskustannukset ovat yhteensä 48 044 000 euroa (alv 0 %) heinäkuun 2020 kustannustasossa. Rakennustyöt ovat käynnissä ja tilojen on tarkoitus valmistua toukokuussa 2023 siten, että tilat otetaan käyttöön elokuussa 2023.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston Roihupellon kampuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuuston päätöksellä 3.11.2021, § 331, ja arvioidut rakentamiskustannukset ovat yhteensä 176 000 000 euroa (alv 0 %) huhtikuun 2021 kustannustasossa. Uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön tammikuussa 2026.

Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston uudisrakennushankkeen suunnitelma hyväksyttiin valtuuston päätöksellä 30.3.2022, § 77, ja arvioidut rakentamiskustannukset ovat yhteensä 40 270 000 euroa (alv 0 %) marraskuun 2021 kustannustasossa. Uudisrakennus on suunniteltu toteutettavaksi siten, että rakentaminen käynnistyy elokuussa 2022 ja tilat valmistuvat lokakuussa 2024.

Hankkeiden toteutus ja rahoitus

Hankkeita on valmisteltu siten, että uudisrakennukset tulevat Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen ja uudisrakennuksia koskevat osakekannat merkitään Helsingin kaupungin omistukseen.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat rahoittaa hankkeet pitkäaikaisilla lainoilla, joiden vakuudeksi kaupungin omavelkaisia takauksia esitetään. Hankkeiden alkuvaiheen rahoittamiseen voidaan ennen pitkäaikaisten lainojen nostamista käyttää tilapäisesti kaupungin konsernitililimiittiä, joka hankkeiden edetessä korvataan kokonaan tai pääosin ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta haettavilla pitkäaikaisilla lainoilla.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on kaupungin kokonaan omistama keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, joka omistaa pääasiassa Helsingin kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevia rakennuksia Helsingin kaupungilta vuokratuilla tai kiinteistöyhtiön omistamalla tonteilla. Rakennuksissa toimii kaupungin useiden eri toimialojen yksiköitä. Yhtiölle on luonteenomaista monipuolinen yhteistyö kaupungin kanssa, sillä se on toteuttanut useita uudis- ja peruskorjaushankkeita kaupungille. Lisäksi yhtiö huolehtii kaupungin käytössä olevien omistamiensa toimitilakiinteistöjen hoidosta.

Hyödyntämällä olemassa olevaa yhtiötä ja sen organisaation osaamista vältetään uuden yhtiön perustaminen ja organisaation rakentaminen sekä uuden erillisen yhtiön hallinnointi. Hanke sopii hyvin Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloille. Uudiskohteiden talouden seuranta eriytetään omille kustannuspaikoilleen.

Tarvittavat takaukset

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiö hakee kaupungilta enintään 260 000 000 euron määräistä omavelkaista takausta. Takausta haetaan vuosille 2021-2026 ajoittuvien arviolta yhteensä noin 264 314 000 euron investointimenoihin tarvittavien pitkäaikaisten lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen vakuudeksi. Takauksia tarvitaan kaupunginvaltuuston vahvistamien hankesuunnitelmien mukaisesti investointeihin, jotka käsittävät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston käyttöön rakennettavat Myllypuron ja Roihupellon kampukset sekä Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston.

Edellä kuvattujen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimitilahankkeiden lisäksi yhtiö tulee myöhemmin tarvitsemaan kaupungin takausta myös muihin hankkeisiin, joita esimerkkinä Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, jonka hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuuston päätöksellä 16.6.2021, § 191. Kaupunginvaltuuston jo hyväksymien uudisrakennushankkeiden lisäksi kaupungilla on hankesuunnitteluvaiheessa Malmin ja Haagan terveys- ja hyvinvointikeskukset, joita Helsingin kaupungin hankeohjausryhmän linjaamana valmistellaan rakennettaviksi Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistukseen samoin periaattein kuin Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskusta. Mainittujen terveys- ja hyvinvointikeskusten hankesuunnitelmat tulevat kaupunginvaltuuston käsittelyyn myöhemmin.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat tekee päätökset edellä tarkoitettuihin vielä hankesuunnitteluvaiheessa oleviin hankkeisiin ryhtymisestä Helsingin kaupunginvaltuuston hankepäättösten puitteissa, ja hakee sen jälkeen Helsingin kaupungilta tarvittavia takauksia sosiaali- ja terveys-toimialan hankkeiden rahoitusjärjestelyihin. Samassa yhteydessä on mahdollista tarvittaessa hakea täydennystä nyt haettavalle kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeiden takausratkaisulle.

Valtiontukiarviointi ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 § vaatimukset huomioiden, kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon sen, että yhtiö on

kokonaan kaupungin omistama. Takauksille ei tässä yhteydessä edellytetä vastavakuuksia.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Helsingin kaupunki on suunnitellut myöntävänsä Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle omavelkaisen takauksen rahoitusjärjestelyihin, joilla investoidaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammattiopiston käyttöön rakennettavia kampuksia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön tulevia peruskoulua, päiväkotia ja leikkipuistoa. Ennen takauksen antamista on arvioitava, sisältyykö suunniteltuun toimenpiteeseen SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys, jolla tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 6 - 12).

Komission tiedonannon mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään valtion rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, voidaan pitää muuna kuin taloudellisena toimintana. Unionin tuomioistuin on katsonut, että perustaessaan ja pysyttäessään tällaisen julkisen koulutusjärjestelmän, joka saa yleensä rahoituksensa julkisista varoista eikä oppilailta tai heidän vanhemmiltaan, valtio ei pyri harjoittamaan voittoa tuottavaa toimintaa, vaan se suorittaa yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja koulutuksellisia tehtäviään väestöään kohtaan. Näitä periaatteita voidaan soveltaa julkisiin koulutuspalveluihin, kuten ammattikoulutukseen, yksityiskouluihin ja julkisiin kouluihin, lastentarhoihin, sivutoimiseen opetustoimintaan yliopistoissa sekä yliopisto-opetukseen. (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 28 - 29).

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle annettavaan omavelkaiseen takaukseen, joilla toteutetaan edellä mainitut investoinnit kasvatuksen ja koulutuksen käyttöön, ei sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea, koska takaus kohdistuu ei -taloudelliseen toimintaan. Mikäli tiloja vuokrataan eteenpäin kolmansille osapuolille, tulee varmistua siitä, että Helsingin kaupungilta saatu taloudellinen etu ei siirry kilpailuilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Tällaisessa tilanteessa kol-

mansille osapuolille vuokratuista tiloista tulee periä markkinahintaista vuokraa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ei- taloudelliseen toimintaan myönnettyä tukea ei käytetä taloudelliseen toimintaan. Ristiintukeminen voidaan sulkea pois pitämällä erillistä kirjanpitoa yksikön harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta. Kiinteistö Oy Helsingin toimitilat yhtiön harjoittaessa taloudellista toimintaa on kirjanpito eriytettävä ei - taloudellisesta toiminnasta.

Toimivalta ja delegointi

Kuntalain 14 §:n 2 mom. 9 kohdan mukaisesti valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, oikeuttaa täytäntöönpanopäätöksessään kaupunginkanslian oikeuspalveluita tekemään takaussitoumukset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31025641
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Takaushakemus Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

13.06.2022

Asia/5

§ 445

V 22.6.2022, Määräaikainen poikkeaminen voimassa olevista ohjeista ja toimintatavoista rakentamisen markkinoiden poikkeustilanteen johdosta

HEL 2022-007529 T 00 01 00

Päätös

A) Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Päätös salassa pidettäviltä osilta liitteessä 1.

B)

Päätös salassa pidettäviltä osilta liitteessä 1.

C)

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginhallituksen 14.12.2015 § 1208 hyväksymästä tilahankkeiden käsittelyohjeesta poiketaan määräaikaisesti 31.3.2023 saakka siten, että hankesuunnitelman hyväksymispäätöksessä asetetaan hankkeen rakennuskustannuksille enimmäishinta-arvio, jonka ylittymistä ei tarvitse päättää uudestaan hankesuunnitelman käsittelyjärjestyksessä

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

- A) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
C) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päätöstä koskevat salassa pidettävät perustelut liitteessä 1.

Tilahankkeiden käsittelyohje

Kaupungin päätöksentekoprosessia on hankesuunnitelman käsittelyjärjestyksen osalta syytä joustavoittaa, jotta kaupungin tilahankkeet voivat edetä päätöksenteon jälkeen suunnitellusti ja ilman kaupungin päätöksenteon aiheuttamaa viivettä.

Voimassa olevasta tilahankkeiden käsittelyohjeesta on tarpeen poiketa määräaikaisesti 31.3.2023 saakka siten, että hankkeelle asetetaan rakennuskustannusten enimmäishinta-arvio, jonka ylittymistä ei tarvitse päättää uudestaan hankesuunnitelman käsittelyjärjestyksessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

- A) Kunnallisvalitus, valtuusto
- B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
- C) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

§ 446

V 22.6.2022, Käpylän Pohjolankatu 45 ja 47 asemakaavan muuttaminen (nro 12732)

HEL 2020-001762 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 26. kaupunginosan (Koskela) katualueiden asemakaavan, 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 25885, korttelin 25886, korttelin 25888 ja katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen sekä 26. kaupunginosan (Koskela) katualueiden asemakaavan muutoksen 5.4.2022 päivätyn piirustuksen nro 12732 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12732 kartta, päivätty 5.4.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12732 selostus, päivätty 5.4.2022, päivitetty Kylk:n 5.4.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 17.1.2022, täydennetty 5.4.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Esitysteksti
Esitysteksti

13.06.2022

Asia/6

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Käpylän kortteleita 25885 (Käpylän paloasema), 25886 (Pohjolankatu 45 koulutontti), 25888 (Pohjolankatu 47 ja Käpyläntie 12 asuinkortteli) sekä niitä ympäröiviä puisto- ja katualueita.

Tavoitteena on nykyisen, tiloiltaan riittämättömän koulurakennuksen korvaaminen suuremmalla, noin 500 oppilaan uudisrakennuksella ja pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiä turvaavan huoltorakennuksen mahdollistaminen. Lisäksi tavoitteena on alueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten, piha-alueiden sekä puistoalueiden suojeleminen. Uutta kerrosalaa YO-korttelissa on 3 038 k-m² ja Y-korttelissa 250 k-m².

Kaavaratkaisussa on pyritty erityisesti sovittamaan nykyistä suurempi uudisrakennus ja sen toiminnot tontille niin, että rakentaminen voidaan toteuttaa alueen kulttuuriympäristön arvot ja luonnonympäristö huomioon ottaen.

Kaavaratkaisun toteuttamisella mahdollistetaan ruotsinkielisille oppilaille koko peruskoulun pituinen yhtenäinen koulupolku yhdessä koulurakennuksessa. Kaavaratkaisu turvaa myös alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja ympäristöjen säilymisen, kun arvokkaat rakennukset pihapiireineen sekä alueen puistot suojellaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on asuntovaltaista aluetta merkinnöin A3 ja A2, jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Helsingin maanlaisessa yleiskaavassa 2021 ei ole varauksia tälle alueelle. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta parantamalla ruotsinkielisten koulupalveluiden ja pelastustoimen toimintaedellytyksiä ja tukemalla kaupunginosan omaleimaisuutta suojelun keinoin.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt oppilaitoksen hankesuunnitelman 22.9.2021.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijaitsee Käpylässä ja rajautuu pääosin arvoympäristöiksi luokiteltuihin katualueisiin eli Pohjolankatuun ja Käpyläntiehen sekä Kullervonkatuun. Osoitteessa Pohjolankatu 47 (Käpyläntie 12) sijaitsee Hilding Ekelundin suunnittelema asuinkerrostalokortteli, joka on rakennettu 1950-luvun alussa. Rakennukset omistaa Helsingin kaupungin asunnot Oy. Alueen kaakkoisosassa sijaitsee Käpylän paloasema ja osoitteessa Pohjolankatu 45 sijaitsee noin 150 ruotsinkielisen oppilaan koulurakennus. Koulun tontti rajautuu luoteen puolella Pohjolankatuun, koillisessa ja lounaassa puistoalueeseen sekä Pohjolankatu 47 asuinkortteliin. Koulutontin lounaispuolella sijaitsee Otto-livari Meurmanin puisto ja sen luoteiskulmassa lippakioski. Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön nimeltään Käpylä–Koskela -asuntoalue.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1937, 1946, 1951, 1955 ja 1999. Alueella on myös kaavoittamatonta katualuetta.

Korttelialueet ovat kaupungin omistuksessa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Uuden koulun budjettihinta on noin 24 milj. euroa (alv 0%). Kustannukset täsmentyvät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kattavan joukkoliikenteen hyödyntämiseen, ruotsinkielisten opetuspalveluiden järjestämisen tarpeellisuuteen, kulttuurihistoriallisiin arvioihin sekä kestävä kehityksen ja ilmastovaikutusten huomioimiseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja pihapiirit, puistoalueet sekä lippakioski merkitään suojeltavaksi. Kaavaratkaisulla parannetaan ruotsinkielisen opetuksen ja oppilaiden tilannetta ja helpotetaan muiden toimipisteiden ahtautta. Samalla mahdollistetaan heille yhteinen koulupolku alueella, joka sijaitsee keskeisesti olemassa olevassa kaupunkirakenteessa ja kattavien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä asukastilaisuudessa esittelystä valmisteluaineistosta kohdistuivat suunnitellun koulurakennuksen laajuuteen, pihatoimintoihin ja sijaintiin, kaupunkikuvallisiin asioihin, alueen puuston, puistojen ja kävelyreittien säilyttämiseen, pysäköintiin ja liikenteeseen sekä kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että koulurakennuksen massaa on pienennetty ja korkeutta madallettu, tilat ja toiminnot on sijoitettu pääasiassa nykyisen koulun tontille ja puistoalueet kulkureitteineen säilytetään mahdollisimman ennallaan. Saattoliikenteelle järjestetään tila koulun sisäänkäyntien läheisyydestä. Alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset, pihapiirit ja puistoalueet merkitään suojelumerkinnöillä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 17.1.– 15.2.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat koulurakennuksen julkisivulaseihin ja niiden turvallisuuteen, rakennuksen sijaintiin sekä sen kokoon suhteessa tonttiin.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot HSY:ltä, kaupunginmuseolta ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat yhtäältä kaupunkikuvallisiin seikkoihin ja nykyisen koulurakennuksen purkamisen vaikutuksiin sekä suojelumerkintöihin ja toisaalta uuden koulurakennuksen tarpeellisuuteen.

Lisäksi Helen Sähköverkko Oy ja HSL ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12732 kartta, päivätty 5.4.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12732 selostus, päivätty 5.4.2022, päivitetty Kylk:n 5.4.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 17.1.2022, täydennetty 5.4.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Havainnekuva, 5.4.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

13.06.2022

Asia/6

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun lii-
kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.04.2022 § 216

HEL 2020-001762 T 10 03 03

Hankennumero 0824_6

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 5.4.2022 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12732 hyväksymistä. Asemakaava koskee 26. kaupunginosan (Koskela) katualueita ja asemakaavan muutos koskee 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelia 25885, korttelia 25886, korttelia 25888 sekä katu- ja puistoalueita ja 26. kaupunginosan (Koskela) katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Eeva Pirhonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Eeva Pirhonen, johtava arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 37319
eeva.pirhonen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 21344

inka.lappalainen(a)hel.fi

Heikki Salko, Liikenneinsinööri (liikenne), puhelin: 310 26548
heikki.salko(a)hel.fi

Kaarina Laakso, tiimipäällikkö (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2021 § 46

HEL 2020-001762 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12732 pohjakartan kaupunginosissa 25 Käpylä, 26 Koskela. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12732
Kaupunginosat: 25 Käpylä, 26 Koskela
Kartoituksen työnumero: 11/2021
Pohjakartta valmistunut: 25.5.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 31031976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 447

V 22.6.2022, Oulunkylän Maunulan Lamputilantie 34 ja 36 asemakaavan muuttaminen (nro 12748)

HEL 2019-010503 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Maunula) korttelin 28220 tonttien 1 ja 3 asemakaavan muutoksen 29.3.2022 päivätyn piirustuksen nro 12748 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12748 kartta, päivätty 29.3.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12748 selostus, päivätty 29.3.2022, päivitetty Kylk:n 29.3.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 16.12.2021, täydennetty 29.3.2022 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Kaavamuutoksen haki- ja	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee asunto-osakeyhtiön kah-
ta kerrostalotonttia osoitteissa Lampuotilantie 34 ja 36. Kaavaratkaisu
mahdollistaa kolmen uuden kerrostalon rakentamisen. Olemassa ole-
vat rakennukset säilyvät.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa tonttien täydennysraken-
taminen Raide-Jokerin tuntumaan. Kaavassa on erityisesti pyritty sovit-
tamaan uudet rakennukset kaupunkikuvaan ja ympäristöön.

Uutta asuntokerrosalaa on 6 560 k-m². Yhteensä tonteilla on kerrosa-
laa 15 460 k-m². Tonttien tehokkuus on $e=0,95$. Asukasmäärän lisäys
on noin 150.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta
merkinnällä A3, jossa korttelitehokkuus on $e= 0,4-1,2$.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella ei ole maa-
nalaisia tilavarauksia. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutu-
mista edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien ää-
rellä.

Kaupunki omistaa ao. tontit ja kaupunginhallitus on 6.6.2022 hyväksy-
nyt tonttien varaamisen (uusi kaavatontti 28220/4) rakennushankkeen
toteuttajalle Lehto Oy:lle. Myöhemmin on tarkoitus allekirjoittaa pitkäai-
kainen maanvuokrasopimus varauksensaajan ja kaupungin välillä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1960.

Kaupunki omistaa tontit ja kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja neuvotellen hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia mutta kaavamuuotos nostaa alueen arvoa. Uuden kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden noin 5 milj. euroa.

Nykyisen vuokralaisen Asunto Oy Maunulanmäen ja varauksensaajan kesken on allekirjoitettu hanke- ja yhteistyösopimus 8.6.2020, jonka mukaan täydennysrakentamiskorvauksen vuokralaiselle maksaa kaupungin sijaan varauksensaaja.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. Maunulanpuiston pienenemiseen ja uusien rakennusten näkymiseen kaupunkikuvassa.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että hankkeen kokoa on pienennetty ja rakennusten enimmäiskerroskoruus on muutettu kuudesta viiteen. Uudet rakennukset on sijoitettu niin, että Maunulanpuisto säilyy mahdollisimman suurena. Kaavassa edellytetään liittymistä yleisiin alueisiin huolitellusti ja laadukkain materiaalein. Lisäksi tontin Maunulanpuiston puoleinen osa on merkitty istutettavaksi.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. Maunulanpuiston pienenemiseen, kaksikerroksisen pysäköintiratkaisun massivisuuteen, asuinkerrostalojen kerroskoruun ja sijoitteluun. Lisäksi esitettiin vaihtoehtoisia pysäköintiratkaisuja.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että hankkeen kooka on pienennetty ja rakennusten enimmäiskerrosluku on muutettu kuudesta viiteen. Myös puistosta tonttiin liitettäväksi suunniteltu alue on aiempaa pienempi.

Mielipiteitä saatiin 5 kpl. Yhdessä mielipiteessä oli allekirjoittaneen lisäksi 14 nimeä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 16.12.2021– 27.1.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. asuntojen hallintamuotoon, uusien rakennusten sijoittumiseen ja varjostukseen, liikenteeseen, lintujen turvallisuuteen sekä epähavainnolliseen aineistoon.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot HSY:ltä ja kaupunginmuseolta. Museon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. hankkeen sovittamiseen ympäristöön.

Lisäksi Helen Sähköverkko Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12748 kartta, päivätty 29.3.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12748 selostus, päivätty 29.3.2022, päivitetty Kylk:n 29.3.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 16.12.2021, täydennetty 29.3.2022 ja asukastilaisuuden muistio 21.11.2019
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Kaavamuutoshakemus 23.9.2019
- 5 Kaavamuutoshakemus 23.9.2019, liite, Maunula, hankesuunnitelma-luonnos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kymp/Talouden tuki
Kaavamuutoksen haki- ja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

13.06.2022

Asia/7

rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.03.2022 § 195

HEL 2019-010503 T 10 03 03

Hankenumero 0741_30

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.3.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12748 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Maunula) korttelin 28220 tontteja 1 ja 3.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o As Oy Maunulanmäki: 10 000 euroa

Käsittely

29.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Sari Ollila. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sari Ollila, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ollila(a)hel.fi

Heikki Salko, liikenneinsinööri, puhelin: 310 26548
heikki.salko(a)hel.fi

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 30.08.2021 § 35

HEL 2019-010503 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12748 pohjakartan kaupunginosassa 28 Oulunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12748
Kaupunginosa: 28 Oulunkylä
Kartoituksen työnumero: 21/2021
Pohjakartta valmistunut: 6.7.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

13.06.2022

Asia/7

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 448

V 22.6.2022, Haagan Steniuksen kentän alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12697)

HEL 2019-011024 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29004 tontin 1, korttelin 29095 osan, korttelin 29096 tontin 8 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 7.9.2021 päivätyn ja 1.3.2022 muutetun piirustuksen nro 12697 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavamuutoksen nro 12697 kartta, päivätty 7.9.2021, muutettu 1.3.2022
- 2 Asemakaavamuutoksen nro 12697 selostus, päivätty 7.9.2021, muutettu 1.3.2022, päivitetty Kylk:n 1.3.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.9.2021, täydennetty 15.2.2022 ja Kerrokantasi-kyselyn yhteenveto 3.7.2020
- 4 Havainnekuva, arkkitehtitoimisto MUUAN Oy 27.11.2020
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Muistutukset
- 7 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

13.06.2022

Asia/8

	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
Helsingin seudun lii- kenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ym- päristöpalvelut - kuntayhtymä	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Steniuksen kentän aluetta, joka sijaitsee Etelä-Haagassa Huopalahden aseman eteläpuolella. Kaavamuutoksen tavoitteena on muodostaa uusi viisikerroksisista kerrostaloista koostuva asuinkortteli, joka istuu luontevasti naapuruston nykyiseen ja rakentumassa olevaan rakennuskantaan, ja jossa pysäköinti on toteutettu toimivasti ja kaupunkikuvallisesti kestävästi. Kaavaratkaisu korvaa alueen nykyisen, toteutumattoman asemakaavan, jossa alue oli suunniteltu toteutettavaksi 2–3-kerroksisina rivi-, pari- ja pienkerrostaloina. Uudessa kaavaratkaisussa Isonnevantien puolella lamellikerrostalot istutettuine etupihoineen rajaavat katutilaa. Haagan urheilutien varteen ja korttelin sisäosaan on sijoitettu polveilevasti porrastettuja pistetaloja. Suunnitelmassa kortteliin muodostuu kaksi miellyttävän kokoista pihapiiriä.

Kaavamuutoksen myötä asuinkorttelin kerrosalaksi muodostuu 13 620 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on 4 260 k-m² ja liiketilaa 60 k-m². Asuinkortteliin on mahdollista sijoittaa noin 100 m² varhaiskasvatuksen tiloja. Korttelin tehokkuusluku on noin $e=1,06$. Asukasmäärän lisäys on noin 350.

Lisäksi vanhusten palvelutalon voimassa olevassa asemakaavassa olevan tontin (29096/8) rajat palautetaan vastaamaan nykyisiä kiinteistörajajoja ja tontin rakennusoikeus määritellään toteutuneen rakennusoikeuden mukaan (2 000 k-m²). Kyseisen asuin-, liike-, toimisto- ja julkisten palvelutilojen tontin tehokkuusluku on noin $e=1,16$.

Koko kaavamuutosalueen aluetehokkuusluku on noin $e=0,82$.

Kaavaratkaisun toteuttamisen myötä maankäyttöä saadaan tehostettua ja uusia asuntoja rakennettua hyvien liikenneyhteyksien läheisyyteen. Rakenteilla olevan Raide-Jokerin myötä uuden asuinkorttelin liikenneyhteydet paranevat entisestään.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita edistäten AM-ohjelman mukaista asuntorakentamista hyvien raideliikenneyhteyksien läheisyydessä.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta A3, jonka korttelitehokkuus on pääasiassa 0,4-1,2. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavaroja. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Steniuksenkentän alue sijaitsee Etelä-Haagassa Huopalahdentien aseman eteläpuolella Isonnevantien, Isonnevanpolun, Haagan urheilutien, Kylänevankujan ja Strömstadinkujan rajaamalla alueella. Suunnittelualue on enimmäkseen kivituhkapintaista pelikenttää, joka on kaavoitettu pääosin asuinkäyttöön 2010-luvun alkupuolella. Pohjoisin osa kentästä on kaavoitettu tuolloin puistoksi ja Strömstadinkuja katualueeksi. Kenttä sijaitsee ympäristöönsä nähden painanteessa. Kenttää ympäröi kapea ja luiskattu viherkaista, jolla kasvaa pääosin lehtipuita. Strömstadinkujan puolella on kapeahko puustoinen rinnealue, joka erottaa kentän Kylätien asuintonteista. Alueella kulkee sorapintainen pyöräilyn ja jalankulun reitti.

Suunnittelualueen eteläosassa AK-tontilla 29095/7 sijaitsee nykyisen urheilukentän huoltorakennus. AKYS-tontilla 29096/8 sijaitsee Asgerd Summelinin säätien 5-kerroksinen, 1970-luvulla rakennettu vanhusten palvelutalo. AKYS-tontin länsiosa on rakentamaton. Länsiosaan on v. 2013 kaavoitettu lisärakennusoikeutta palvelutalolle, mutta laajennus ei ole toteutunut.

Suunnittelualueen lähistön rakennettu ympäristö koostuu pääosin 3–5-kerroksisista, harjakattoisista ja rapatuista tai tiilipintaisista kerrostaloista, joista monissa on maanpäällinen kellarikerros. Suunnittelualueen vanha rakennuskanta on rakennettu pääosin 1950-1960-luvuilla. Uudempaa rakennuskantaa edustavat Isonnevantien länsipuolella rakenteilla oleva 4-5-kerroksinen uudisalue ja Kylänevankujan eteläpuolella sijaitseva, vuonna 2000 rakennettu viisikerroksinen senioritalo päiväkotisiipineen.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2013.

Helsingin kaupunki omistaa kaikki suunnittelualueen korttelialueet sekä puisto- ja katualueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta mahdollisia kaupungille kohdistuvia kustannuksia arvioidaan suunnittelun edetessä. Alueelle tehdyssä rakennettavuusselvityksessä pohjaperustamiskustannusten on arvioitu olevan yhteensä noin 2,55 milj. euroa. Kaavaratkaisu nostaa tonttien arvoa. Rakennusoikeuden arvo on alustavasti kohteeseen suunnitellulla hallinta- ja rahoitusmuotojakaumalla (noin 50 % ARA-vuokra-asuntoja, noin 50 % välimuodon asuntoja) noin 8 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 7.9.2021 ja lautakunta päätti 21.9.2021 asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville. Päätöksen yhteydessä lautakunta edellytti, että Haaganpuiston puistosuunnitelman tarkemmassa suunnittelussa Steniuksen kentän korvaava urheilukenttä toteutetaan niin, ettei se vaaranna puiston puurykelmiä.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 29.9.–4.11.2021. Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakennusten koettuun massiivisuuteen ja kerroslukuun, korvaavan urheilukentän rakentamiseen läheiseen Haaganpuistoon sekä viite-suunnitelmassa esitettyjen rakennusten linnuille vaarallisiin lasipintoihin.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Haagan urheilutiellä suunnittelualueen vieressä sijaitsevan bussipysäkin toimivuuteen, jätehuoltoon, korvaavan kentän toteuttamiseen Haaganpuistoon sekä kaavaehdotuksen pyrkimykseen ottaa huomioon alueen kaupunkikuvallisia ja maisemallisia ominaispiirteitä.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- kaupunginmuseo

Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ilmoittanut, että Ste-niuksenkentän korvaava kenttä tulee toteuttaa toimialan liikunnanope-tuksen käyttöön Haaganpuistoon kaavan valmisteluajankäytön kes-kustelujen mukaisesti. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapal-velut ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen kaavaehdotusta ei ole tarkoituk-senmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen mm. jatkosuunnittelun johdosta muutok-sia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Esittäessään kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä kaupunkiympäristölautakunta on edellyttänyt, että kor-vaava liikuntakenttä Haaganpuistossa ei saa vaarantaa Haaganpuiston asemaa tärkeänä lähiluontoalueena, ja että uusi kenttä pitää sijoittaa ja mitoittaa niin, että puiston puusto ei olennaisesti vähene.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavamuutoksen nro 12697 kartta, päivätty 7.9.2021, muutettu 1.3.2022
- 2 Asemakaavamuutoksen nro 12697 selostus, päivätty 7.9.2021, muutet-tu 1.3.2022, päivitetty Kylk:n 1.3.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.9.2021, täydennetty 15.2.2022 ja Kerrokantasi-kyselyn yhteenvedo 3.7.2020
- 4 Havainnekuva, arkkitehtitoimisto MUUAN Oy 27.11.2020
- 5 Tehdyt muutokset
- 6 Muistutukset

13.06.2022

Asia/8

7 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1 Sijaintikartta
2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helsingin seudun lii-
kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -
kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 422

HEL 2019-011024 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.06.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 112

HEL 2019-011024 T 10 03 03

Hankennumero 0740_56

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- 7.9.2021 päivätyn ja 1.3.2022 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12697 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29004 tonttia 1, osaa korttelia 29095, korttelin 29096 tonttia 8 sekä puisto- ja katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätökseteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Hyväksyessään kaavan kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että korvaava liikuntakenttä Haaganpuistossa ei saa vaarantaa Haaganpuiston asemaa tärkeänä lähiluontoalueena ja että uusi kenttä pitää sijoittaa ja mitoittaa niin, että puiston puusto ei olennaisesti vähene.

Käsittely

01.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Marleena Isomaa: Steniuksenkentän alueen tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen palauttaminen siten että ehdotus Haagan puiston suunnitelmista tuodaan samanaikaisesti lautakuntaan päätettäväksi. Jotta pystytään kokonaisvaltaisemmin tarkastelemaan Steniuksen kentän asemakaavan muutoksen vaikutuksia Haagan puistoon, jonne Steniuksenkentän korvaava kenttä on suunniteltu. Taustalla on Etelä-Haagan asukkaiden laaja huoli Haagan puiston kohtalosta virkistyskäyttöalueena, sekä alueen puiston ja puuston säilymisestä.

Steniuksenkenttä on alun perin kaavoitettu urheilukäyttöön ja mikäli kaavan muutosehdotus toteutuu, on se omiaan lisäämään helsinkiläisten huolta siitä, voidaanko mille tahansa tontille rakentaa jatkossakin. Helsingin väkimäärä on lisääntynyt ja tulee lisääntymään uudisrakentamisen myötä. Helsingissä tulisi olla riittävästi urheilu- ja virkistysalueita asukasmäärään nähden. Jatkuvan rakentamisen lisäksi tulee muistaa myös kompensatio, luontoarvot sekä asukkaiden viihtyvyys. Ikäihmisille ja lapsiperheille asunpaikan läheisillä virkistyspaikoilla on suuri merkitys.

Marleena Isomaan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Hyväksyessään kaavan kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että korvaava liikuntakenttä Haaganpuistossa ei saa vaarantaa Haaganpuiston asemaa tärkeänä lähiluontoalueena ja että uusi kenttä pitää sijoittaa ja mitoittaa niin, että puiston puusto ei olennaisesti vähene.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

15.02.2022 Pöydälle

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

14.09.2021 Pöydälle

07.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomas Eskola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37285
tuomas.eskola(a)hel.fi
Oula Rahkonen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 27273
oula.rahkonen(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.04.2021 § 17

HEL 2019-011024 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12697 pohjakartan kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12697
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 36/2020
Pohjakartta valmistunut: 27.10.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

13.06.2022

Asia/8

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.06.2022

Asia/9

§ 449

V 22.6.2022, Tilojen vuokraaminen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta Englantilaisen koulun käyttöön

HEL 2022-005608 T 10 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vuokrata Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta liitteenä 1 olevan 8.3.2022 päivätyn hankesuunnitelman mukaiset, noin 6 986 m² laajuiset tilat 30 vuoden määräajaksi siten, että arvonlisäveroton pääomavuokra 30 vuoden vuokra-ajalta on enintään 60 050 000 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Englantilaisen koulun hankesuunnitelma 8.3.2022
- 2 Hankesuunnitelman liitteet 8.3.2022
- 3 Vuokrasopimusluonnos Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat – Helsingin kaupunki
- 4 Vuokrasopimusluonnos Kiinteistö Oy Koulutalo – Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat
- 5 Koulutalo ylläpidon vastuunjakotaulukko final 220311

Muutoksenhaku

- A) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.06.2022

Asia/9

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asian taustaa, tehdyt päätökset ja selvitykset

Kaupunginvaltuusto on 17.1.2018 § 7 päättänyt kiinteistön vaihdosta Englantilaisen koulun säätiö sr:n (säätiö) kanssa siten, että Helsingin kaupunki olisi luovuttanut Englantilaisen koulun säätiölle 12 834 m²:n suuruisen tontin ja sillä olevan kokonaisalaltaan 9 064 m²:n suuruisen rakennuksen liittymiseen osoitteesta Vanha viertotie 23, 00350 Helsinki.

Englantilaisen koulun kannalta koulun pitkän aikavälin tilatarpeen ratkaisemiseksi vuonna 1995 valmistunut Vanha viertotie 23:n koulurakennus olisi ollut tarpeellista peruskorjata laajasti etupainotteisesti, mikä käytännössä olisi tarkoittanut uudisrakentamiseen verrattavia kustannuksia. Laajempien korjaustarpeiden vuoksi säätiö arvioi, että kiinteistöjen vaihto kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ei ole koulun kannalta toteutuskelpoinen. Kasvaneesta kustannustasosta johtuen kaupunki ja säätiö käynnistivät selvitykset vaihtoehtoisille tavoille järjestää koululle korvaavat tilat.

Kaupunginhallitus on 30.3.2020 § 222 varannut Englantilaisen koulun säätiö sr:lle perustettavan yhtiön lukuun 31.12.2021 saakka kaksi tonttia Eliel Saarisen tieltä uudisrakentamisen toteutusedellytysten jatkoselvittämiseksi kyseisille tonteille. Varausta on jatkettu 31.12.2022 saakka tonttipäällikön päätöksellä 26.10.2021 § 59.

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.12.2020 § 876 Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen kanssa tehtävän sopimuksen Englantilaisen koulun koulutalohankkeen jatkovalmistelusta esitetyn hallintamallin mukaisesti.

Päätöksen mukaan uusi koulurakennus on tarkoitus toteuttaa hankkeessa pilotoitavan, kaupungin sopimuskouluille kehittämän toteutus- ja hallintamallin mukaisesti perustettavan kiinteistöosakeyhtiön omistukseen. Hankkeelle on kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti nimetty ohjausryhmä, jossa on edustajat kaupungilta, Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta sekä säätiöltä. Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata ja valvoa hankkeen etenemistä siten, että suunnittelun lähtökohtana on kaupungin palvelurakennuksia koskevat yleiset periaatteet ja linjaukset sekä Englantilaisen koulun tarveselvitys.

Sopimus jatkovalmistelusta

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kaupunkiympäristön toimiala ja Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat sopivat hankkeen toteuttamisvaiheeseen siirryttäessä toteutusvaiheen sisällöstä ja hankkeen jatkovalmistelusta aiemmin sovittujen periaatteiden mukaisesti. Sopimuksessa on tarkoitus sopia muun muassa siitä, miten toteutusvaiheessa toimitaan, jotta tilaajaa edustavalla projektijohtajalla on tarvittavat valtuudet viedä hanketta suunnitellusti eteenpäin projektijohtopalvelun kanssa ja siitä, että perustettava koulutaloyhtiön osakkeenomistajat Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat ja Englantilaisen koulun säätiö sekä Helsingin kaupunki voivat hoitaa tarvittavat hankkeen ohjaus- ja valvontatehtävänsä.

Tarve

Englantilainen koulu (The English School) on Englantilaisen koulun säätiön ylläpitämä oppilaitos, johon kuuluvat kaksivuotinen esikoulu, perusopetuksen luokat 1–9 ja lukio. Koulu toimii Helsingissä, ja sen päätoimipaikka on osoitteessa Mäntytie 14 ja sivutoimipaikka on osoitteessa Valimotie 17–19. Englantilaisen koulun erityinen koulutustehtävä on englannin ja suomen kieliin ja kielialueiden kulttuureihin painottuva opetus. Koulun opetuskielet ovat englanti ja suomi. Koululla on Helsingin kaupungin kanssa voimassa oleva yhteistyösopimus. Koulussa opiskelee tällä hetkellä 730 oppilasta (100 esiopetuksessa, 450 luokilla 1–9 ja 180 lukiossa).

Englantilaisen koulun säätiö on etsinyt koululle uusia tiloja pidemmän aikaa. Koulun oppilasmäärät ovat kasvaneet ja nykyiset tilat ovat käyneet ahtaiksi ja huonokuntoisiksi. Säätiön tarkoituksena ja tavoitteena on ollut saada yhteiset tilat koko koululle: ala- ja yläkoululle, lukiolle ja esikoululle. Koulun nykyisen rakennuksen peruskorjaus tulisi suunnitelmien mukaan kalliimmaksi kuin uuden rakentaminen. Lisärakentamista varten nykyisellä tontilla Meilahdessa ei ole rakennusoikeutta tarpeeksi koulun tilatarpeisiin.

Perustettava koulutaloyhtiö

Kaupunginhallitus on 14.12.2020 § 876 päättänyt Englantilaisen koulun koulutalohankkeen jatkovalmistelua koskevasta sopimuksesta sekä koulutalon hallintamallista. Päätöksen mukaan lähtökohtana on, että yksityisen opetuksen järjestäjän koulukiinteistöinvestointia varten perustetaan erillinen osakeyhtiö (koulutaloyhtiö), joka Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen tytäryhtiönä kuuluisi kaupunkikonserniin. Hallintamallin tavoitteena on, että koulutaloyhtiön osakkeenomistajat (Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat ja yksityinen opetuksen järjestäjä) yhdessä huolehtivat hankkeen toteutuksesta sekä elinkaaren aikana koulurakennuksen hyvästä ylläpidosta ja omistaja-arvon säilymisestä. Tavoitteena on toteuttaa investoinnit siten, että siihen liittyvät arvonlisäverot voi-

daan kaupungin muiden kouluhankkeiden tavoin saada palautuksena takaisin ilman, että ne jäävät investoinnin lopulliseksi kustannukseksi. Edelleen hallintamallin tavoitteena on, että opetuksen järjestäjän valtionrahoitukseen sisältyvä kiinteistönhuoltoon tarkoitettu rahoitus voidaan jatkossakin käyttää koulurakennuksen ylläpitoon.

Uudessa mallissa Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat vuokraa arvonlisäverollisena koulutaloyhtiöltä sen omistamat tilat täysvastuullisesti pääomavuokrauksen periaattein. Tämän jälkeen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat edelleen vuokraa tilat arvonlisäverollisena kaupungille siten, että Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat huolehtii vuokrattavien koulutilojen teknisestä isännöinnistä ja ylläpidon koordinoinnista. Kaupunki puolestaan luovuttaa vuokralle ottamansa koulurakennuksen käyttöoikeuden vastikkeetta koulutaloyhtiössä vähemmistöosakkaana olevalle yksityiselle opetuksen järjestäjälle opetuksen järjestämiseksi tarvittavaksi ajaksi. Muina aikoina kaupungille jää oikeus käyttää vuokrattuja tiloja sekä myös koulurakennuksen hallintaoikeus. Lähtökohtana on, että tilojen ilta- ja viikonloppukäyttö järjestetään kuten muissakin kaupungin hallinnassa olevissa koulurakennuksissa.

Englantilaiselle koululle toteutettavan uudisrakennuksen omistajaksi tulee perustettava yhtiö (koulutaloyhtiö), jonka enemmistöosakkaana on Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat ja vähemmistöosakkaana Englantilaisen koulun säätiö sr.

Koulun käyttöön toteutettava uudisrakennus ja sen kustannukset

Tehtyjen selvitysten ja päätösten perusteella Englantilaisen koulun tilat on tarkoitettu järjestää toteuttamalla koululle uudisrakennus Haagaan, osoitteeseen Eliel Saarisen tie 41–45, hankkeelle varatuille tonteille 29026/9 ja 29026/10.

Suunniteltavassa uudisrakennuksessa tulee toimimaan kaksivuotinen esikoulu, päivähoito esiopetuksen oppilaille, perusopetuksen luokat 1–9 ja lukio. Opetustoiminnan lisäksi koulurakennus sisältää oppilashuollon, oppilaitoksen sekä Englantilaisen koulun säätiön hallinnon, kaksikielisen kirjaston, ruokalapalvelut ja muut kiinteistöä tukevat palvelut. Tilat mitoitetaan 820 oppilaalle. Henkilökunnan määrä on 95. Tilojen suunnittelussa varaudutaan kouluajan ulkopuoliseen käyttöön kuten kaupungin kouluhankkeissa.

Suunniteltavan uudisrakennuksen tilaohjelman mukainen hyötyala on yhteensä 5 376 hym² eli 6,5 hym²/oppilas. Tilamitoitus on linjassa kaupungin omien kouluhankkeiden tilamitoitusperiaatteiden kanssa. Hankkeesta ei ole laadittu viitesuunnitelmia, vaan koulun tilatarve on mallinnettu ja mitoitettu Haahtela TVD® -simulaatiomallin avulla. Sen perus-

teella rakennuksen huoneistoalaennuste on 6 986 htm² ja bruttoalaennuste 9 295 brm².

Asemakaavamääräysten mukainen rakennusalan muoto ja jakautuminen kahteen rakennusmassaan eivät mahdollista optimaalista suunnitteluratkaisua, vaan johtavat mm. tavanomaista suurempaan käytävätilan tarpeeseen. Haahtela TVD® -simulaatiomallilla tehdyn selvityksen perusteella rakennuksesta tulee tehottomampi, eli huoneistoalaltaan noin 650 htm² ja kokonaisalaltaan noin 1 000 brm² laajempi, kuin kaupungin vastaavalle oppilasmäärälle mitoitettujen uudiskouluhankkeiden. Jatkosuunnittelun yhteydessä pyritään mahdollisimman tehokkaaseen suunnitteluratkaisuun. Tämä edellyttäisi rakennusluvan yhteydessä myönnettäviä, rakennusalojen muotoon liittyviä vähäisiä poikkeamia, joista jatketaan neuvotteluja kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvontapalvelun ja asemakaavoituspalvelun kanssa. Asemakaavan muutos ei ole hankkeessa mahdollinen alueella todettujen liito-oravaesiintymien vuoksi.

Rakennuksen tekninen ja toiminnallinen laatutaso vastaa pääperiaatteiltaan kaupungin omia uudiskouluhankkeita. Hankkeelle asetetut ympäristötavoitteet noudattavat pääperiaatteiltaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita.

Haahtela TVD® -simulaatiomallin mukaan uudisrakennuksen arvonlisäveroton rakennuskustannusarvio on 41 850 000 euroa eli 4 500 euroa/brm² Haahtela-indeksin helmikuun 2022 hintatasossa 112,5. Hankkeen kustannuksia lisäävät kustannusarvioon sisällytetty 2,25 milj. euron varautuminen kaavamääräysistä aiheutuviin kustannuksiin seuraavasti:

- rakenteellisiin autopaikkoihin (1 milj. euroa)
- rakennusalojen sijoittuminen kahdesta vierekkäisestä tontista koostuvalle rakennuspaikalle siten, että ne edellyttävät kahta erillistä rakennusmassaa (1 milj. euroa)
- puiden istutusrakenteisiin ja muihin vihermääräyksiin (0,25 milj. euroa).

Suunnittelun aikana jatketaan neuvotteluja rakennusvalvontapalvelun, asemakaavoituspalvelun sekä liikenne- ja katusuunnittelupalvelun kanssa. Tavoitteena on pyrkiä vähentämään autopaikkojen määrää samalle tasolle, kuin kaupungin muissa uudiskouluhankkeissa ja muokkaamaan asemakaavan mukaisia rakennusaloja tehokkaamman suunnitteluratkaisun mahdollistamiseksi. Tällöin autopaikkoja ei tarvitsi toteuttaa rakenteellisina ja kaavan edellyttämiä puita ei tarvitsi istuttaa kansirakenteen päälle, jolloin 2,25 milj. euron lisäkustannusva-
rauksesta voitaisiin luopua.

Ilman varautumista em. 2,25 milj. euron lisäkustannukseen hankkeen kustannusarvio Haahtela-indeksin helmikuun 2022 hintatasossa olisi 39,6 milj. euroa eli 4 260 euroa/brm². Haahtela-indeksin joulukuun 2021 hintatasossa kustannusarvio olisi 37,57 milj. euroa, eli 4 040 euroa/brm².

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat liitteenä 2.

Tilojen vuokraaminen Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta

Tilat vuokrataan Kiinteistö Oy Helsingin toimitiloilta määräaikaisesti 30 vuoden vuokrasopimuksella, minkä jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

Hankkeen kustannusarvioon perustuva arvonnisäveroton pääomavuokra-arvio on 166 755 euroa/kk ja 2 001 070 euroa/v, huoneistoalaennusteen (6 986 htm²) perusteella 23,87 euroa/m²/kk. Vuokra-arvio sisältää hallinnointikuluja perustettavan Koulutalo Oy:n osalta (mm. yhtiöhallinto, maanvuokra, kiinteistövero) sekä Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen osalta (tekninen isännöinti ja ylläpidon koordinointi).

Lopullinen pääomavuokra määräytyy tosiasiallisten kustannusten perusteella.

Vuokrasopimusluonnokset ovat liitteinä 3 ja 4. Vastuunjakotaulukko on liitteenä 5.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle muodostuu kaupunkiympäristön toimialan kiinteistön omistajalle maksamasta pääomavuokrasta sekä kaupunkiympäristön toimialan hallintokulusta.

Arvioitu tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 170 250 euroa/kk eli 2 042 300 euroa/v, huoneistoalaennusteen (6 986 htm²) perusteella 24,37 euroa/m²/kk. Tästä pääomavuokran osuus on 23,87 euroa/m²/kk ja kaupunkiympäristön toimialan perimän hallintokulun osuus 0,50 euroa/m²/kk.

Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa Englantilaisen koulun säätiölle kouluajan ulkopuolisen iltaja viikonloppukäytön osuudesta ylläpitokuluihin korvauksen, jonka määrä sovitaan erikseen.

Englantilaisen koulun kustannukset

Englantilainen koulu vastaa irtaimiston sekä toiminnan kojeiden ja laitteiden kustannuksista, joiden hankintabudjetiksi on arvioitu 2,5 milj. euroa (alv. 24 %).

Ylläpidosta vastaa pääsääntöisesti Englantilainen koulu. Arvio vuotuisista käyttäjän vastuulle kuuluvista ylläpito-kuluista on noin 700 000 euroa (alv. 24 %). Käyttäjä vastaa kohteen ylläpidon järjestämisestä ja kustannuksista osana omaa toimintaansa.

Tilojen käyttöönottoaikataulu

Aikataulun mukaan tilat on tarkoitus suunnitella ja toteuttaa siten, että rakennus valmistuu toukokuussa 2025 ja koulu aloittaa toimintansa uusissa tiloissa elokuussa 2025.

Rahoitus

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi kaupungin oman investointiohjelman ulkopuolisena hankkeena. Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on vastannut hankkeen suunnittelusta kaupungin ja yhtiön välisen jatkovalmistelusopimuksen (Khs 14.12.2020, 876 §) mukaisesti siten, että kaupungin päättäessä hankkeen keskeyttämisestä, kaupunki vastaa syntyneistä enintään 750 000 euron suunnittelukustannuksista. Mikäli nyt esitetyn mukainen vuokrauspäätös tehdään, Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat ja Englantilaisen koulun säätiö sr:n omistukseen tuleva koulutaloyhtiö rahoittaa hankkeen pääosin pitkäaikaisella lainalla. Perustettavan koulutaloyhtiön pääomittamisesta päätetään myöhemmin erikseen. Koulutaloyhtiön hankkeen toteuttamiseksi tarvitsema pitkäaikainen rahoitus tullaan hakemaan rahoituslaitoksilta, jolloin yhtiö tulee hakemaan hankkeen laajuuden ja luonteen johdosta lainoille Helsingin kaupungin takauksen. Hankkeen alkuvaiheen kustannuksia voidaan tilapäisesti kattaa kaupungin myöntämällä konsernitililimiitillä.

Väistötilat

Englantilainen koulu ei tarvitse rakentamisen ajaksi väistötiloja, vaan se jatkaa toimintaansa nykyisissä toimipisteissä siihen asti, kunnes uusi koulurakennus on valmis.

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 toteutuminen hankkeessa

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki tarvitsee kansainvälisiä osaajia. Kansainvälisten lasten ja perheiden tarpeet päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja harrastusten toiminnassa huomioidaan ja mahdollisuutta englanninkieliseen opiskeluun lisätään kaikilla oppiasteilla. Lisäksi kaupunkistrategiassa on todettu, että sopimuskoulujen merkitys osana kaupungin kouluverkkoa tunnustetaan ja turvataan sekä varmistetaan

13.06.2022

Asia/9

sopimuskoulujen peruskorjaus- ja laajentumishankkeiden sujuva eteneminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 31.5.2022 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Lausunnon mukaan hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä muuttaa Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen kanssa laadittua hankkeen jatkoselvitysvaiheen sopimusta siten, että hankkeen keskeytyessä korvattavien kustannusten enimmäismäärää nostetaan 850 000 euroon ja oikeuttaa tekninen johtaja allekirjoittamaan sopimus.

Kaupunginhallitus on 14.12.2020 § 876 hyväksynyt Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen kanssa tehtävän sopimuksen Englantilaisen koulun koulutalohankkeen jatkovalmistelusta. Sopimuksen mukaan kaupunki korvaa sopimuksen mukaisista hankkeen jatkovalmistelun aiheuttamista kustannuksista enintään 750 000 euroa, mikäli kaupunki päättää keskeyttää hankkeen. Jotta hanketta voidaan edistää kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen, ennen sen lainvoimaisuutta, on korvausta syytä korottaa 100 000 eurolla ja muuttaa sopimusta tältä osin. Kaupungin korvausvastuu on siten enintään 850 000 euroa.

Lisäksi kaupunginhallituksen tarkoituksena on valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan tilapäällikkö allekirjoittamaan vuokrasopimus Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen kanssa sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää ottaa vuokralle liikehuoneiston, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

13.06.2022

Asia/9

- 1 Englantilaisen koulun hankesuunnitelma 8.3.2022
- 2 Hankesuunnitelman liitteet 8.3.2022
- 3 Vuokrasopimusluonnos Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat – Helsingin kaupunki
- 4 Vuokrasopimusluonnos Kiinteistö Oy Koulutalo – Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat
- 5 Koulutalo ylläpidon vastuunjakotaulukko final 220311

Muutoksenhaku

- A) Kunnallisvalitus, valtuusto
B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, valtuusto
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 05.05.2022
§ 45

HEL 2022-005608 T 10 01 04

Esitys

A
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki vuokraa Kiinteistö Oy Helsingin Toimitiloilta liitteenä olevan 8.3.2022 päivätyn hankesuunnitelman mukaiset, noin 6 986 m² laajuiset tilat 30 vuodeksi, minkä jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana siten, että arvonlisäveroton pääomavuokra 30 vuoden ajalta on enintään 60 050 000 euroa. Päätös tehdään, ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi asiassa puoltavan lausunnon.

13.06.2022

Asia/9

B

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti, että tilapäällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan vuokrasopimus sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Käsittely

05.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Päivi Etelämäki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 450

V 22.6.2022, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä ja Helsingin kaupungin hankinnoista

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Lisätään kappaleen 15 loppuun lause: "Suomen ulkoministeriö on todennut Israelin siirtokuntatoiminnan kansainvälisen oikeuden vastaiseksi."

Lisätään kappaleen 16 jälkeen uusi kappale 16b: "Kaupunki voi asettaa hankinnoille vastuullisuutta koskevia, hankinnan kohteeseen liittyviä erityisehtoja. Ehdot voivat liittyä esimerkiksi sosiaalisiin näkökohtiin. Kaupunginhallitus katsoo, että tällaisia ehtoja tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää hankintojen vastuullisuuden edistämiseksi."

Lisätään kappaleen 21 loppuun: "Kaupunginhallitus kannustaa kuitenkin tarkastelemaan ihmisoikeusnäkökulmaa kaikissa kunnan hankinnoissa kaupungin hankintastrategian puitteissa. Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa harkitsemaan erityisehtojen käyttöä hankintasopimuksissa vastuullisuuden varmistamiseksi silloin, kun se on hankintalain näkökulmasta mahdollista."

Korvataan kappale 26 kokonaisuudessaan oheisella tekstillä: "Helsingin kaupungin hankintastrategia on kirjoitettu ohjaamaan kaupungin hankintoja. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki on sitoutunut noudattamaan omaa strategiaansa ja edistämään ihmisoikeuksia globaalisti ja paikallisesti. Hankintastrategiaa on tulkittava tavalla, joka ei ole ristiriidassa hankintalain tai muun lainsäädännön kanssa."

Kannattaja: Elisa Gebhard

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 9 - 6.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehityksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki sitoutuu jatkossa olemaan solmimatta sopimuksia minkään yrityksen kanssa, joka hyötyy palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä. Valtuutetut esittävät lisäksi, että kaupunki selvittää, tekeekö se tällä hetkellä yhteistyötä miehityksestä hyötävien osapuolten kanssa ja tarvittaessa irtisanoo kyseiset sopimukset.

Hankintadirektiivi ja hankintalaki

Euroopan unionin hankintadirektiivi (2014/24/EU) on Suomessa implementoitu osaksi kansallista oikeutta säätämällä 1.1.2017 voimaan astunut laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

(1397/2016; hankintalaki). Asian arvioinnin kannalta keskeisessä asemassa on siten kansallinen hankintalaki.

Hankintalaissa asetetun kansallisen kynnsarvon ylittävät hankinnat on kilpailutettava hankintalain mukaisessa menettelyssä. Hankintalaissa on tyhjentävästi lueteltu kilpailutuksissa sovellettavat tarjoajien pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet. Osallisuus siirtokunta-toimintaan ei ole pakollinen eikä harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja voidaan poissulkea myös, mikäli tarjoajan tarjous on tarjouspyynnössä asetettujen vaatimusten vastainen. Tarjouspyynnössä hankintayksikkö voi asettaa tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia soveltuvuusvaatimuksia. Vaatimusten on liityttävä hankinnan kohteeseen siten, että ne osoittavat ehdokkaiden tai tarjoajien mahdollisuudet toteuttaa hankinta. Vaatimusten tulee olla objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia.

Osallisuus siirtokunta-toimintaan ei liity tarjoajan rekisteröitymiseen, taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen eikä sen tekniseen tai ammatilliseen pätevyyteen, minkä vuoksi se ei ole myöskään hankintalain sallima tarjoajalle asetettu soveltuvuusvaatimus.

Edellä todetun perusteella kaupunki ei hankintalain säännöksistä johtuen voi poissulkea eikä hylätä tarjousta sen perusteella, että tarjoaja on osallistunut siirtokunta-toimintaan.

Hankintalain soveltamisalan ulkopuoliset hankinnat

Hankintalaissa määritelty kynnsarvo tavara- ja palveluhankinnoille on 60 000 euroa. Kynnsarvon alittaviin hankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Mikäli kynnsarvon alittava hankinta kuitenkin kilpailutetaan, on niidenkin osalta asetettava tarjoajien valinnalle objektiivisia ja syrjimättömiä perusteita. Huomioon on otettava myös hallinnon yleiset oikeusperiaatteet, kuten tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Ottaen lisäksi huomioon mitä jäljempänä kunnan toimialasta lausutaan, eivät aloitteessa mainitut perusteet sovellu tarjoajan valintaa ohjaavaksi perusteeksi myöskään pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Kunnan toimiala ja ulkopoliitiikan harjoittaminen

Kunnan toiminnan lähtökohtana on toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle. Kunnat harjoittavat kuitenkin nykyisin

laajasti kansainvälistä yhteistyötä, ja sillä voidaan katsoa olevan vakiintunut paikka kunnan toiminnassa.

Kansainvälisen yhteistyön kuulumista kunnan toimialaan arvioidaan samoilla periaatteilla kuin kunnan toimialan rajoja yleisestikin. On siten huomioitava muun muassa, että kyseinen toiminta on kunnan asukkaiden edun mukaista, ja että panostus toimintaan on kohtuullinen suhteessa tavoiteltaviin päämääriin.

Kunnan toimialaan kuuluvana on pidetty esimerkiksi ystävyyskuntatoimintaa (KHO 1982 II 18). Myös humanitaarisen avun antamista on pidetty sallittuna (KHO 1983 II 35), kun päätös ei ollut sisältänyt kannanottoa ulkopoliittisiin kysymyksiin tai toisen valtion sisäisiin asioihin. Helsingin kaupunki on äskettäin tehnyt kertaluontoisen päätöksen humanitaarisen avun antamisesta Ukrainassa käytävän sodan uhrien auttamiseksi (Pri 3.3.2022 § 33).

Kunnan harjoittamasta kansainvälisestä yhteistyöstä on erotettava ulkopoliittisten kannanottojen tekeminen, joihin oikeuskäytännössä on suhtauduttu kielteisesti (KHO 1983 II 28). Oikeuskirjallisuudessa pidättyvää suhtautumista on perusteltu sillä, että kunnan ei tule harjoittaa ulkopoliittikkaa eikä sitoa kunnan jäseniä kannanottoihin, joita he eivät mahdollisesti pidä aatteellisesti tai muutoin hyväksyttävänä.

Suomen ulkopoliitiikan johtaminen kuuluu perustuslain 93 §:n mukaan tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopoliitiikan valmistelu ja täytäntöönpano kuuluvat valtioneuvoston asetuksen 1171/2005 mukaisesti ulkoministeriön tehtäviin.

Aloite sisältää kannanoton vieraan valtion toimintaan. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan tällaiseen toimintaan liittyviä sanktioluonteisia toimenpiteitä. Niiden ulkopoliittisesta luonteesta johtuen aloitteen ja sen mukaisien toimenpiteiden ei siten voida katsoa kuuluvan kunnan toimialaan.

Muut konfliktit, yhdenvertaisuus ja johdonmukaisuus

Aloitteessa on esitetty irtautumista nykyisistä ja tulevista sopimussuhteista tahojen kanssa, joiden katsottaisiin hyötyvän palestiinalaisalueiden miehityksestä. On kuitenkin löydettävissä myös vastaavia tilanteita, joissa kansainvälisen yhteisön keskusteluissa on esitetty, että konfliktin osapuoli on syyllistynyt laittomaan miehitykseen tai johonkin muuhun kansainvälisen oikeuden vastaiseen toimintaan.

Hallintolaissa edellytetään viranomaisen toiminnan olevan yhdenvertaista ja puolueetonta. Olisi yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallista ja muutenkin epäjohdonmukaista, mikäli kunta pidättäytyisi sopimuksista tarjoajien kanssa, joiden se katsoisi hyötyvän palestiinalaisalueiden

miehityksestä ja samaan aikaan jatkaisi sopimustoimintaa muiden kumppaneiden kanssa, joiden osalta on esitetty, että ne hyötyvät jostakin toisesta laittomana pidetystä miehityksistä tai muusta kansainvälisen oikeuden vastaisesta toiminnasta.

Olisi lisäksi epäjohtonmukaista, mikäli kaikista mahdollisista vastaavista kansainvälisen oikeuden rikkomuksista tai muista kansainvälisen yhteisön tuomitsemista teoista ainoastaan valtion toteuttama laittomana pidetty miehitys katsottaisiin poissulkemisperusteeksi Helsingin kaupungin hankinnoissa.

Kannanotot vieraiden valtioiden välisiin tai vieraiden valtioiden sisällä vallitseviin konflikteihin, ja niihin reagoiminen esimerkiksi taloudellisin pakottein, eivät edellä todetusti kuulu kunnan toimialaan, vaan osaksi valtion ulkopoliittikkaa.

Edellä todettuun viitaten kaupunginhallitus katsoo, ettei aloitteessa esitetyille toimenpiteille ole oikeudellisia edellytyksiä.

Ihmisoikeudet Helsingin kaupungin hankintastrategiassa

Ihmisoikeudet mainitaan Helsingin hankintastrategian vaikuttavuus ja vastuullisuus -teeman yhteydessä. Teeman päävalinnan mukaan Helsingin hankinnat ovat vaikuttavia, vastuullisia ja ilmastoviisaita. Päävalinnan selvennyksessä todetaan, että erityistä huomiota tulee kiinnittää työ- ja ihmisoikeuksien noudattamiseen hankinnoissa.

Vaikuttavuus ja vastuullisuus -teeman eräänä tavoitteena on edistää hankinnoilla sosiaalisen vastuun eli ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien toteutumista. Tavoitetta selvennetään seuraavasti: ”Edellyttämme kumppaneiltamme toimintaa, jossa työntekijän ihmisoikeuksia ja työelämän perusoikeuksia kunnioitetaan.” Keskeisenä tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä on saada ihmisoikeuksia sekä työelämän perusoikeuksia koskevat tavoitteet ja ehdot asianmukaisesti sopimuksiin.

Edellä mainituilla tavoitteilla tarkoitetaan ennen kaikkea hankinnan toimittajan työntekijöiden ihmisoikeuksia ja työelämän perusoikeuksia. Kaupunginhallitus toteaa, että hankintatoimessa on mahdollista ottaa huomioon ihmisoikeudet siltä osin kuin ne liittyvät hankinnan kohteeseen. Sosiaalisen vastuun edistäminen hankinnoissa ei kuitenkaan laajenna kunnan mahdollisuuksia ottaa kantaa vieraiden valtioiden välisiin tai vieraiden valtioiden sisällä vallitseviin konflikteihin. Tämä ei edellä kuvatulla tavalla kuulu kunnan toimialaan.

Hankintalainsäädännön mukaisesti hankinnassa käytettävien ehtojen tulee liittyä hankintasopimuksen kohteeseen, toisin sanoen valmistettavaan tavaraan, suoritettavaan palveluun tai toteutettavaan rakennusu-

rakkaan. Esimerkiksi hankittavan tavaran tai palvelun toimittajien työntekijöiden ihmisoikeudet sekä työelämän perusoikeudet voivat olla hankinnassa käytettäviä ehtoja, sillä tavaran tai palvelun tuotantoprosessiin suoraan vaikuttavina niillä on välitön liityntä hankinnan kohteeseen.

Hankintastrategian sanamuotoa ei tule yrittää tulkita tavalla, joka olisi ristiriidassa hankintalain kanssa. Yleisluontoiset ihmisoikeuksien loukkauksiin kohdistuvat alueelliset ehdot eivät siten voi olla hankintasopimusten ehtoina.

Aiempi päätöshistoria

Kaupunginhallitus palautti 8.11.2021 (§ 817) asian uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen päätöksessä todettiin, että ”valmistelussa selvitetään tarvittaessa ulkopuolisia lakiasiantuntijoita kuullen, miten yrityksen osallisuus kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin — tässä tapauksessa osallisuus siirtokuntatoimintaan — suhteutuu palveluntarjoajaa koskeviin EU-direktiiveihin (kuten 2004/18/EY) eli voiko yrityksen sulkea ulos tarjouskilpailusta direktiivien perusteella. Lisäksi selvitetään, voiko aloitteessa mainitun perusteen eli siirtokuntatoiminnan sisällyttää Helsingin kaupungin ehdollisiin irtisanomislausekkeisiin.”

Kaupunginhallitus esitti 7.2.2022 (§ 108) kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi. Kaupunginhallituksen päätöksen perustelut poikkesivat esittelijän ehdotuksesta.

Kaupunginvaltuusto palautti 16.2.2022 (§ 33) asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuustossa käydyn keskustelun johdosta aloitevastausta on täydennetty jaksolla, joka koskee ihmisoikeuksia Helsingin kaupungin hankintastrategiassa.

Samalla asia on uudessa valmistelussa otsikoitu uudelleen alkuperäisen aloitteen otsikoinnista poikkeavalla tavalla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehi-
tyksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 427

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.06.2022 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Minja Koskela: Pyytäisin vielä toiseksi viikoksi pöydälle.

Kannattaja: Jussi Halla-aho

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan pöydällepanoehdotus

Jaa-äännet: 1

Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Jussi Halla-aho, Minja Koskela,
Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemä-
ki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Anniina Iskanus, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle äänin 10 - 1 (4 tyhjää).

30.05.2022 Pöydälle

07.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

31.01.2022 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

24.01.2022 Pöydälle

08.11.2021 Palautettiin

01.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 16.02.2022 § 33

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

16.02.2022 Palautettiin

Valtuutettu Maarit Vierunen ehdotti valtuutettu Marcus Rantalan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun niin, että aloitteessa esitettyihin tai kaupunginhallituksen vastauksessaan esittämiin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Sekä aloitteen alkuperäistä sisältöä että kaupunginhallituksen esitystä on pidettävä ulkopoliittisen kannan ottamisena ja siten toimenpiteenä, joka ei kuulu kunnan toimialaan

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Esitys palautetaan valmisteltavaksi valtuutettu Maarit Vierusen ehdottamin perustein

Jaa-äännet: 39

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Jukka Järvinen, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttalainen, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuor-

13.06.2022

teva, Maria Ohisalo, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 44

Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaaara, Marko Kettunen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Teija Makkonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Elina Valtonen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Atte Harjanne

Poissa: 1

Timo Harakka

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

§ 451

Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet

HEL 2022-007418 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jenni Torkkola, Erityissuunnittelija, puhelin: 040 729 1117
jenni.torkkola(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023_2025 laatimisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2025 laatimisohteet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonaisraamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2023–2032 liitteen 1 mukaisena (Liite 1: Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet).

Lisäksi kaupunginhallitus lähettää laatimisohteet lauta- ja johtokunnille noudatettaviksi talousarvioehdotusten valmistelussa. Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 14.9.2022 mennessä. Sotepe-toimialan osalta sotepe-jaoston tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 19.9.2022 mennessä.

Hyväksyessään talousarvioehdotuksen vuoden 2023 raamin ja laatimissohjeet kaupunginhallitus kehotti lauta- ja johtokuntia valmistelemaan talousarvioehdotuksensa seuraavin periaattein:

Talousarvioehdotuksen 2023 raami ja laatimissohjeet perustuvat:

- Yleisen talouskehitykseen ja sotepe-muutoksen huomioimiseen kaupungin verorahoituksessa 2023–2025
- Sotepe-muutoksen ja HKL:n yhtiöittämisen huomioimiseen strategian taloustavoitteissa (ml. sisäinen laskutus kaupungin ja sotepe:n välillä)
- Kaupunkistrategian käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sekä kokonaisinvestointien mitoittamisen tavoitteisiin (toiminnan ja investointien rahavirran taso sekä lainakannan kasvu)

Helsinki toteuttaa vastuutaan julkisen talouden kestävyys turvaamisessa. Kaupunkistrategian mukaisesti vuoden 2023 raami perustuu valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä strategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. Strategian mukaisesti vuosittaiset talousarviot, ja tätä edeltävä talousarvioehdotuksen raami, eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotaso.

Vastuuperiaatteen piiriin kuuluvat uuden talousarviohierarkian mukaisesti pääluokat 1–4, eli luvuista huomioitu pois pääluokan 5 luvut eli uusi Sotepe-toimiala, joka on valtionrahoitteinen ja ei kuulu vastuuperiaatteen piiriin.

Kaupunkitasoinen käyttötalouden kokonaisraami toimintamenoille vuodelle 2023 on 2 127 872 euroa, kun huomioidaan kaupunkitasoiset velvoitteet 4,4 milj. euroa. Kaupunkitasoinen kokonaisraamin mukaisten toimintamenojen kasvuprosentti on 2,37 % verrattuna talousarvioon 2022.

Kaupunkistrategiassa todetusti Helsinki on viime vuosina lisännyt investointejaan rohkeasti. Vastedeskin rohkea kasvu ja investoinnit luovat edellytykset vahvalle kaupunkitaloudelle. Investointien suunnittelussa tulee toimia pitkäjänteisesti ottaen huomioon hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen edellyttämä yhtä talousarviokierroksen vaihetta pidempi aikajänne. Talousarvioehdotuksen raamissa suunnitelmakaudella 2022–2025 kokonaisinvestoinnit on mitoitettu vuoden 2022 talousarvion 10-vuotisen investointiohjelman tasojen mukaisesti. Raamin 2023 toiminnan ja investointien rahavirta on kaupunkistrategian alijäämätavoitetta heikompi, jonka seurauksena strategiakauden investointitasoja

voidaan joutua sopeuttamaan talousarvioehdotusten yhteensovitusvaiheessa tai tulevilla talousarviokierroksilla.

Vuoden 2021 aikana on tilastoitu ja vuoden 2022 aikana ennustetaan toteutuvaksi rakennuskustannusten merkittävää kustannusnousua. Venäjän käynnistämä hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut merkittävää epävarmuutta rakennusmateriaalien saatavuuteen ja toimitusaikoihin, mikä vaikuttaa rakennushankkeiden kustannuksiin ja hankkeiden käynnistymisedellytyksiin.

Investointien ohjelmoinnissa vallitseva epävarmuus tulee huomioida hankkeiden priorisoinnissa ja aikataulutuksissa. Talousarvioehdotuksiin sisältyvää investointiohjelmaa laadittaessa on priorisoitava lakisääteisten palvelutarpeiden ja kokonaistaloudellisen omaisuuden hallinnan hankkeita sekä asuntotuotantotavoitteen (8 000 asuntoa) ja kaupunki uudistuksen toteuttamista edistäviä hankkeita. Hankkeet tulee ohjelmoida toteutettavaksi oikea-aikaisesti siten, että kaupungin eri tavoitteiden tasapainoinen toteuttaminen on mahdollista.

Kaupunkistrategian keskeisenä tavoitteena on, että kaupungin investointeja ohjataan kokonaisuutena. Hankkeiden kustannustason nousu edellyttää rakentamishjelmien ja hankkeiden ohjelmointien uudelleen tarkastelua ja aikataulujen sovittamista investointiraamin mahdollistamiseksi vuoden 2022 talousarvion yhteydessä esitettyihin taloussuunnitelman ja 10-vuotisen investointiohjelman mukaisiin määrärahasoihin.

Raamiin sisältyvällä investointiraamin sitovuustason muutoksella kaupunkistrategian mukaisesti parannamme kykyämme investointien taloudelliseen arviointiin ja ajoitukseen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jenni Torkkola, Erityissuunnittelija, puhelin: 040 729 1117
jenni.torkkola(a)hel.fi
Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023_2025 laatimishjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 452

Jäsenen ehdottaminen verotuksen oikaisulautakuntaan

HEL 2022-004707 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus ehdotti verohallinnolle, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoihin 2, 4, 5 ja 6 (Helsinki) valitaan toimikaudeksi 2022–2027 jäseneksi Dani Niskanen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Karri Nieminen.

Käsittely

Kaupunginhallitus esitti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoihin 2, 4, 5 ja 6 valitaan jäseneksi Dani Niskanen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Nirrko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Nimeämispyyntö 30.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Verohallinto

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa verohallinnolle, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoihin 2, 4, 5 ja 6 (Helsinki) valitaan toimikaudeksi 2022–2027 jäseneksi _____ ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Karri Nieminen.

Esittelijän perustelut

Verohallinto on pyytänyt Helsingin kaupunkia tekemään ehdotuksen verotuksen oikaisulautakunnan jaostojen jäseniksi ja heidän henkilö-

kohtaisiksi varajäsenikseen (liite 1). Verohallinto pyytää ilmoittamaan jaoston numeron ja sijaintipaikan sekä ehdotettavien henkilöiden yhteystiedot. Ehdotuksen mukaan pyydetään lisäksi liittämään tarvittava selvitys jäsenen ja varajäsenen perehtyneisyydestä verotukseen sekä molempien kirjallinen suostumus tehtävään.

Oikaisulautakunnan toimikausi alkaa 1.1.2023 ja päättyy 31.12.2027.

Jäsenten kelpoisuusvaatimukset sekä kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvaukset

Oikaisulautakunnan jäsenen tulee olla perehtynyt verotukseen.

Oikaisulautakunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiota verohallinnon päätöksen mukaisesti sekä matkakustannusten korvausta noudattaen soveltuvin osin valtion matkustussääntöä ja sen soveltamisesta annettuja määräyksiä ja ohjeita.

Verotuksen oikaisulautakuntien jaostojen tehtävät ja kokoonpano

Verotuksen oikaisulautakunta on Verohallinnon yhteydessä toimiva valtakunnallinen toimielin, jonka tehtävänä on käsitellä oikaisuvaatimuksia. Oikaisulautakunnasta säädetään Verohallinnosta annetussa laissa (503/2010).

Verotuksen oikaisulautakunta toimii jaostoihin jakautuneena. Oikaisulautakunnan jaostossa on puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Verohallinto määrää jäsenet, joista yksi on Verohallinnon, yksi kuntien sekä kaksi eri veronmaksajia edustavien järjestöjen ehdottamaa.

Verotuksen oikaisulautakunnassa on yhteensä 18 jaostoa, jotka toimivat 6 paikkakunnalla. Jaostot ovat pääosin erikoistuneet siten, että oikaisulautakunnassa on erikseen henkilöverotukseen ja yritysverotukseen erikoistuneita jaostoja.

Jaostot toimivat joko täydessä tai suppeassa kokoonpanossa. Jaosto voi toimia puheenjohtajan ja yhden veronmaksajajärjestöjä edustavan jäsenen kokoonpanossa, jos veron määrä voi oikaisuvaatimuksen johdosta muuttua enintään 6 000 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Nirikko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirikko(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.06.2022

Asia/12

1 Nimeämispyyntö 30.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Verohallinto

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 453

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2022-006117 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Yleiset kommentit kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen

Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa ehdotetut muutokset ovat erittäin merkittäviä Helsingin kaupungille ja sen kaikille toimialoille. Helsingin kaupungin keskeisin huomio liittyy palvelujen rahoittamiseen perustuen ulkomaalaistaustaisen väestön määrään ja muuttoliikkeeseen. Helsingin näkemyksen mukaan esitetty rahoitusmalli ei ota riittävällä tavalla huomioon Helsingin tai laajemmin pääkaupunkiseudun tarpeita, ja rahoitusmalli tulisi tältä osin korjata ennen lakiesityksen antamista eduskunnalle.

Näin suuren kokonaisuudistuksen yhteydessä olisi täytynyt tunnistaa niin uusien ehdotettujen kotoutumispalveluiden kuin kotoutumissuunnitelma-aikansa ylittäneiden palveluiden tarve sekä asettautumispalveluiden merkitys ja näiden rahoitus. Uudistuksessa on pyritty näiltäkin osin valtakunnallisiin ratkaisuihin sen sijaan, että uudistuksessa ja rahoitusmallissa olisi tunnistettu, että maahanmuutto ja kotoutumisen haasteet keskittyvät voimakkaasti pääkaupunkiseudulle.

Ulkomaalaistaustainen väestö on Suomessa harvinaisen keskittynyttä yhdelle kaupunkiseudulle. Helsingissä asuu noin neljäsosa Suomeen muuttaneista ja heidän lapsistaan, pääkaupunkiseudulla noin puolet. Vuoden 2021 lopussa Helsingissä asui 25 prosenttia Suomen vieraskielisistä, ja vieraskielisten osuus kaupungin väestöstä oli 17 %. Tuoreimman vieraskielisen väestöennusteen mukaan Helsingissä olisi vuonna 2030 kaikkiaan 122 904 vieraskielistä 18–64-vuotiasta henkilöä. Tämä tilanne ja sen kehittyminen ovat osin seurausta suorasta muutosta ulkomailta Helsinkiin sekä Espooseen ja Vantaalle, mutta myös aluksi seudun ulkopuolelle Suomessa asettuneiden siirtymisestä pääkaupunkiseudulle kotoutumisajan jälkeen. Kansainvälistä suojelua saaneiden sekä heidän perheenjäsentensä osuus kaikista ulkomailta syntyneistä on myös Helsingissä suurempi kuin koko maassa keski-

määrin. Monilla heistä on myös keskimääräistä suurempia vaikeuksia työllistyä, ja työvoimaan kuulumisen on vähemmän yleistä. Lakiesityksen tavoitteiden mukainen kotoutumisen nopeutuminen ja kotoutumista tukevien palveluiden tehostuminen pääkaupunkiseudulla on siten merkittävää koko Suomen tasolla.

Kotoutumisen edistämisen rahoitusjärjestelmää tulee edelleen kehittää väestönmuutoksia vastaavasti sen sijaan, että pääkaupunkiseudun resursseja työhön tosiasiallisesti vähennetään sekä tällä että tulossa olevalla TE2024-uudistuksella. On huomioitava, että lakiesityksessä ehdotettu ja sinänsä kannatettava kotoutumisen kokonaisvastuun siirto kunnille merkitsee uusia vastuita ja tehtäviä, jotka on täysimääräisesti korvattava kunnille.

Kotoutumisesta aiheutuvia kustannuksia korvattaisiin kunnille kotoutumislain perusteella laskennallisina korvauksina enintään kolmen vuoden kotoutumisajalta niiden osalta, jotka kuuluvat lain soveltamisalaan (2 §, 3 ja 4 momentti), kuten kansainvälistä suojelua saavat. Kiintiöpakolaisten osalta korvausaika on neljä vuotta. Kun kotoutumispalveluita järjestettäisiin muiden ryhmien osalta ja lakisääteisen kotoutumisajan jälkeen osana kunnan peruspalveluita, rahoitus järjestettäisiin valtionosuusjärjestelmän kautta, jossa yhtenä määräytymistekijänä on vieraskielisten määrä.

Helsinki kiinnittää huomiota laskennallisten korvausten määräytymiseen sekä valtionosuusjärjestelmän vieraskielisyyden perushintaan, jotka ovat riittämättömiä lakiesityksessä esitettyjen palveluiden sekä kotoutumista tukevien peruspalveluiden järjestämiseksi. Kunnalle tulevana uusina tehtävinä esitetään ohjaus- ja neuvonta (9 §), henkilöpiirin laajennus koskemaan myös muita kuin kansainvälistä suojelua saavia 12 §:n mukaisesti, osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (12–13 §) ja yhteiskuntaorientaatio (23 §). Näitä kommentoidaan tarkemmin kunkin pykälän kohdalla sekä osiossa Valtion korvaukset, 8 luku.

Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että kokonaisuudistuksen lausuntokierrokselle asetettu kommentointiaika on kohtuuttoman lyhyt.

Perusmuotoinen tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma (1–22 §)

Ehdotuksen 8 §:ssä ehdotetaan uutena toimenpiteenä kotoutumista edistävien palveluiden tarpeen ilmoitusta. Perusteluosion mukaan lakiehdotuksella edistettäisiin viranomaiskontaktin syntymistä niihin haavoittuvassa asemassa oleviin maahanmuuttajiin, joita ei tavoiteta esimerkiksi maksettavan etuuden perusteella (s. 120). Perusteluosiosta ei

kuitenkaan käy ilmi, mihin tietoon toimenpiteen vaikuttavuus perustuu. Ilmoitusvelvollisuuden käyttöönottamista tulee tarkastella myös yksilön perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta ja suhteessa moneen muuhun yhteiskunnan järjestämään palveluun, jossa henkilöiden tavoittaminen olisi toivottavaa, mutta jossa ilmoitusvelvollisuudesta ei säädetä.

Ehdotuksen 9 §:ssä säädettäisiin ns. matalan kynnyksen henkilökohtaisesta ohjauksesta ja neuvonnasta, joka erillisenä palveluna olisi uusi tehtävä kunnalle. Helsinki huomauttaa, että samalla on tärkeää kehittää kunkin palveluntarjoajan ja viranomaisen omia neuvontapalveluita niin, että ne tavoittavat myös vieraskieliset asukkaat, kuten esityksen perusteluissa (s. 164–165) todetaan. Perusteluissa viitataan hallintolain 8 §:ään ja sen 1 momenttiin, jonka mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Pääkaupunkiseudun toteuttama International House Helsinki on hyvä esimerkki toiminnosta, jossa eri viranomaisten palveluiden ohella on tarjolla kaupungin neuvontapalveluita.

Perheenyhdistämisen osalta esityksessä tulisi todeta, että Maahanmuuttoviraston tehtäviin tulee kuulua riittävä neuvonta perheenyhdistämistä hakeneelle. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota neuvontatyön vastuisiin ja ohjaustyön ammatillisuuteen myös matalan kynnyksen neuvontapalveluissa.

Lakiehdotuksessa (12 §) uudeksi kotoutumispalveluiden kohderyhmäksi nostetaan lasten kotihoidon tukea saavat vanhemmat. Helsingin kaupunki pitää kohderyhmän laajentamista myönteisenä kehityksenä. Tämä on tärkeää sekä osallisuuden että sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta ja edistää myös heidän työllistymisen edellytyksiään myöhemmässä vaiheessa. Helsingin kaupunki korostaa, että työvoiman ulkopuolella olevien tavoittamisessa sekä ohjauksen ja neuvonnan toteuttamisessa riittävä resursointi ja pitkäjänteinen työ on avainasemassa.

Nykytilanteessakin Helsinki toteuttaa lastenhoitopalvelulla tuettua suomen kielen opetusta, mutta tällä hetkellä tästä ei ole säädetty laissa vaan sen toteuttaminen on vapaaehtoista. Lastenhoidolla tuetun koulutustarjonnan resursointi jää lakiesityksessä epäselväksi. Kunnan järjestämänä toiminnan tulee lastenhoidon ja tilojen osalta täyttää avoimen varhaiskasvatuksen vaatimukset, mutta tämä sivuutetaan lakiehdotuksessa. Palvelun järjestäminen henkilöstö- ja tilaresursseineen tulee kokonaisuudessaan ottaa huomioon valtion korvauksissa kunnille.

Esityksen perusteluissa (s. 141) todetaan, että valmistelussa arvioitiin myös mahdollisuutta lisätä hoitovapaa pidennysperusteeksi, jota se ei nyt lakiesityksessä ole. Perustelutekstissä on esitetty tähän selkeät ja kattavat perustelut. Hoitovapaalla olevien kotoutumisen haasteena on kuitenkin tyypillisesti se, että sopivaa kotoutumista tukevaa koulutusta lastenhoidolla ei ole tarjolla tai sitä on haasteellista sovittaa yhteen perhe-elämän, erityisesti lasten hoidon kanssa, jolloin ei ole mahdollisuutta osallistua kotoutumispalveluihin.

Varhaiskasvatukseen osallistuminen tukee lasten oppimisen valmiuksien parantumista sekä lisää osaltaan vanhempien työllisyyden mahdollisuuksia. Osallistumisasteen lisäys edellyttää riittävää määrää osaavaa henkilökuntaa, joka muodostuu jo nyt kaupungeille haasteeksi. On toivottavaa, että valtio huolehtii osaltaan myös ulkomaalaistaustaisten ammattilaisten joustavampien pätevöitymisen väylien luomisesta ja resursoinnista pitkäjänteisesti.

Sekä perusmuotoinen (12 §) että monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (13 §) näyttäytyvät lakiehdotuksessa ammatillisesti vaativan tason arviointi- ja ohjaustyönä sekä asiakkaan näkökulmasta pitkäkestoisena prosessina. Työ- ja toimintakyvyn arviointi on kirjattu molempiin palveluihin. Sen tulisi kuitenkin tapahtua aina monialaisesti tehtävässä arvioinnissa. Kokonaisuutena lakiehdotuksen mukaista arviointityön sisältöä tulee arvioida suhteessa käytettävissä oleviin henkilöstöresursseihin ja työssä vaadittavaan ammatilliseen osaamiseen.

Lakiehdotuksen perusteluosiossa (mm. sivut 30, 34, 38) tunnistetaan tarve erityistä tukea tarvitsevien osalta kotoutumiskoulutuksen ja sosiaali- ja terveystieteiden yhteensovittamiselle ja kuntoutusta ja kielikoulutusta yhdistävien mallien kehittämiseksi. Perusteluosion sivuilla 143–144 todetaan kuitenkin, että on tarkoituksenmukaisempaa lisätä esimerkiksi kielikoulutukseen kuntouttavia elementtejä kuin lisätä kuntoutukseen tai kuntouttavaan työtoimintaan kielen opetusta.

Helsingin kaupunki huomauttaa, että erityistä tukea tarvitsevat kotoutu- ja asiakkaat eivät muodosta yhtenäistä joukkoa, vaan eri tilanteissa olevat hyötyvät erilaisista palveluista. Pelkästään Helsingin työllisyyspalveluiden maahan muuttaneiden työllisyyttä edistävissä palveluissa on tällä hetkellä tunnistettu noin 550 asiakasta, joiden opinnot ovat vaikeutuneet muun muassa erilaisten oppimisvaikeuksien, trauman tai terveydellisten syiden vuoksi. Kotoutumiskoulutukseen osallistuminen vaatii jo riittävän hyvää terveydentilaa sekä hyviä oppimisvalmiuksia. Kotoutuja-asiakkaille, joiden terveydelliset haasteet eivät mahdollista opiskelua, tulee olla tarjolla esimerkiksi ammatillista kuntoutusta tai toimintakykyä tukevaa lääkinnällistä kuntoutusta. Vaikka kuntoutuksel-

listen elementtien lisääminen kielikoulutukseen on myönteinen kehityssuunta, tulee samalla kehittää sekä kielikoulusta sisältävää kuntoutusta että erikseen edistää kotoutuja-asiakkaiden mahdollisuutta kuntouttavaan työtoimintaan.

Lakiehdotuksessa ei tule riittävästi kuvatuksi, kuinka varmistetaan se, että kotoutuja-asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeet tulevat tunnistetuiksi perusmuotoisessa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa. Erityisen oleellista tämä on haavoittuvien ryhmien osalta. Psykososiaalista tukea kotoutumisprosessissa ei ole huomioitu 11 §:ssä muutoin kuin välillisesti monialaisen palvelutarpeen ja suunnitelman sisältöinä. Ohjauksen sujuvuus kotoutumispalveluista hyvinvointialueen palveluihin tulee varmistaa, niin että tarvittaessa suunnitelmia tehtäisiin vahvasti yhdessä. Kunnan kotoutumisen edistämisen tehtäviä hoitaville tulisi säätää sosiaalihuoltolain 35 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus siltä osin kuin nykyisessä lainsäädännössä sitä ei ole jo säädetty.

Sosiaali- ja terveystyö on oleellista nostaa tärkeäksi tekijäksi kotoutumisessa ja varmistaa se, että asiakkaat todella ohjautuvat oikeiden palveluiden piiriin. Laissa sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (2015/817, 4§) sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatillisen toiminnan päämääräksi määritellään sosiaalisen toimintakyvyn, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin lisääminen. Menetelmällisesti toiminta on monimuotoista ja vastaa hyvin kotoutumisen edistämisestä annetun lain tarkoitukseen sekä kotoutumisprosessin psykososiaaliseen tukeen. Hyvinvointialueiden todellisiin mahdollisuuksiin edistää maahanmuuttajien kotoutumista, osallisuutta ja hyvinvointia ja huolehtia henkilöstön osaamisen kehittämisestä tulee kohdentaa riittävästi voimavaroja.

12 §:n mukaisen osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin kohderyhmän soveltamisalaan tulisi sisällyttää työttömien työnhakijoiden ohella myös muut työnhakijat. Moni asiakas saattaa työskennellä hyvin pieniä tunteitä, työskennellä osaamistaan vastaamattomissa tehtävissä tai olla aloittanut omaehtoiset opinnot ennen työnhakijaksi ilmoittautumista. Jos näille asiakkaille ei tehdä säännönmukaisesti arviointia, on vaarana, ettei heidän palvelutarvettaan arvioida kotoutumisen palvelutarpeiden näkökulmasta tai ettei heille tarjota kotoutumista edistäviä palveluita. Muiden kuin työttömien sisällyttäminen kohderyhmään varmistaisi sen, että arvioinnin tekisi kohderyhmän tarpeita tunteva henkilöstö. Tämä olisi tehokas tapa kasvattaa työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta alkuvaiheen maahanmuuttajien palvelussa. 20 §:n mukaan kotoutumisaika on lähtökohtaisesti kaksi vuotta ja kotoutumissuunnitelmaa tulee päivittää kerran vuodessa. Tämä tarkoittaa suunnitelman päivittämistä

vain kerran kotoutumisen aikana, mikä vaikuttaa käytännön kokemuksen perusteella vähäiseltä.

21 §:ssä säädettävä kotoutumissuunnitelman kahden vuoden enimmäiskesto on kotoutujien palvelutarve sekä palveluprosessit huomioiden liian lyhyt. Kotoutumissuunnitelman kestoa lyhennettäisiin perustelemalla, ettei tutkimusten mukaan kotoutumisen tuloksellisuuteen vaikuta suunnitelman kesto, vaan kuinka nopeasti palveluihin pääsee. Se miten kotoutumissuunnitelman kestoa lyhentämällä nopeutetaan palveluihin pääsyä, jää lakiesityksessä epäselväksi. Helsingin kaupunki korostaa, että kotoutumisajan lyhentäminen ei sinänsä tehosta kotoutumista, vaan kotoutumisen tuloksellisuuteen ja palveluihin pääsyyn vaikuttavat keskeisesti resursseihin yhteydessä olevat seikat kuten palveluvalikoima, palveluiden riittävyys sekä osaava ja riittävä ohjaavaa työtä tekevä henkilöstö.

Pahimmillaan kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston lyhentäminen saattaa hidastaa kotoutumisprosessia, jos se estää asiakkaiden ohjautumisen tarvettaan vastaaviin palveluihin. Tämä korostuu erityisesti erilaisilla haavoittuvilla ryhmillä, kuten esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidottomat, oppimisvaikeuksista kärsivät, traumataustaiset, työkyvyn selvittämistä tarvitsevat sekä asiakkaat, joiden asiakasprosessissa on tullut virheitä esimerkiksi palveluohjauksessa.

Esityksen mukaan kotoutumissuunnitelman päättyessä toteutettaisiin kotoutuja-asiakkaan osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen päätösarviointi, jonka perusteella hänet ohjattaisiin työ- ja elinkeinoelämään, koulutukseen tai hänelle tarpeellisiin palveluihin riippuen hänen yksilöllisistä tavoitteistaan ja tarpeistaan. Mikäli kotoutuja-asiakas on työtön työnhakija, voitaisiin palvelutarpeen päätösarviointi suorittaa esimerkiksi työnhakukeskustelussa tai välttämättä erillistä loppukeskustelua ei tarvittaisi, jos hän jatkaisi työvoimapalveluiden asiakkaana. Helsingin näkemyksen mukaisesti tulisi määritellä täsmällisesti, että palvelutarpeen arviointi tehtäisiin kaikille asiakkaille riippumatta asiakkaan statuksesta.

Yhtenä lakiehdotuksen tavoitteena on nopeuttaa työvoiman saantia Suomessa. Helsingin kaupunki huomauttaa, että kotoutumisajan lyhentäminen tai palvelujen tehostaminen eivät yksistään riitä ensimmäisen työpaikan saantiin Suomessa. Tätä kynnystä tulee madaltaa palkkatuen mahdollistamisella myös kotoutuvalle asiakkaalle ja tämän kirjaamisella lakiin.

Kotoutumiskoulutus (24–25 §) ja omaehtoisen opiskelun tukeminen (26–30 §)

Lakiesityksen 24 §:ssä säädetään kotoutumiskoulutuksen sisällöstä niille kotoutuja-asiakkaille, joiden oppivelvollisuus on päättynyt. Helsingin

gin kaupunki pitää kannatettavana, että aikuisten maahan muuttaneiden kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet uudistetaan, sillä työvoimakoulutuksena ja omaehtoisena koulutuksena toteutettavat kotoutumiskoulutukset ovat oppivelvollisuuden ylittäneiden maahan muuttaneiden tärkeimmät kotoutumisen välineet.

Helsingin kaupunki kuitenkin huomauttaa, että kotoutumiskoulutuksen vaatimuksissa tulee huomioida paremmin työelämälähtöisyys sekä työllistymisedellytykset joko suoraan tai tuetusti. Kotoutumiskoulutuksen työharjoittelujaksoja tulee hyödyntää tehokkaammin kotoutumiskoulutuksen päätyttyä.

Helsingin kaupunki näkee valtakunnallisiin standardeihin perustuvan kielitaidon päättötestauksen myönteisenä uudistuksena. Kielitaidon päättötestaus antaa tietoa asiakkaan kielitaidon tasosta ja edistää asiakkaan tarvetta vastaavaa jatko-ohjausta. Päättötestauksen kehittämisessä tulee kuitenkin ottaa huomioon, että kotoutumiskoulutus ei muodosta yhtenäistä kokonaisuutta, jossa kaikki osallistujat etenevät samanlaista opintopolkua pitkin. Koulutukseen osallistuu myös muualla opintojaan suorittaneita tai opinnoissaan taukoa pitäneitä tai keskeyttäneitä opiskelijoita. Päättötestauksen kehittämisessä tulee lisäksi huomioida myös kotoutumiskoulutuksen kilpailutuksesta johtuvat koulutussentuottajien erot.

25 §:ssä säädetään kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä. Merkittävä muutos on kotoutumiskoulutuksen järjestämisvastuun siirtyminen ELY-keskuksesta kunnille. Helsingin kaupunki korostaa, että järjestämisvastuun siirtyessä kunnille, myös kotoutumiskoulutuksen kilpailutukseen liittyvää osaamista tulee vahvistaa ja isojen kaupunkien tulee voida toteuttaa kilpailutusta tarvittaessa yhteishankintana.

On myös tärkeää huomioida, että kotoutumiskoulutuksesta valtaosa järjestetään nykyisin omaehtoisina opintoina. Kunnalla ei järjestämisvastuun siirron jälkeen ole mahdollisuutta vaikuttaa näiden koulutusten järjestämisaikoihin tai sisältöihin. Kotoutumissuunnitelman kestosta voi kuluu huomattava osuus sopivien omaehtoisten opintojen alkamisen odottamiseen.

Helsingin kaupunki ehdottaa, että omaehtoisina opintoina suoritettavat kotoutumiskoulutukset rinnastettaisiin työvoimapolitiisiin koulutuksiin silloin, kun yhdenvertaista työvoimapolitiista kotoutumiskoulutusta ei ole tarjolla työttömälle työnhakijalle. Tämä tarkoittaisi, että myös omaehtoisissa opinnoissa oppimateriaalin ja tutkinnon tunnustamisen kustannukset korvataan, eikä kotoutuja-asiakkaalle aseteta 2.5.2022 voimaan tulleen pohjoismaisen työhakumallin myötä työnhakuvelvollisuutta. Tämä olisi tärkeä muutos myös ruotsin kielellä kotoutuville, sillä

ruotsin kielellä kotoutuville on harvoin tarjolla työvoimapolitiittista koulutusta.

Helsingin kaupunki pitää erittäin myönteisenä 29 §:ssä esitettyä muutosta, jossa kotoutumissuunnitelman aikana aloitettuja omaehtoisia opintoja voidaan tukea työttömyysetuudella ehtojen täyttyessä myös tilanteissa, joissa kotoutumissuunnitelman 21 §:ssä säädetty enimmäiskesto täyttyy kesken tuettavan opintokokonaisuuden.

Perusteluosiossa 11 §:n kohdalla, sivulla 168 viitataan virheellisesti 24 pykälän sijaan 25 pykälään kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättöarviointia käsiteltäessä.

Yleiset kommentit kunnan kotoutumishjelmaan (11 §) ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio (23 §)

Helsingin kaupunki kannattaa lakiehdotuksessa esitettyä kunnan kotoutumishjelmaa, jonka vähimmäissisällöstä säädetään 11 §:ssä. Kotoutumishjelma kokoaa hyvin yhteen kotoutumisen kannalta keskeisiä palveluita. Kyseessä on uusi toimenpidekokonaisuus kotoutumisen edistämiseksi. Helsingin kaupunki huomauttaa kuitenkin, että ohjelman sisällöstä tulee voida päättää joustavasti yhtäältä kunnan resurssien puitteissa ja toisaalta kotoutujien tarpeiden mukaisesti.

Uutena tehtävänä osana kotoutumishjelmaa kunnalle määritellään monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen 23 §:n mukaisesti. Vaikka omakielinen yhteiskuntaorientaatio on palveluna todettu asiakkaalle hyödylliseksi, sen järjestäminen on kuitenkin osoittautunut ongelmalliseksi. Helsingin työllisyyspalvelujen kotoutuja-asiakkaissa on tällä hetkellä edustettuna 98 eri äidinkieltä. Uudenmaan ELY-keskus on järjestänyt opetusmuotoisia jaksoja säännöllisesti kahdella kielellä (arabia, venäjä). Työhallinnon keskeinen haaste on ollut riittävien asiakasvirtojen saaminen sekä osaavien ohjaajien puute. On vaikea nähdä, miten asiakasvolyymin pienentyminen kuntatasoiseksi helpottaa järjestämistä, vaikka kunnat voisivatkin tehdä hankintayhteistyötä. Vaarana on, että yhteiskuntaorientaatio tullaan hoitamaan tulkattuna ja otsikotasolla niin, että vain vähemmistölle on tarjolla edes käännettyjä teksti-/videomateriaaleja. Helsingin kaupunki huomauttaa, että mikäli palvelun järjestämisvastuusta säädetään laissa, eri kieliset materiaalit tulee laatia keskitetysti valtion toimesta, jottei kuntien tarvitse ryhtyä käännösurakkaan kunkin itse. Helsingin kaupunki ehdottaa, että ELY-keskukset edistäisivät ja tukisivat kuntien yhteistyötä yhteiskuntaorientaation järjestämisessä sekä keräisivät seurantatietoa kurssien järjestämisestä.

Lain perusteluissa todetaan (s. 187), että kustannustehokkuussyistä monikielistä yhteiskuntaorientaatiota voi järjestää etänä. Etäopetus on

hyvä mahdollisuus turvata erikielisiä yhteiskuntaorientaatioita. Toisaalta etäopetus ei sovellu yhtä hyvin kaikille kohderyhmille, ja laissa voisikin olla suosituksia siitä, mille kohderyhmille lähiopetus on kannatettavaa. Myös kohderyhmän taloudelliset mahdollisuudet osallistua etäopetukseen (sopivien laitteiden hankinta tai lainausmahdollisuudet) vaihtelevat, ja siksi tulisi määritellä, miten kustannuksia voidaan korvata.

Yhteiskuntaorientaation toteuttamisen ammatillisuuteen, sisältöihin ja vaikuttavuuteen tulee myös kiinnittää merkittävää huomiota. Monikielisen yhteiskuntaorientaation tulee olla keskeisiltä osiltaan määrämuo- toista valtakunnallisesti, jotta ei ole yksittäisestä kunnasta kiinni, sisäl- tyykö orientaatioon esimerkiksi tasa-arvoasioita vai ei. Yhteiskuntao- rientaation järjestäjien kokemuksena myös on, että oppilaat kokevat koulutuksen liian lyhyeksi (vrt. Ruotsissa yhteiskunta- ja terveystorien- taatio on kestoltaan 100 h). Kunnille tulee kohdentaa riittävä rahoitus järjestää yhteiskuntaorientaatio, jolla on vaikuttavuutta sekä merkitystä osallistujille.

Useissa lakiehdotuksen kohdissa kansalaisyhteiskunnan rooli nostetaan merkittäväksi kotoutumisen edistäjänä ja kotoutumispalveluiden tuottajana. Helsingin kaupunki pitää lähtökohtaisesti kumppanuusnäkö- kulmaa tärkeänä. Ehdotuksessa ei kuitenkaan tule esiin, miten järjestö- jen, yhdistysten tai yhteisöjen kotoutumista edistävän toiminnan resur- sointi varmistettaisiin. On myös tunnistettava, että yhteistyö ja verkos- tomainen työskentelytapa kolmannen sektorin kanssa edellyttävät kun- nalta lisäresursseja, mikä tulee myös huomioida osana kustannusten korvaamista.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten palvelut (3 luku)

Helsingin kaupunki pitää lasten oikeuksien näkökulmasta myönteisenä uudistuksena sitä, että lakiesitys oikeuttaisi kunnan ja hyvinvointialueen saamaan korvauksia kansainvälistä suojelua saaville alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneille nuorelle järjestämistään palveluista, vaikka oles- keluluvan saamisesta olisi kulunut yli 10 vuotta tai vaikka lapsi tai nuori olisi saanut jo Suomen kansalaisuuden.

Helsingin kaupunki näkee myös perusteltuna alaikäisenä ilman huolta- jaa tulleiden lasten ja nuorten palvelujen siirron hyvinvointialueen vas- tuulle. Kannatettavia uudistuksia ovat myös sosiaalihuoltolain muutta- misesta annettavan lain rajoitustoimenpiteitä koskeva sääntely. Lisäksi Helsingin kaupunki näkee myönteisenä uudistuksena edustajarekisterin perustamisen alaikäisen lapsen edustajista sekä edustajatoiminnan kehittämisen.

Kuntaan ohjaaminen (4 luku)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyviä tehtäviä (42 §) koskevissa perusteluissa todetaan, että kuntien ja hyvinvointialueiden on rakennettava toimiva yhteistyömalli. Kuntaan ohjaamista koskevaa säädöstä (41 §) tulee muuttaa siten, että kuntaan ohjaamisesta kunta-
paikalle sovitaan ELY-keskuksen, kunnan ja hyvinvointialueen kesken kaikkien henkilöiden osalta eikä ainoastaan silloin, kun on kyse alaikäisestä ilman huoltajaa tulleesta lapsesta.

Hallituksen esityksen mukaan kuntapaikalle ohjattaviin kuuluisivat kiintiöpakolaiset tai vastaanottokeskuksen tunnistamat haavoittuvassa asemassa olevat. Yhdenvertaisuusvaltuutetun 8.7.2021 esittämän näkemyksen mukaan haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin kuuluu useita erilaisia ryhmiä ja haavoittuvuutta aiheuttavat eri tekijät, kuten fyysinen tai psyykinen terveydentila. Lisäksi haavoittuvassa asemassa ovat esimerkiksi kidutuksen, raiskauksen tai muun vakavan väkivallan uhriksi joutuneet henkilöt ja ihmiskaupan uhrin lapset turvapaikanhakijoina tarvitsevat erityistä suojelua ja ovat aina haavoittuvassa asemassa. Lainsäädäntö tunnistaa myös alaikäisten lasten yksinhuoltajat, ras-
kaana olevat henkilöt, vammaiset henkilöt, ihmiskaupan uhrin ja ikään-
tyneet ihmiset haavoittuvassa asemassa oleviksi.

Helsingin viime aikoina kuntapaikoille vastaanottamissa, vastaanotto-
keskuksen haavoittuvassa asemassa oleviksi katsomilla pakolaisilla tai
kiintiöpakolaisilla on kaikilla ollut merkittävä sosiaali- ja terveyspalvelu-
jen tarve. Kuntapaikalle kuntaan ohjaamisessa tulee jatkossa erityisek-
si kysymykseksi palvelujen saaminen esimerkiksi tilanteessa, jossa
henkilö jo kuntaan siirtyessään tarvitsee asumispalveluja, laitoshoidon
tai muita hoivapalveluja. Sen vuoksi 41 §:ää tulisi muuttaa niin, että
kuntaan ohjaamisessa kuntapaikoille sovitaan yhdessä kunnan ja hy-
vinvointialueen kesken.

Kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyviä tehtäviä koske-
vassa 42 §:ssä tehtävien määrittelystä kunnan ja hyvinvointialueen
kesken on myös tarpeen voida sopia eri kuntien ja hyvinvointialueiden
kesken paikallisten tarpeiden ja voimavarojen mukaisesti. Sosiaali- ja
terveydenhuollon palvelujen tarpeen määrittelyä ei myöskään voida
tehdä kunnassa, vaan se tehdään hyvinvointialueella sosiaali- ja ter-
veydenhuollon lainsäädännön mukaisesti.

Esityksen 42 §:ssä todettu asunnon järjestämistä koskeva raja-
us alaikäisenä ilman huoltajaa tulleelle lapselle tulee heikentämään täysi-
ikäistyneiden nuorten tilannetta nykyisestä. Helsingin kaupunki ei kan-
nata tätä, vaan katsoo tarpeelliseksi sisällyttää kuntien tehtäviin asun-
non järjestämisen myös perheryhmäkodeista tai muista asumismuo-
doista itsenäistyneille nuorille heidän täytettyään 18 vuotta.

Kunnan, hyvinvointialueen ja valtion tehtävät (5–7 luvut)

Lakiesityksen 43 §:ssä säädetään kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta kunnassa. Lakiesityksen mukaan kunnilla olisi jatkossakin velvoite kotoutumisen edistämisen suunnitteluun, mutta sitä voitaisiin toteuttaa erillisen asiakirjan sijaan osana kunnan muuta strategista suunnittelua. Suunnittelussa olisi huomioitava vähintään maahan muuttaneiden työllisyyttä, koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevat tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet. Useita näistä osa-alueista käsitellään jo kunnan muissa lakisääteisissä suunnitelmissa, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmassa ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa. Uudistus voi näin ollen vähentää epätarkoituksenmukaista päällekkäistä tavoiteasetantaa ja toimenpidesuunnittelua, mutta toisaalta riskinä voi olla kotoutumisen edistämisen kokonaisuuden vaikeampi hahmottaminen ja seuranta, mikäli se pirstoutuu moniin eri asiakirjoihin.

Kunnan edellytetään myös raportoivan vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpanon toteutumisesta alueelliselle ELY-keskukselle. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti kunta päivittää kotouttamisohjelman neljän vuoden välein ja raportoi siitä paikalliselle ELY-keskukselle. Helsingin kaupunki katsoo, että lakiehdotuksen mukainen laaja ja tiheä raportointivelvoite ei ole tarkoituksenmukainen. Jos tällainen velvoite ylipäätään asetetaan, raportointisyklin tulisi edelleen olla vähintään neljä vuotta. Lisäksi 46 §:ssä esitetty kunnan ja maahanmuuton edistämisen yhteistyöryhmän osalta Helsingin kaupunki katsoo, että yhteistyöfoorumien tarkoituksenmukaisuus on arvioitava paikallisella tasolla.

Lakiehdotus on sisäisesti epäjohtonmukainen, kun siinä samanaikaisesti ollaan siirtämässä kotoutumisen kokonaisvastuuta kunnille ja antamassa kunnan kotoutumispalveluiden järjestämiseen ja niiden sisältöihin liittyvää yksityiskohtaista sääntelyä ja ohjausta sekä edellyttämässä laajaa ja raskasta raportointia ELY-keskukselle. Kotoutumis- ja kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä tulee voida päättää paikallisella tasolla tarkoituksenmukaisimmalla ja joustavalla tavalla.

Muutoin kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittamisen osalta (45 §) asiaa on käsitelty kotoutumisen ja osaamisen palvelutarpeen arvioinnin kohdalla.

Valtion korvaukset (8 luku)

Lakiesityksessä kunnalle asetetaan monia uusia tehtäviä, joiden taloudellisia vaikutuksia ei ole lakiesityksessä kattavasti arvioitu. Tämä on

merkittävä epäkohta olkoonkin, että tilanne on sama myös monessa muussa lainuudistuksessa. Lainvalmistelun laatutasoa pitäisi tältä osin olennaisesti kohentaa.

Helsinki pitää sekä laskennallisia korvauksia että valtionosuuden vieraskielisyyden perushintaa ilmeisen riittämättöminä ja edellyttää, että molempien korvausten osalta huomioidaan lakiesityksessä esitettyjen palvelujen järjestämisen todelliset kustannukset. Laskennalliset korvaukset jäävät todellista kustannustasoa alhaisemmiksi eivätkä riitä kattamaan todellisia kustannuksia.

Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelujen järjestäminen esitetään korvattavaksi kunnille osana peruspalvelujen valtionosuutta, kun se tällä hetkellä korvataan osin valtionapuna. Ehdotettu rahoitus on riittämätön. Lisäksi kustannuksissa tulee huomioida laissa mainittu asettautumisen tuen neuvonta, jota ei ole lakiesityksessä huomioitu kustannusten osalta riittävästi.

Lakiesityksen perusteluissa s. 91 taulukossa 1 on esitetty laskennallisen korvauksen jakautuminen ja määrät kunnille ja hyvinvointialueille. Osaamisen ja palvelutarpeen arviointiin on esitetty kunnalle 29 euroa ja hyvinvointialueelle 65 euroa. Korvaustaso on täysin riittämätön sekä perusmuotoiseen että monialaiseen palvelutarpeen arviointiin. Nykyisen lain mukaisiin alkukartoituksiin kuuluu esimerkiksi työllisyyspalvelujen asiantuntijalta arviolta keskimäärin 1,5 tuntia. Tämän lisäksi aikaa menee valmisteluihin (ajanvaraukset, kutsu) sekä kirjauksiin (URA). Lisäksi osaamisen syvällisemmäksi kartoittamiseksi on osan asiakkaiden kohdalla käytettävä erillisiä ammatillisten opettajien toteuttamia kartoituspalveluja, joiden nykyinen hintataso on Uudellamaalla 400 € (alvoton) asiakasta kohden.

Muuttoliikkeen vaikutukset näkyvät kustannusten korvauksissa Helsingissä siten, että kotoutumispalvelut on korvattu laskennallisina korvauksina Suomeen muuttaneen ensimmäisessä kotikunnassa. Mikäli henkilö muuttaa ensimmäisestä kotikunnasta vasta, kun kotoutumisaika palveluineen on jo ohi, mutta hänellä ilmenee edelleen tosiasiallisesti tarve kotoutumista tukeville palveluille, niiden kustannukset tulevat seuraavassa kotikunnassa huomioiduksi peruspalveluiden valtionosuudessa. Ulkomaalaistaustaisten muuttoliike muista kunnista kohdistuu viiveellä ennen kaikkea pääkaupunkiseudulle. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että pääkaupunkiseudun osuus Irakissa syntyneiden määrän kasvusta oli vuosina 2016–2021 68 %.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta säädetään työvoimapalvelu-uudistuksen yhteydessä, mutta sillä on vaikutusta myös kotoutumislain uudistukseen, kuten esityksen perustelutekstissä sivulla

74 todetaan. Lausuntokierroksella olevan esityksen mukaan TE-palveluiden rahoituksessa ei oteta erityisesti huomioon maahan muuttaneiden asiakkaiden intensiivisempää palveluntarvetta. Työvoimakoulutuksina toteutettaviin kotoutumiskoulutuksiin aiemmin käytetyn 30 M € jakaminen mekaanisesti vieraskielisyyden perusteella valtiosuusjärjestelmässä ei ohjaa rahoitusta niiden asiakkaiden palveluihin, jotka kotoutumispalvelua eniten tarvitsevat, vaan hajauttaa resursseja alueille, joilla kotoutumispalvelujen tarve on hyvin vähäinen.

On myös otettava huomioon, että palveluiden uudelleen järjestäminen ja uusien velvoitteiden mukaiset järjestelyt aiheuttavat lisäkustannuksia muun muassa lisääntyneiden asiakastarpeiden johdosta. Pelkkä vieraskielisten määrä kunnan asukkaista ei vielä ota huomioon suurien kaupunkien muuta maata haasteellisempaa toimintaympäristöä.

Tällä hetkellä työvoimakoulutuksena järjestettävän kotoutumiskoulutuksen nykyinen edullinen hinta perustuu osin suuriin ostomääriin. Monikielistä yhteiskuntaorientaatiota järjestetään nyt ryhmämuotoisena suurimmille kieliryhmille, mikä on kustannustehokas ratkaisu. Palvelun ulottaminen kaikille kieliryhmille muuttaisi järjestämistapaa niin, että koulutuksen kustannukset per osallistuja tulisi moninkertaistumaan tai monikymmenkertaistumaan. Nykyisestä järjestämistavasta ei voida enustaa tulevia kustannuksia, vaikka perusteluissa onkin arvioitu 500 € yksikkökustannus 15 hengen ryhmille. Lisäksi pienimmissä kieliryhmissä opetus tultaisiin käytännössä järjestämään tulkattuna, joka moninkertaistaisi opetuksen kustannukset.

Esityksen mukaan tulkitsemisesta aiheutuneet kustannukset korvattaisiin laskennallisina korvauksina sekä valtiosuus-kustannuksina, jolloin nykyisestä korvausten hakemisesta valtiolta luovuttaisiin. Helsinki pitää myönteisenä, että rahoituksen uudistus yksinkertaistaisi nykyisin tulkitsemisen korvausten hakemiseen liittyvää hallinnollista työtä.

Uudistuksen rahoitusmallissa olevat ongelmat ovat niin merkittäviä, että ne tulisi korjata ennen kuin lakiesitys annetaan eduskunnalle.

Tiedonsaanti ja tietojärjestelmä (9 luku)

Helsingin kaupunki huomauttaa, että tiedonsaannin ja tietojärjestelmien osalta lakiesityksen haasteena on se, että lain pohjalta käyttöön tulevat eri järjestelmät kunnan kotoutumispalveluille, työllisyyspalveluille ja hyvinvointialueelle. Useampi asiakastietojärjestelmä aiheuttaa jo lähtökohtaisesti haasteita tiedonvälitykselle sekä ylimääräistä työtä. Mittava erillinen tietojärjestelmä ei siten tehostaisi kotoutumista, mikä on lakiuudistuksen keskeinen tavoite.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, miten esimerkiksi monialainen palvelutarpeenarvio ja siihen liittyvä tiedonvälitys pystyttäisiin toteuttamaan eri toimijoiden välillä tietoteknisesti järkevästi. Kunnan kotoutumisen työntekijöillä ei ole ammattipätevyysvaatimusta, jolloin heillä ei voi olla oikeutta hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietoihin.

Kotoutumisen edistämisessä tulee hyödyntää valtakunnallisen tietovarannon lisäksi valtakunnallista asiakastietojärjestelmää, jotta ratkaisu on yhteiskunnan kannalta kokonaistaloudellisesti järkevä. Se vähentää julkishallinnon kokonaiskustannuksia, päällekkäisten järjestelmien kehittämistä sekä ehkäisee hajautetun mallin tietoturvariskejä.

Toimivan ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen tarkoitettua asiakkuudenhallintajärjestelmän tulee olla käytössä lain voimaantuloon mennessä. Tarkoituksenmukaisinta olisi, että kotoutumisen alkuvaiheen asiakastiedot olisivat itsenäinen henkilötietorekisteri TE-digihankkeessa kehitettävässä työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmässä. Näin kotoutumista edistävät koulutuspalvelutuottajat saadaan tehokkaimmin integroitua asiakkuudenhallintajärjestelmään. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen ja työvoimapalveluiden tietojärjestelmien yhteen toimivuus monialaista palveluprosessia varten on rakennettavissa kustannustehokkaimmin rajapintaratkaisujen näkökulmasta, mikäli perustana käytetään työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmää.

Valtakunnallisen tietovarannon ja asiakasjärjestelmän kehittämiseen sekä ylläpitoon on syytä varata riittävä rahoitus, joten alustava ylläpito hinta noin miljoonaa euroa vuodessa vaikuttaa pieneltä ja sitä tulee vielä tarkistaa. Järjestelmän kehittämisen tulee olla käyttäjälähtöistä, joten käyttäjien osallistaminen ja tekemisen läpinäkyvyys vaatii oman resurssoinnin ja kehitysrahoitusta.

Valtakunnallisen tietovarannon ja asiakasjärjestelmän kehittämisessä tulee huomioida tiedonhallintalain 5 luvussa olevat vaatimukset sähköisestä muodosta ja sähköiseen muotoon muuttamisesta sekä tietoineistojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan kautta (säännönmukainen luovuttaminen). Näiden vaatimusten huomioiminen parantaa sähköistä tiedonhallintaa sekä yhdenmukaistaa palvelua eri asiointikanavien kautta.

Kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen sisällytettäisiin uutena elementtinä viranomaisen tai muun tahon toimesta mahdollisuus tehdä kunnan kotoutumisesta vastaavalle taholle ilmoitus henkilöstä, joka tarvitsisi kotoutumisen tukea, muttei ole hakeutunut palveluiden piiriin. Lakiehdotuksella edistettäisiin viranomaiskontaktin syntymistä erityisesti niihin haavoittuvassa asemassa oleviin maahanmuuttajiin, joita ei tavoiteta esimerkiksi maksettavan etuuden perusteella. Helsingin

kaupunki huomauttaa, että esitetyn ilmoittautumiskäytännön vaikutukset jäävät esityksessä epäselviksi. Lisäksi tulee määritellä tarkemmin, kenestä ilmoitus voitaisiin tehdä, sillä kotoutumisen tukea tarvitsevat myös monet pitkään maassa olleet henkilöt, joilla ei kuitenkaan ole tosiasiallista pääsyä kotoutumispalveluiden piiriin.

Yleiset kommentit muihin lakiehdotuksiin

Ei kommentteja.

Vaikutusten arviointi ja muut perusteluja koskevat huomiot

Helsinki pitää myönteisenä lakiehdotuksen lähtökohtaa vahvistaa osallisuutta. Esityksessä maahan muuttaneiden osallisuuden vahvistaminen nähdään asiana, joka automaattisesti seuraisi lakiehdotuksen esittämistä toimenpiteistä, kuten kunnan velvollisuudesta yhteensovittaa eri palveluita, kotivanhempien tavoittamisesta laajemmin kotoutumispalveluiden piiriin tai monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että osallisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutuminen on sidoksissa siihen, millä tavoin lakiehdotuksen uudistukset ylipäänsä resursoidaan ja saadaan käytännössä toteutettua eri tasoilla.

Tärkeää on huomioida myös, että kotoutumista ruotsin kielellä tulee seurata erikseen.

Lakiesityksen sosiaali- ja terveysvaikutuksia koskevassa osiossa käsitellään kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston lyhentämisen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia. Niiden osalta todetaan, että ”enimmäisajan lyhentämisen ei itsessään voida ennakoida heikentävän haavoittuvassa asemassa olevien kotoutumisen mahdollisuuksia, jos palvelujärjestelmä tuottaa tälle ryhmälle heidän tarpeitaan vastaavia ja tuloksellisia palveluita”. Lyhennetyin keston kielteisten vaikutusten minimointi edellyttää siis yhtäältä sitä, että palvelut tehostuvat niin, että myös haastavista lähtökohdista tulevilla on lyhyemmässä ajassa mahdollista saavuttaa asetetut kotoutumisen tavoitteet ja toisaalta myös sitä, että kunnan yleinen palvelujärjestelmä pystyy riittävällä tavalla kattamaan näiden ryhmien erityistarpeita kotoutumissuunnitelman voimassaolon päättymisen jälkeen. Helsingin kaupunki näkee nämä tavoitteet kunnan himoisina, ja huomauttaa, että on tärkeää seurata, miten toimivia palvelupolut käytännössä ovat erityisesti kotoutumisen näkökulmasta heikommassa asemassa olevien kannalta.

Lakiesityksen fokus on työllistymisen edistämisessä, eikä se näin ollen kata iäkkäiden maahan muuttaneiden kotoutumisen näkökulmaa. Helsingin kaupunki korostaa, että palvelujärjestelmän tulee pystyä vastaamaan myös iäkkäiden maahan muuttaneiden palvelutarpeisiin, esimerkiksi tukemaan kielen oppimista ja digiasiointivalmiuksia. Iäkkääm-

mistä omaisista ja läheisistä huolehtiminen voi olla myös yksi tekijä, joka vaikeuttaa kotona olevien työkäisten naisten täysipainoista kotoutumispalveluihin osallistumista ja työllistymistä.

Esityksessä tuodaan erittäin laaja-alaisesti esiin huoli ja tarve erityisen haavoittuvassa asemassa olevien palveluista ja heidän tavoittamisestaan. Kansainvälistä suojelua saaneiden haavoittuvuusasema ja hyvinvointialueen palveluiden tarve eivät kuitenkaan nouse lakiluonnoksessa erityisesti esille, vaikka kansainvälistä suojelua saaneet ovat lähes aina paljon monialaisia palveluita tarvitsevia. Haavoittuvaa asemaa ei myöskään tarkemmin määritellä eikä sen yhteydessä huomioida muun muassa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmis-kaupan uhrien tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 6 §:n soveltamista haavoittuvassa asemassa olevaan. Edellä mainittu pykälä toimeenpanee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevia vaatimuksia.

Käsittely

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho:

Lisätään kappaleen (72) jälkeen uusi kappale:

Vaikeasti kotoutuva ja työllistyvä ulkomaalaisväestö keskittyy voimakkaasti Helsinkiin ja muualle pääkaupunkiseudulle sekä suoran että sekundäärisen, maan sisäisen, muuttoliikkeen vuoksi. Kotouttamistoinenpiteiden vaikutukset ovat jääneet kokonaisuutena arvioiden vähäisiksi, ja maahanmuutolla on huomattava kielteinen vaikutus Helsingin julkisiin menoihin, asuinalueiden ja koulujen eriytymiseen sekä jengi- ja muuhun väkivaltarikollisuuteen. Siksi Helsinki korostaa, että samalla, kun maassa jo olevia ihmisiä on pyrittävä integroimaan työmarkkinoille, haasteellisen maahanmuuton määrää on vähennettävä tehokkaan maahanmuuttopolitiikan keinoilla.

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin vastaehdotus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysjohtaja, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Työ- ja elinkeinoministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kotoutumisen edistämiseksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kotoutumisen edistämistä. Samalla kumottaisiin voimassa oleva saman niminen laki. Lakiehdotuksella pyritään nopeuttamaan ja tehostamaan maahan muuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä parantamalla ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta, nopeuttamalla palveluihin pääsyä, tavoittamalla maahan muuttaneita palveluihin nykyistä kattavammin maahanmuuton alkuvaiheessa sekä kehittämällä kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kokonaisvaltaisesti. Lain tarkoituksena on edistää kotoutumista ja hyviä väestösuhteita, ja siten vahvistaa maahan muuttaneiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista. Lisäksi lakiesityksen tavoitteena on edistää maahan muuttaneiden työllisyyttä, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä.

Kotoutumista edistävän lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2024 loppupuolella.

Lausunto on pyydetty antamaan lausuntopalvelussa 10.6.2022 mennessä. Lisäaikaa lausunnon toimittamiselle on saatu kaupunginhallituksen käsittelyä varten 14.6.2022 saakka. Kohtuuttoman lyhyen lausuntoajan vuoksi kaupungin sisäiset lausunnot on pyydetty lautakuntien sijaan toimialoilta, eikä kaupunginhallituksessa ole pöydällepanovaraa.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lausuntoihin sekä kaupunginkanslian osallisuus- ja neuvontayksikön, maahan muuttaneiden työllisyyttä edistävien palveluiden sekä talous- ja suunnitteleusastion kommentteihin. Lausunnot ja kommentit ovat olleet keskenään ristiriidattomia.

13.06.2022

Asia/13

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysjohtaja, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Työ- ja elinkeinoministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 454

Lausunto sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista tavoitteista pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026

HEL 2022-006376 T 09 05 01

VN/10507/2022

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista tavoitteista pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026 seuraavan lausunnon:

Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021, järjestämislaki) antaa hyvät lähtökohdat pelastustoimen järjestämisen strategiselle suunnitellulle muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valtakunnallisia tavoitteita asetettaessa on tärkeää, että ne asetetaan strategisella tasolla ja että ne jättävät alueille riittävää toimintavapautta ja mahdollisuuksia ottaa alueelliset erityistarpeet huomioon.

Valtioneuvoston päätösluonnoksen mukaan pelastustoimen palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja laatu edellyttävät pelastustoimen ammatillisen ja sopimushenkilöstön koulutuksen kehittämistä laadullisesti ja määrällisesti. Päätökseen tulee sisällyttää kirjaus rahoituksesta ja koulutuspaikkojen lisäämisestä. Kirjauksesta tulee ilmetä, että pelastajakoulutusta järjestetään valtion rahoituksella ja koulutuksen aloituspaikkoja lisätään ja koulutusta järjestetään useilla paikkakunnilla, myös Helsingissä. Onnistuminen pelastajakoulutuksen järjestämisessä on yksi kriittisimmistä tavoitteista strategiakaudella.

Henkilöstön riittävyttä ja osaamista koskevien kirjausten tulee käsittää myös onnettomuuksien ehkäiseminen. Pelastustoimen järjestämistä koskevien strategisten linjausten toteutuminen merkitsee myös lisääntyvää hallinnollista työtä. Strategisissa tavoitteissa tulee ottaa kantaa myös pelastustoimen ohjauksen ammatilliseen kehittämiseen ja osaan henkilöstön määrään. Mikäli sisäministeriössä ei ole riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä ohjaustehtävissä jää tämä työ hyvinvointialueille. Kuitenkin myös hyvinvointialueilla tulee kiinnittää huomiota vaativissa suunnittelu-, seuranta- ja kehittämistehtävissä toimivan henkilöstön lukumäärään.

Järjestämislaissa on lueteltu mitä valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Päätösluonnoksen jaottelu kuitenkin poikkeaa järjestämislain jaottelusta. Olisi selkeämpää noudattaa järjestämislain jaottelua.

Järjestämislain mukaan valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä mm. pelastustoimen kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet ja pelastustoimen tiedonhallinnan kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päätösluonnos ei sisällä kehittämistavoitteiden listausta. Mahdollisesti päätösluonnoksen on katsottu kokonaisuutena vastaavan tähän vaatimukseen. Tiedonhallinnan kehittämisen tavoitteet jäivät kuitenkin varsin yleiselle tasolle. Päätösluonnosta tulee tältä osin terävöittää, jotta kehittämistavoitteet tulevat selkeästi asetetuiksi järjestämislain edellyttämällä tavalla.

Järjestämislain mukaan valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa määritellään tavoitteet hyvinvointialueiden ja kuntien väliselle yhteistyölle turvallisuuden edistämiseksi sekä hyvinvointialueiden väliselle yhteistyölle pelastustoimessa. Päätösluonnoksessa alueiden ja kuntien välistä yhteistyötä on linjattu vain yleisellä tasolla. Päätösluonnokseen on kirjattu, että hyvinvointialueiden yhteistyöllä varmistetaan pelastustoiminnan resurssit isoissa tai alueellisesti laajoissa onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Kirjaukseen sisältyy velvoite tehdä yhteistyötä ja että yhteistyöllä varmistetaan resurssien riittävyys. Yhteistyölle ei sen sijaan ole lainkaan asetettu laadullisia tavoitteita. Myöskään turvallisuuden edistämistä koskevia tavoitteita ei sisälly päätösluonnokseen.

Pelastustoimen yhteinen, valtakunnallinen tietojärjestelmäkehitys on erittäin kriittisessä roolissa useiden esitettyjen tavoitteiden toteutumisessa. Suunniteltujen tietojärjestelmähankintojen toteuttaminen vaatii mittavaa taloudellista resursointia ja hyvää keskinäistä yhteistyötä niin sisäministeriöltä kuin hyvinvointialueiden pelastustoimilta. Erityisesti tämä koskee tavoitteita 1, 2 ja 6. Tavoitteen 1 yhteydessä on kirjattu, että pelastustoimella on jatkuvaan analyysiin perustuva kokonaiskuva yhteiskunnan riskeistä ja muista pelastustoimen palvelutarpeen muodostumiseen vaikuttavista tekijöistä. Tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää edistää suunnitellun pelastustoimen tiedolla johtamisen tietojärjestelmän hankintaa ja turvata pelastustoimen tarvittavat tiedonsaantioikeudet ja sujuvat, matalan kynnyksen tiedonsaannin käytännöt muun muassa ajantasaisen pelastustoimen riskianalyysin laatimiseksi.

Linjaukset investointien osalta jäivät liian yleiselle tasolle. Pelastustoimen valmiutta sekä varautumista koskevaa tavoitetta voidaan pitää onnistuneena. Se antaa alueille selkeän viestin valtioneuvoston tahtotilasta koskien väestön suojaamista kaikissa olosuhteissa. Tähän yhteyteen

olisi myös hyvä kirjata tahtotila koskien väestönsuojelun vaatimien toimenpiteiden ja investointien rahoituksen riittävydestä

Muistion tarkoituksena on esittää perusteet valtioneuvoston päätöksellä vahvistettaville valtakunnallisille tavoitteille vuosille 2023–2026. Päätösluonnoksen ollessa varsin tiivisti laadittu, on perustelumustio tarpeen. Perustelumustion tulee selkeyttää ja perustella strategisia tavoitteita. Ohjausjärjestelmän selkeys on koko pelastustoimialan yhteinen tavoite. Ohjausjärjestelmän selkeyden sekä ohje- ja suunnitelma-arkkitehtuurin yhtenäisyyden merkitystä ei voi korostaa liikaa. Muistio sisältää pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn strategisia päätavoitteita, joiden suhde valtioneuvoston asettamiin pelastustoimen järjestämisen strategiaan tavoitteisiin jää epäselväksi. Tavoitehierarkiaa tulisi kehittää siten, ettei väärinkäsityksiä eri tavoitetasojen välillä synny. Selkeintä olisi, jos sisäministeriön asettamien tarkentavien tavoitteiden otsikointia voitaisiin kehittää ja jos nämä valtioneuvoston strategisia tavoitteita tarkentavat tavoitteet koottaisiin erilliseen tavoiteasiakirjaan eikä valtioneuvoston päätöstä taustoittavaan muistioon.

Muistiossa todettu tavoite yhtenäisten käytäntöjen osalta on kannatettava, mutta tätä tavoitetta ei voida saavuttaa ilman omavalvonnasta annettua ohjeistusta, jolla varmistetaan käytäntöjen yhtenäisyys. Oma- ja yhteisvalvonta kattaa koko pelastustoimen ja epäselväksi jää, miksi onnettomuuksien ehkäisy on tässä yhteydessä nostettu omavalvontaohjelmien kohdalla erityisesti esille. Tältä osin perusteluja tulee tarkentaa

Perustelumustioon on kirjattu tavoitteen 2 yhteydessä, että onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä on otettu käyttöön ja se tukee onnettomuuksien ehkäisyn tiedonhallinnan kehittämisen valtakunnallisia strategisia tavoitteita ja mahdollistaa yhtenäisen asiakasrajapinnan sekä sähköisen asioinnin. Tavoitteen toteutumiseksi on tärkeää varmistaa, että onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän hankintaan, kehittämiseen ja ylläpitoon on varattu riittävät taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit. Lisäksi on varmistettava, että suunniteltu onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä ja pelastustoimen sähköisen asioinnin ratkaisu toteutetaan suunnitellusti ja mahdollisimman nopeasti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 5.5.2022

- 2 Lausuntopyyntö 5.5.2022, liite, luonnos
3 Lausuntopyyntö 5.5.2022, liite, muistio
4 Pelastuslaitoksen lausunto VNn valtakunnallisista strategisista tavoitteista 25.5.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Sisäministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista tavoitteista pelastustoiminnan järjestämiselle vuosille 2023–2026. Lausuntoa on pyydetty 17.6.2022 mennessä.

Luonnos valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisista tavoitteista pelastustoiminnan järjestämiselle vuosille 2023–2026

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita sekä onnettomuussuhkia ja muita uhkia vastaavan laadukkaan ja kustannusvaikuttavan pelastustoimen järjestämiselle siten, että käytettävissä olevilla voimavaroilla pystytään huolehtimaan pelastuslain mukaisten palvelujen järjestämisestä.

Valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa määritellään:

- 1) tavoitteet pelastustoimen palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen ja palvelujen vaikuttavuuden turvaamiseksi sekä yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi;
- 2) tavoitteet turvallisuuden edistämiseksi ja hyvinvointialueiden ja kuntien ja muiden toimijoiden väliselle tätä koskevalle yhteistyölle pelastustoimessa;
- 3) pelastustoimen kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet;
- 4) pelastustoimen tiedonhallinnan kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet;
- 5) tavoitteet hyvinvointialueiden väliselle yhteistyölle pelastustoimessa;

- 6) tavoitteet hyvinvointialueiden pelastustoimen tuottavuuden ja kustannusvaikuttavuuden lisäämiselle;
- 7) yleiset linjaukset pelastustoimen laajakantoisista investoinneista;
- 8) tavoitteet pelastustoimen alueellisen ja valtakunnallisen valmiuden ja varautumisen toteuttamiseksi ja
- 9) muut tavoitteet pelastustoimen kehittämiseksi.

Strategisissa tavoitteissa esitetään hyvinvointialueiden pelastustoimen tavoitteita ja valtakunnallisesti merkittäviä palvelujen uudistus- ja kehittämistavoitteita sekä linjataan lainsäädännön ja suorituskyvyn kehittämisen suuntaviivoja. Tavoitteet ohjaavat pelastustoimen valtakunnallista sekä hyvinvointialueen pelastustoimen kehittämistä ja palvelutasopäätöksen valmistelua.

Strategisten tavoitteiden valmistelussa on kuultu hyvinvointialueita ja muita ministeriöitä sekä eri viranomaisia ja järjestöjä tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden muodostamiseksi. Tavoitteet perustuvat sisäministeriön tekemään selvitykseen, jossa on arvioitu hyvinvointialueiden pelastustoimen palvelutason toteutumista ja rahoituksen tason riittävyyttä sekä valtakunnallisia linjauksia vaativia kehittämiskohteita. Tavoitteissa on otettu huomioon valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet, jotka on vahvistettu hallitusohjelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa sekä valtion talousarviossa.

Sisäministeriö seuraa ja arvio valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista osana hyvinvointialueiden ohjausta ja pelastustoimen neuvottelukunta seuraa ja arvio pelastustoimen järjestämisen kehitystä sekä tekee ehdotuksia valtakunnallisiksi tavoitteiksi. Tavoitteita voidaan tarvittaessa muuttaa. Muutos voi perustua yhden tai useamman hyvinvointialueen esitykseen taikka sisäministeriön tai valtionvarainministeriön aloitteeseen. Pelastustoimen neuvottelukunta käsittelee aloitteet ja esitykset tavoitteiden muuttamiseksi.

Pelastustoimen tehtävänä on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tämä varmistetaan hyvin yhteen sovitetulla varautumisella ja tilanteen aikaisella toiminnalla.

Pelastustoimi ja väestönsuojelu ovat keskeinen osa suomalaisen yhteiskunnan siviilivalmiuden järjestelmää. Pelastustoimen viranomaisten on varauduttava toimialaansa kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoi-

tamiseen riittävin suunnitelmin ja varautumalla etukäteen tapahtuvien valmisteluin. Pelastustoimella on jatkuva valmius vastata onnettomuuksiin ja normaaliolojen suuronnettomuuksiin liittyvästä pelastustoiminnasta.

Väestönsuojelussa pelastustoimi on Suomessa keskeinen operatiivinen toimija ja yhteensovittaja, mutta myös esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimella, Puolustusvoimilla, liikenne- ja viestintäasioista vastaavilla viranomaisilla ja hallinnonalan laitoksilla sekä pelastustoimintaan osallistuvilla valtion ja kuntien eri toimialojen viranomaisilla on tärkeitä tehtäviä ja vastuita väestönsuojelussa. Kunkin viranomaisen vastuista säädetään niiden omassa lainsäädännössä. Näiden toimijoiden väestönsuojeluun kuuluvien tehtävien yleinen valvonta ja ohjaus kuuluu asianomaiselle hallinnonalalle. Pelastustoimen viranomaiset yhteensovittavat pelastustoimintaan ja väestön suojaamiseen osallistuvien viranomaisten ja muiden toimijoiden varautumista ja näiden suorituskykyjen käyttöä onnettomuustilanteiden ja poikkeusolojen aikaisessa toiminnassa. Onnettomuustilanteiden ja poikkeusoloihin varautumisen suunnitelmavalmiudessa sekä suorituskyvyssä on alueellista vaihtelua.

Siviilivalmiuden ja suorituskyvyn ylläpitämisessä ja kehittämisessä ja yhteensovittamisessa huolehditaan siitä, että suuronnettomuuksiin ja vakaviin häiriötilanteisiin varautumisessa, niiden aikana tai välittömästi uhatessa kaikkien pelastustoimen järjestelmään ja pelastustoimintaan osallistuvien roolit ja tehtävät ovat selkeitä, toiminta perustuu yhteiseen suunnitteluun, suuronnettomuuksiin on varauduttu riskejä vastaavasti, ja että kaikki käytettävissä olevat voimavarat huomioidaan ja niitä hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti.

Riskien ja uhkien monimuotoistuminen tulevat lisäämään pelastustoimen tehtävämääriä ja muuttamaan tehtävien sisältöä. Kansainvälisen toimintaympäristön muutokset, ilmastonmuutos, väestö- ja aluerakenteen muutokset, julkisen talouden niukkeneminen sekä teknologian kehityksen mahdollisuudet ovat pelastustoimen toimintaympäristöön vaikuttavia tunnistettuja muutostekijöitä. Kriisit tai häiriötilanteet, olivatpa ne taloudellisia, sotilaallisia, humanitaarisia tai luonnonmullistuksiin liittyviä sekä näiden kerrannaisvaikutukset leviävät keskinäisriippuvaisessa maailmassa yhä nopeammin ja laajemmalle. Toisaalta julkisen talouden ja rahoitusjärjestelmän häiriöt heijastuvat realisoituessaan pelastustoimeen välillisesti.

Korkean teknologian yhteiskunta on altis häiriöille. Häiriöiden realisoituessa myös pelastustoimen tehtävät lisääntyvät, jonka lisäksi pelastustoiminta itsessään saattaa häiriintyä. Esimerkiksi energiahuollon, tietoliikenteen, logistiikan ja vesihuollon häiriöt vaikeuttavat toteutuessaan myös pelastustoimintaa. Palveluverkon kattavuuden ja palvelutason

säilyttäminen sekä tiivistyvillä että kasvavilla kaupunkiseuduilla koettelee pelastustoimen palvelutuotannon rakennetta ja taloutta. Palvelutarve kasvaa kasvukeskuksissa, mutta myös reuna- ja harva-alueilla pelastustoimen palvelutaso tulee ylläpitää, vaikka väestö vähenee. Harva-alueiden toimintavalmiuden turvaamisessa kriittisimpiä tekijöitä ovat kattavan paloasemaverkon ylläpito ja riittävät henkilöstövoimavarat. Rahoituksen turvaaminen palvelun järjestäjälle on olennainen osa palveluverkon ja toimintakyvyn säilyttämisessä.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu pelastuslaitoksen lausunto, jossa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimialan näkemykset. Esitys on lausunnon mukainen ja siinä on otettu huomioon kaupungin edunvalvonnan näkemykset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 5.5.2022
- 2 Lausuntopyyntö 5.5.2022, liite, luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 5.5.2022, liite, muistio
- 4 Pelastuslaitoksen lausunto VNn valtakunnallisista strategisista tavoitteista 25.5.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto
Pelastuslaitos
Hallinto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastuskomentaja 25.05.2022 § 45

HEL 2022-006376 T 09 05 01

VN/13507/2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Pelastuskomentaja päätti antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevan lausunnon koskien valtakunnallisia tavoitteita pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023-2026.

Lisätiedot

Jarmo Koskela, suunnittelu- ja kehittämispäällikkö, puhelin: 31030039
jarmo.koskela(a)hel.fi

§ 455

Rakennusten ja vuokraoikeuden ostaminen (Laakso, tontti 91-18-626-3)

HEL 2022-005108 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ostaa Kiinteistö Oy Auroranlinnalta (Y-tunnus 0689784-0) noin 6 836 m² suuruisen vuokraoikeuden 91-18-626-3-L1 ja sillä sijaitsevat neljä asuinkerrostaloa rasiuksista vapaana 10 000 000 euron kauppahinnalla liitteenä 1 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tekemään edellä mainittuun kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä muutoksia sekä allekirjoittamaan kauppakirjan. Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa tonttipäällikön tekemään kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos
- 2 Havainnekuva

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Myyjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

Kaupunkiympäristön toimiala
tus
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupan kohde

Kaupunginvaltuusto on 10.6.2020 § 157 osaltaan hyväksynyt Helsingin kaupungin ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhteisenä hankkeena toteutettavan Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyn hankesuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto on 19.1.2022 § 13 hyväksynyt uuden, 132 000 k-m²:n käsittävän sairaalakokonaisuuden mahdollistavan Laakson yhteissairaalan asemakaavan muutoksen nro 12681.

Helsingin hallinto-oikeus on 6.6.2022 antamallaan päätöksellä katsonut Laakson yhteissairaalan asemakaavan valitusasian käsittelyn hallinto-oikeudessa rauenneen, valittajana olleen Invalidiliitto ry:n peruutettua valituksensa. Asemakaava on siten lainvoimainen.

Rakennukset ja vuokraoikeus sijoittuvat kaavamuutos alueelle, johon Laakson yhteissairaala (LYS) on suunniteltu. Rakennusten hankkiminen ja purkaminen on välttämätöntä uuden sairaalarakennuksen ensimmäisen vaiheen toteuttamiseksi.

Vuokraoikeus (91-8-626-3-L1) antaa hallinto-oikeuden kaupungin omistamaan tonttiin 91-18-626-3 osoitteessa Urheilukatu 9. Vuokraoikeus on voimassa vuoden 2050 loppuun saakka. Tontin pinta-ala on 6 836 m² ja se on voimassa olevassa asemakaavassa nro 9154 osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi (AK).

Tontilla sijaitsee neljä vuonna 1989 valmistunutta asuinkerrostaloa, joiden kerrosala on yhteensä 4 180 m² ja vuokrattava huoneistoala 3 380 m². Huoneistoja on yhteensä 76. Asuntojen vuokrausaste on pitkällä aikavälillä ollut noin 95–97 %.

Kokonaisuutena rakennusten kunto vuokraohteena on tyydyttävä. Huoneistojen kunto vaihtelee huoneistokohtaisesti hyvästä heikkoon.

Kauppahinta

Kauppahinta 10 milj. euroa vastaa noin 2 950 €/h-m². Kauppahintaa voidaan pitää kohteen sijainti, laajuus ja kunto huomioiden hyväksyttävänä ja käypää arvoa vastaavana.

Kauppahinnan markkinaehtoisuus on varmistettu ulkopuolisen arvioitsijan lausunnolla. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Maanhankintamäärärahan ylitystä koskeva esitys

Kaupunkiympäristölautakunta on 17.5.2022 § 306 esittänyt, että lautakunnan käyttöön myönnettäisiin rakennusten ja vuokraoikeuden hankintaan tarvittava 10 000 000 euroa lisämäärärahana.

Esitystä ei ole sisällytetty nyt kaupunginhallituksen käsiteltävänä olevaan päätösaasiaan, seuraavin perusteluin:

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2022 hyväksymässä talousarviossa on todettu, että talousarviokohtaan 80101 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi, määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakoimattomien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttösopimusten maana saatavien maankäyttökorvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositasolla suuresti vaihtelevat. Niiden osalta esitetään ta-pauskohtaisesti ylitysoikeuksia. Nyt käsitellyssä olevaa rakennusten ja vuokraoikeuden ostamista ei kuitenkaan ole pidettävä ennakoimattomana maanhankintana.

Vuodelle 2022 kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostoihin ja lunastuksiin sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvauksiin on edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet huomioiden käytettävissä yli 22,8 miljoonaa euroa. Toukokuun 2022 loppuun mennessä käytettävissä olevasta määrärahasta on käytetty 1,6 miljoonaa euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala on erillisen selvityksen mukaan tämän lisäksi tehnyt sitovia kyseisestä määrärahasta maksettavia hankintayms. päätöksiä noin 9 miljoonan euron edestä, mutta näiden päätösten täytäntöönpano on viivästynyt eri syistä. Lisäksi kaupunki neuvottelee jatkuvasti useiden maanomistajien kanssa tulevista ostoista, lunastuksista sekä kaavoitus- ja täydennysrakentamiskorvauksista. Tällä hetkellä toimiala on päässyt neuvottelutulokseen noin 4 miljoonan euron sopimuksista, mutta näistä ei ole vielä tehty kaupunkia sitovia päätöksiä. Tähän mennessä neuvoteltuja kauppoja ei voida päättää enempää kuin

nyt päätettävänä olevan kaupan jälkeen käytettävissä olevat määrärahat mahdollistavat. Lautakunnan tulee seurata määrärahan käyttöä ja laatia ylitysoikeusesitys siinä vaiheessa kun hankintaan tai sopimukseen liittyvän päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on ylitysoikeuden myöntäminen.

Lopuksi

Jotta sairaalahanke voi edetä asetetussa aikataulussa, on kaupan toteutumista syytä kiirehtiä. Kaupan kohteen voimassa olevien huoneenvuokrasopimusten irtisanomisajan vuoksi on rakennusten purkaminen käytännössä mahdollista aloittaa vasta seitsemän kuukauden kuluttua kaupanteosta.

Kaupungin hallintosäännön ja kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 tekemän päätöksen mukaan kaupunginhallitus päättää kiinteistöjen ja rakennusten ostosta kun sopimuksen kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa ja enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos
- 2 Havainnekuva

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Myyjä

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.05.2022 § 306

HEL 2022-005108 T 10 01 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki ostaa Kiinteistö Oy Auroranlinnalta (0689784-0) noin 6 836 m² suuruisen vuokraoikeuden 91-18-626-3-L1 ja sillä sijaitsevat neljä asuinkerrostaloa rasituksista vapaana 10 000 000 euron kauppahinnalla liitteenä nro 1 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan sopimukset- ja toiminnanohjaus - tiimin päällikön allekirjoittamaan edellä mainitun kauppakirjan ja tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä muutoksia, tarkennuksia ja täydennyksiä.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunnan käyttöön myönnettäisiin rakennusten ja vuokraoikeuden hankintaan tarvittava 10 000 000 euroa lisämäärärahana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 456

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-002689 T 11 01 04

Esitys

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen vuosille 2022–2031 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Jollaksen räme hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esitys Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

Alueen sijainti, koko ja perustaminen

Jollaksen räme sijaitsee Laajasalon itäosassa, Jollaksessa, Furuvin kartanon pohjois-luoteispuolella. Alueen pinta-ala on 3,7 hehtaaria, ja se on kokonaan Helsingin kaupungin omistama. Luonnonsuojelualue on perustettu vuonna 1991.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Luonnonsuojelualueen perustamisen tarkoituksena on ollut Helsingistä pitkälti kadonneen suoluonnon säilyttäminen. Jollaksen rämeen suo on syntytapansa perusteella keidassuo, tarkemmin määriteltynä metsäkeidas. Suon keskiosa on koostunut alun perin rämeestä ja reunoilla on tavattu korpia. Turvemaata on alueella noin kahden hehtaarin verran. Muu alue koostuu kangas- ja kalliometsästä. Ojitukset ja valuma-alueen muuttuminen rakentamisen seurauksena ovat kuivattaneet kohdetta merkittävästi. Suon kuivumisen takia selväpiirteistä suota ei ole enää jäljellä. Kasvillisuus on muuttunut turvekankaaksi, eli kangasmet-säkasvit ovat runsastuneet ja suokasvit ovat taantuneet. Suon muuttumisesta huolimatta alueella on luonnonsuojelullista merkitystä luontaisesti kehittyvän puuston vanhetessa ja se on tärkeä lähivirkistyskohde.

Alueen käyttö

Lähiasukkaat käyttävät Jollaksen rämettä aktiivisesti ulkoiluun. Alueelle on rakennettu pitkospuut mahdollisesti jo ennen luonnonsuojelualueen perustamista ja polkureittiä on kunnostettu vuonna 1992. Alueen rauhoitusmääräyksissä kulku polkujen ja pitkospuiden ulkopuolella on kielletty. Paikalle on kuitenkin syntynyt tiheä luvaton polkuverkosto ja maasto on paikoitellen hyvin kulunut. Heikko opastus ja olematon ulkoilureittien merkintä eivät ole olleet riittäviä käytön ohjaamiseen. Alueen länsireunalle on pystytetty opastaulu.

Aiempi hoito- ja käyttösuunnittelu

Jollaksen rämeelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma vuonna 1989. Suota on pyritty sen jälkeen ennallistamaan rakentamalla patoja ojiin. Vuonna 2006 tehdyn ennallistamisselvityksen jälkeen hoito- ja käyttösuunnitelmaa päivitettiin. Suunnitelmassa asetettiin tavoitteiksi turvekankaan reunosien korprien ennallistaminen ja keskiosan räme-muuttuman pitäminen ennallaan. Toimenpiteiksi ehdotettiin reunojen tukkimista, entistä suota kiertävän niskaojan padon parantamista ja nuoren puuston poistoa tietyiltä kohdin. Suunnitelmassa ehdotettiin myös pitkospuiden rakentamista aiempaa laajemmalle alueelle.

Uusi hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympäristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Jollaksen rämeelle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu uudelleen alueen virkistyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Faunatica Oy teki

selvityksen alueen luontotyypeistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten vuonna 2019.

Hoito- ja käyttösuunnittelun yhteydessä toteutettiin asukaskysely, jonka avulla selvitettiin alueen käyttömuotoja, käyttäjien alueeseen liittämiä arvoja sekä sen suunnitteluun kohdistuvia odotuksia ja toiveita. Kyselyn tuloksista on esitetty yhteenveto hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Jolaksen rämettä. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin kyläyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen esitetty vastine on esitetty jäljempänä.

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Uudessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa luonnonsuojelun ja -hoidon tavoitteena on luonnonsuojelun kehittyminen luontaisesti kohti vanhaa metsää ilman suon ennallistamistavoitteita. Suo on niin pitkälle muuttunut ja valuma-alueelle rakennettu asutus estää niin tehokkaasti suon luontaisen vesitalouden palauttamisen, että ennallistamisen onnistuminen on epävarmaa. Puusto on järehtynyt ja alueelle on kehittymässä hyvä lahoppuujatkumo, jolloin vanhan metsän lajistolle syntyy vähitellen enemmän ja monipuolisemmin elinympäristöjä.

Muita luonnonhoidon tavoitteita ovat aluskasvillisuuden kehittyminen häiriöttömästi ilman talloutumista sekä pienialaisten, riittävän häiriöttömien eläinten pesimä- ja levähdyspaikkojen luominen. Vieraita pienpeitoja, minkkiä ja supikoiraa torjutaan pyynnillä. Alueelle mahdollisesti leviäviä vieraskasvilajeja tarkkaillaan ja torjutaan kitkemällä. Myös kulumisen muutoksia seurataan.

Virkistyskäytön suunnitelma

Käytön kehittämisen tavoitteena on ulkoilijoiden tietoisuuden lisääminen kohteen luontoarvoista ja rauhoitusmääräyksistä. Nykyisistä opasteista ei selkeästi ilmene, mille poluille kulkijan tulee suunnata. Polkuja ei ole merkitty maastoon, jolloin ainoastaan rakennetuista pitkospuista on mahdollista päätellä polun olevan sallittu. Tilannetta parannetaan sisääntuloille pystytettävillä opasteilla, reittimerkinnöillä ja uusilla rajojen

merkkitolpilla. Opastauluista ilmenevät selkeästi käyttörajoitukset ja -suositukset. Pitkospuita lisätään kattamaan alueen kaikki kosteat osuudet.

Sallittu polkuverkosto pohjustetaan joko kivituhkalla, murskeella tai soralla. Alueella ennestään olemassa olevat portaat on tarpeen uusida, ja myös uusien portaiden rakentamiseen on todennäköisesti tarvetta. Isompia uusia, käyttöä palvelevia rakenteita ei ole suunniteltu alueelle.

Kustannukset

Jollaksen rämeelle suunniteltujen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvittavien investointien kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 65 000 euroa. Suurimmat kustannukset tulevat pitkospuiden uusimisesta ja lisärakentamisesta (15 000 euroa), vanhojen portaiden uusimisesta ja uusien rakentamisesta (11 000 euroa) sekä opastaulujen suunnittelusta (9 000 euroa). Luonnonsuojelualueen vuotuisiksi ylläpitokustannuksiksi on arvioitu 5 000–15 000 euroa.

Kannanotot

Yhteisessä kannanotossaan Jollaksen rämeen hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Kannanotossa esitetyt kommentit ja vastineet niihin esitetään alla aiheittain.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena konsultin yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan SLL:n paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:en ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Konsultti on hakenut SLL Uudenmaan piiriin ja Laajasalo Seuran edustajilta lisätietoa eräistä hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä. Toisin sanoen kyseessä ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Maininta yhteydenotoista näihin tahoihin hoito- ja käyttösuunnitelman osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta epäselvä, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ollut mainittu erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus asiasta

on asiallinen. Jatkossakin on suunnittelijan harkittavissa, miltä tahoilta hän tietoja hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kerää, mutta tämän tiedon esittämistä hoito- ja käyttösuunnitelmassa selkeytetään. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanottopyyntöjen yhteydessä.

SKY:n asemasta kannanoton esittäjänä todettakoon, että Jollaksen räme ei ole yhdistyksen toiminta-alueella. Kannanottopyyntö lähetettiin kuitenkin yhteisesti usean Laajasalon luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta, eikä siinä eritelty, minkä alueiden suunnitelmiin SKY:n odotettiin ottavan kantaa. Näin ollen yhdistyksen kannanotto asiaan on ymmärrettävä ja se on huomioitu esitystä valmisteltaessa.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Jollaksen rämeen kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulottune kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY toteavat Jollaksen rämeen kuluvan nopeasti virkistyskäytössä. Yhdistykset ehdottavat kevyen köysiäidan pystyttämistä ainakin herkimpiin ja kuluneimpiin kohtiin pitköspuiden viereen. Kannanotossa pidetään myös koirien ulkoiluttamisen huomioimista kulun ohjaamisessa tärkeänä ja muistutetaan, että koirat liikkuvat helposti pitköspuiden ulkopuolella. Ehdotetun köysiäidan sijoittamisessa pitäisi huomioida koirien liikkuminen. Yhdistykset kehottavat harkitsemaan koirien ulkoiluttamisen kieltämistä Jollaksen rämeellä.

Vastine:

Köysiaita voi olla hyvä kulkua ohjaava rakenne Jollaksen rämeellä. Sellaista on suunniteltu muun muassa juuri perustetuille Kruunuvuorenlammen ja Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueille, joten olisi johdonmukaista, että aitoja tehtäisiin muillekin suojelualueille, joilla on paljon käyttöä ja kulumisherkkää maastoa. Esittelijä katsoo kuitenkin, että Jollaksen rämeen käyttäjämäärät eivät ole eivätkä todennäköisesti tule olemaan suunnitelmakauden aikana yhtä korkeita kuin Kruunuvuoren ja Stansvikin suojelukohteiden, koska Jollakseen ei ole suunniteltu laajalti uutta asutusta. Näin ollen köysiaidan tarve ei ole Jollaksessa yhtä suuri. Esittelijä katsoo, että kulumista voidaan vähentää ilman aitaakin kunnostamalla ja rakentamalla lisää pitkospuita sekä pohjustamalla polkuja parempaan kuntoon.

Esittelijä yhtyy Helsyn ja SKY:n käsitykseen, jonka mukaan koirat liikkuvat usein polkujen ja pitkospuiden ulkopuolella. Kannanotosta ei käy ilmi, miten koirien ulkoiluttaminen pitäisi huomioida ehdotetun köysiaidan sijoittamisessa. Muualta kannanotosta on pääteltävissä, että pitkospuiden ja aidan väliin ei toivota tilaa, jossa koira mahtuisi liikkumaan hyvin ollessaan kytkettynä. Aidan sijoittamiseen liittyvien yksityiskohtien käsittely ei ole tarpeellista hoito- ja käyttösuunnitelmassa, mutta asia on kuitenkin hyvä pitää mielessä, jos aita joskus rakennetaan.

Koirien ulkoiluttamisen kieltäminen voisi tulla kysymykseen, jos olisi näyttöä siitä, että koira ja sen ulkoiluttaja kuluttavat maastoa oleellisesti enemmän kuin pelkkä ulkoilija. Sellaista ei ympäristöpalveluilla ole tiedossa. Loogisesti ajatellen koiran kanssa kulkeminen kuluttaa kasvillisuutta enemmän, jos ulkoiluttaja pysyy määräysten mukaisesti pitkospuilla ja poluilla, mutta koira kulkee pääasiassa sen ulkopuolella. Asia vaatisi lisää selvittämistä ennen kuin kieltä voidaan ehdottaa lisättäväksi rauhoitusmääräyksiin. Koirien pitäminen kytkettyinä estänee riittävän tehokkaasti niiden linnuille ja pikkueläimille tekemät vahingot.

Kommentti:

Helsy ja SKY katsovat, että marjastus voi olla Jollaksen rämeellä niin suosittua ja menetelmiltään sellaista, että se saattaa turmella varvikkoa. Kannanotossa pohdiskellaan, pystyykö toimintaa hillitsemään hyvällä opastuksella.

Vastine:

Luontoselvitystä ja hoito- ja käyttösuunnitelmaa tehneet konsultit eivät ole raportoineet marjojen poimimisesta aiheutuvasta varvikon vahingoittumisesta, mutta sitä saattaa olla vaikeaa erottaa tallomisen aiheuttamasta kulumisesta. Marjojen poiminta on alueen rauhoitusmääräyksiä noudattaen mahdotonta, koska niissä kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen on kielletty. Jos Jollaksen rämeellä kuitenkin yleisesti

13.06.2022

marjastetaan, paras tapa sen vähentämiseen on opastauluissa selkeästi ilmaistu marjastuskielto. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ehdotetaan lisää opastauluja ja painotetaan määräysten selkeää ilmaisua opasteissa. Marjastuksen voi odottaa vähenevän merkittävästi suunnitelmassa ehdotetuilla toimenpiteillä.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 5. Osallistaminen kuulunut kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Jollaksen räme hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 28.04.2022 § 95

HEL 2022-002689 T 11 01 04

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen vuosille 2022-2031 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

28.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

§ 457

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä suojellun Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-002728 T 11 01 04

Esitys

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä suojellun Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kruunuvuoren lehmusmetsikkö hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus luonnonsuojelulla suojellun luontotyyppin hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymiseksi

Alueen sijainti, koko ja rajauspäätös

Alueen sijaitsee Laajasalossa Kruunuvuoressa. Sen pinta-ala on 0,65 hehtaaria. Uudenmaan ympäristökeskus päätti alueen rajaamisesta luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamana suojeltuna luontotyyppinä

vuonna 2001. Kohde täyttää suojellun jalopuumetsikön kriteerit: se on luontaisesti syntynyt, merkittävilta osin metsälehmuksesta koostuva metsikkö. Alue on Helsingin kaupungin omistama.

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Kruunuvuoren lehmusmetsikössä kasvaa kallioisen mäen rinteillä 60 runkomaista lehmusta useassa erillisessä ryhmässä. Muita alueen puulajeja ovat kuusi, hieskoivu, pihlaja, raita, tuomi, vaahtera ja mänty. Rinteessä oleva lehto on kuivaa muuttuen kosteammaksi rinteiden alaosassa. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimia sekä vaateliaita lehtopensaita, näsiä, lehtokuusamaa ja koiranheittä. Kenttäkerros on paikoin aukkoinen ja harva. Ruohovartinen lajisto on melko monipuolinen. Siihen kuuluvia lehtolajeja ovat: kielo, oravanmarja, valkovuokko, sinivuokko, nuokkuhelmikkä, kivikkoalvejuuri, kotkansiipi, lehtokorte, syyläjuuri, kevätlinnunherne ja mustakonnanmarja. Alueella esiintyy myös uhanalaista lahokaviosammalta.

Luontotyyppirajaukseen kuuluu lehdon lisäksi keskiravinteista avokalliota, jolla ei tavata metsälehmuksia, mutta jolla kasvaa monimuotoinen ruohovartinen kasvillisuus. Lajistoon kuuluvat muun muassa kivikkoalvejuuri, kalliokielo, ahomansikka, iso- ja keltamaksaruoho, haisukurjenpolvi ja keto-orvokki. Myös sammallajisto ilmentää tavallista ravinteisempaa kallioperää. Kalliolle johtavien rappusten luona esiintyy kalkkia suosivia lajeja: muun muassa nuokkuhiirensammalta, punatyvisammalta ja ketohavusammalta.

Kruunuvuoren lehmusmetsikön läheisyydessä sijaitsee lepakoille tärkeitä saalistusalueita. Lepakot käyttävät lehmusmetsikköä saalistusalueiden välisenä lentoreittinä.

Alueelta tunnetaan yksi silmälläpidettävä kovakuoriaislaji, vyökeiju ja toinen hyvin harvinainen laji, lehtosirkeinen.

Alueen käyttö

Kruunuvuoren lehmusmetsikön läpi kulkee Päätieltä alkava, itä-länsisuunnassa kulkeva Kaivoslyhty-niminen reitti, joka on toiminut myös Kruunuvuoren huvila-alueen huoltotienä. Ihmiset liikkuvat reittiä pitkin edelleen entiselle huvila-alueelle ja matkan varrella olevalle Kruunuvuorenlammelle. Suojelulle luontotyyppille on syntynyt jonkin verran metsäpolkuja. Alueella ei ole opastusta tai viitoitusta. Lehmusmetsikön rajoja ei ole merkitty maastoon. Merkintöjen puuttuminen lienee ollut ainakin osasy siihen, että kun alueen viereen sen itäpuolelle rakennettiin tukiasemamasto noin kymmenen vuotta sitten ja lehmusmetsikön itäreunaa hakattiin avoimeksi.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympäristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Kruunuvuoren lehmusmetsikölle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu alueen virkistyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Suunnitelma on tehty seuraavalle kymmenelle vuodelle (2022–2031).

Hoito- ja käyttösuunnitelman tekeminen suojellulle luontotyyppille on epätavallista. Kyseessä on ensimmäinen vastaava suunnitelma Helsingissä. Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö katsoo, että Kruunuvuoren lehmusmetsikön virkistyskäyttöpaine lisääntyy niin voimakkaasti Kruunuvuorenrannan väkiluvun noustessa lähivuosina useilla tuhansilla asukkailla, että hoito- ja käyttösuunnitelma on myös luontotyyppinä suojellulle lehmusmetsikölle tarpeellinen.

Välittömästi alueen länsipuolelle ollaan laatimassa Kultakruununkaarinimistä asemakaavaa. Lisäksi lehmusmetsikkö kuuluu Kruunuvuoren lähivirkistysalueen suunnittelualueeseen. Kaava-alueen katuverkosto sekä siihen liittyvien ulkoilureittien linjaukset vaikuttavat jatkossa merkittävästi siihen, miten Kruunuvuoren ulkoilukäyttö vaikuttaa suojeltuun lehmusmetsikköön. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa on tehty yhteistyötä virkistysalueen suunnittelusta vastaavien tahojen kanssa virkistysaluesuunnitelman ja suojellun luontotyyppin hoito- ja käyttösuunnitelman yhteensovittamiseksi.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Kruunuvuoren lehmusmetsikköä. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää siitä kysymyksiä. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin kyläyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen esitetty vastine on esitetty jäljempänä esityksessä.

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Alueella tavoitellaan lehmusmetsikön ominaispiirteiden säilymistä ja metsälehmusten uudistumiskykyä. Monipuolinen lehtokasvillisuus pyri-

tään säilyttämään kasvavasta käyttöpaineesta huolimatta. Lahopuun määrän annetaan lisääntyä luontaisesti.

Liiallista kuusten ja vaahteroiden aiheuttamaa varjostusta ja neulaskarikkeen happamoittavaa vaikutusta voidaan vähentää kaatamalla yksittäisiä puita. Kuusten kaatamisella on tarkoitus suosia lehmusmetsikölle ominaista lehtokasvillisuutta.

Lehmuksen taimia voidaan istuttaa alueen kaakkois-itäreunalle, jossa on tehty epähuomiossa hakkuu viereisen tukiasemamaston rakentamisvaiheessa.

Haitallisten vieraslajien levittäytyminen alueelle estetään ja nykyiset vieraslajikasvustot torjutaan. Puutarhajätteen viemistä alueelle tarkkailaan.

Virkistyskäytön suunnitelma

Kulumisen ehkäisemiseksi ja luontoarvojen säilymiseksi on tarpeen ohjata kulkua nykyistä tehokkaammin. Ulkoilureitin varsi aidataan, minkä tarkoituksena on estää kävijöitä liikkumasta lehdon puolella. Reitin varteen pystytettävässä opasteessa kehoitetaan pysymään merkityllä reitillä. Luontotyypin rajoille pystytetään selkeät rajamerkinnot. Pyöräily on sallittu huoltotiellä, mutta luontotyypin rajauspäätöksen nojalla kielletty muualla. Reittiä pohjustetaan tarvittaessa puuhakkeella, soralla tai murskeella. Kalliolle nousevia betoniportaita ja sitä reunustavaa kaidetta ei pidetä kunnossa, koska tarkoitus on vähentää liikkumista alueella.

Kustannusarvio

Alueelle tarvittavien opasteiden ja rakenteiden suunnittelu ja rakentaminen edellyttävät investointeja. Investointien kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 18 000 euroa. Suurin kustannuserä syntyy reittiä reunustavien kaiteiden rakentamisesta.

Kannanotto

Yhteisessä kannanotossaan Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Kannanotossa esitetyt kommentit ja vastineet niihin esitetään alla aiheittain.

Kommentti:

13.06.2022

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena konsultin yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan SLL:n paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:een ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Konsultti on hakenut SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran edustajilta lisätietoa eräistä hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä. Toisin sanoen kyseessä ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Maininta yhteydenotoista näihin tahoihin hoito- ja käyttösuunnitelman osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta epäselvä, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ollut mainittu erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus on asiallinen. Jatkossakin on suunnittelijan harkittavissa, miltä tahoilta hän tietoja hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kerää, mutta tämän tiedon esittämistä hoito- ja käyttösuunnitelmassa selkeytetään. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanotto-pyyntöjen yhteydessä.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Kruunuvuoren lehmusmetsikön kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulotu kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY toteavat, että suojeltu lehmusmetsikkö kattaa vain osan luontoarvoiltaan merkittävästä alueesta ja toivovat, että kaupungin tulevan luonnonsuojeluohjelman valmistelussa huomioidaan laajempi erilaisista luontotyypeistä koostuva arvokas kokonaisuus lehmusmetsikön ulkopuolella ja selvitetään perusteet Kruunuvuoren lehmusmetsikön kehittämisestä varsinaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Vastine:

Kruunuvuoren luonnonsuojelukohteiden (Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualue ja Kruunuvuoren lehmusmetsikkö) ulkopuoliset alueet ovat mahdollisia uutta luonnonsuojeluohjelmaa varten tarkasteltavia kohteita. Ympäröivistä alueista on ennestään tarkkaa lajitietoa luontotyypeistä, kasvillisuudesta ja käävökkäistä, ja lajisto on todettu huomionarvoiseksi. Metsälehmuksia kasvaa hieman myös luontotyyppirajauksen ulkopuolella.

Lähtökohtaisesti luontotyyppinä suojellun lehmusmetsikön muuttaminen luonnonsuojelualueeksi on mahdollista, mutta on syytä selvittää, saavutettaisiinko rauhoittamisella merkittävää suojelutason parannusta. Luonnonsuojelualueen perustaminen mahdollistaisi liikkumiskiellon määrittämisen aluetta halkovan reitin ulkopuolella. Lehmusmetsikön rauhoittamisen vaikutus Helsingin suojeltujen alueiden kokonaispintaalaan olisi kuitenkin mitättömän pieni. Jos Kruunuvuoreen perustettaisiin paljon laajempi uusi luonnonsuojelualue, lehmusmetsikön liittäminen siihen olisi hyvin luonteva ratkaisu. Pelkkää lehmusmetsikköä koskien esittelijä katsoo, että on hyvä tarkkailla, tapahtuuko ulkoilijoiden liikkumisessa ja maaston kulumisessa muutosta parempaan suuntaan köysiaitojen rakentamisen myötä. Jos näin tapahtuu, rauhoittamisen merkitys olisi hyvin vähäinen, sillä lehmusmetsikön luontotyyppirajauspäätös säilyttää luonnon ominaispiirteitä muilta osin varsin hyvin.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Hoito- ja käyttösuunnitelman luvun 5. Osallistaminen kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteistä poistettiin luvusta 7.1 Kulun ohjaus kallioille nousevien portaiden kaiteen poistaminen. Portaiden jäädessä toistaiseksi paikoilleen kaiteen on syytä antaa olla paikoillaan turvallisuussyistä, vaikka portaiden käytön toivotaan loppuvan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kruunuvuoren lehmusmetsikkö hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 28.04.2022 § 92

HEL 2022-002728 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen numero 1 mukaisesti.

Käsittely

28.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.06.2022

Asia/17

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 458

Helsingin yleiskaavan toteuttamishjelma 2022

HEL 2021-012354 T 00 01 01

Esitys

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleiskaavan toteuttamishjelman 2022 Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisen maankäytön sekä ajantasaisten yleiskaavakokonaisuuden jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että yleiskaavan toteuttamishjelma tarkistetaan valtuustokausittain kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti poistaa kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymistä jatkosuunnittelua koskevista toimenpiteistä seuraavan: "Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoituksessa huomioidaan, että Länsiväylän välityskyky on riittävä erityisesti Länsisataman liikennehuomioiden."

Käsittely

Daniel Sazonovin ensimmäinen vastaehdotus: "Kaupunginhallitus korostaa, että kantakaupungin suunnittelussa parannetaan keskustan saavutettavuutta kaikilla liikkumismuodoilla ja hyödynnetään myös maanalaisia ratkaisuja."

Kannattaja: Marcus Rantala

Daniel Sazonovin toinen vastaehdotus: "Kaupunginhallitus edellyttää, että Helsinki varmistaa riittävät pientalorakentamisen edellytykset osana yleiskaavan toteuttamista. Erityisesti Östersundomin kaavoituksessa painotetaan pientaloja ja townhouse-tyyppisiä ratkaisuja"

Kannattaja: Marcus Rantala

Daniel Sazonovin kolmas vastaehdotus: "Hernesaaren kaavan eteneminen varmistetaan valmistelemalla kaava-alueen ja siihen kytkeytyvät liikenneratkaisut uudelleen niin, että varmistetaan sujuva liikkuminen alueella ja alueelle. Valmistelussa nojaututaan myös maanalaisiin ratkaisuihin."

Kannattaja: Marcus Rantala

Reetta Vanhasen vastaehdotus: Lisätään päätösehdotukseen:

Lisäksi kaupunginhallitus päättää poistaa kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymistä jatkosuunnittelua koskevista toimenpiteistä seuraavan: " Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoituksessa huomioidaan, että Länsiväylän välityskyky on riittävä erityisesti Länsisataman liikennehuomioiden."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hylkäsi Daniel Sazonovin ensimmäisen vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hylkäsi Daniel Sazonovin toisen vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin kolmannen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Kaupunginhallitus hylkäsi Daniel Sazonovin kolmannen vastaehdotuksen äänin 8 - 7 (1 tyhjä).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Asian aikana kuultavana oli maankäyttöjohtaja Rikhard Manninen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavan toteuttamishjelma 2022
- 2 Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi - Yleiskaavan toteuttamishjelman 2022 liitedokumentti (LIITE 1)
- 3 Raideliikenteen verkostaselvitys, Raveli 3
- 4 Jokeri 0 -pikaraitiotie – kooste suunnittelun lähtökohdista ja vyöhykkeen maankäytöstä
- 5 Yleiskaavan 2016 kaavatalouslaskentapäivitys
- 6 Autoliikenteen hankkeet yleiskaavan toteuttamishjelmassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kirjeen kirjoittaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yleiskaavan toteuttamisohjelman 2022 Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisen maankäytön sekä ajantasaisen yleiskaavakokonaisuuden jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi.

Kaupunginhallitus päättää lisäksi, että yleiskaavan toteuttamisohjelma tarkistetaan valtuustokausittain kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä.

Esittelijän perustelut

Yleiskaavan toteuttamisohjelma on osa Helsingin kaupunkisuunnittelun strategista ohjausjärjestelmää ulottuen yli investointikauden ja ohjaten pitkän aikavälin kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun toteutusta. Kasvun paikka -kaupunkistrategiassa todetaan, että: "Kaupungilla on vahva rooli Helsingin maankäytön suunnittelussa ja ohjaamisessa" ja että: "Kestävä kasvu perustuu pitkäjänteiseen kaavoitukseen ja kaupunkisuunnitteluun." Kaupunkistrategian mukaan yleiskaavan toteuttamisohjelma tulee päivittää.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2022 on Helsingin yleiskaavan 2016 ja Helsingin yleiskaavakokonaisuuden huomioiva maankäytön jatkosuunnittelua ja yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteitä ajoittava ohjelma. Toteuttamisohjelmapäivitys on ensimmäinen, se päivittää vuoden 2017 ohjelman ja on voimassa seuraavaan päivitykseen saakka, joka ajoittuu valtuustokaudelle 2025–2029.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma ohjaa, ohjelmoi ja kohdistaa maankäytön ja liikenteen suunnittelua yhdessä siten, että tavoite raideliikenteen verkostokaupungista ja kantakaupungin laajenemisesta voidaan toteuttaa. Toteuttamisohjelmalla vaikutetaan erityisesti Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden toiminnasuunnittelun ohjaukseen.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2022 antaa myös tilannekuvan kaupunkikehityksen suunnasta: Ensimmäinen aikajakso kertoo, mitä merkittäviä aluekokonaisuuksia osayleiskaavoitetaan ja asemakaavoitetaan seuraavien noin 15 vuoden aikana yleiskaavassa tavoitellun kaupunkikehityksen varmistamiseksi. Lisäksi on arvioitu keskipitkän aikavälin ja pitkän aikavälin suunnittelun tavoitetilat vuoteen 2050 asti.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma on Kasvun paikka -kaupunkistrategian 2021–2025 mukainen. Kaupunkistrategian keskiössä on Helsingin hyvä tulevaisuus kestäväan kasvuun perustuen ja maailman toimivimman kaupungin näkemystä toteuttaen. Yleiskaavan toteuttamisohjelma osoittaa alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen tavoitetilan sekä enakoitavan kaupunkikehityksen polun kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Strategian toteuttamiseksi on mm. aloitettu osayleiskaavoitus Vartiosaaren osoittamiseksi virkistyskäyttöön.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma huomioi Helsingin yleiskaavallisen kokonaisuuden. Päivityksen pohjana on kaupunginvaltuustossa 26.10.2016 hyväksytty ja 5.12.2018 lainvoiman saanut yleiskaava 2016, mutta myös muut voimassaolevat Helsingin yleiskaavat, kuten yleiskaava 2002 niiltä osin kuin korkein hallinto-oikeus vuonna 2018 kumosi osia Helsingin yleiskaavasta 2016, Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 sekä osayleiskaavat.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivityksessä on huomioitu merkittävimmät maankäytön suunnitteluun vaikuttavat toimintaympäristön muutokset. Yleiskaavan 2016 tavoitteet ovat pääpiirteittäin ajantasaiset. Yleiskaava 2016 kantaa pitkälle tulevaisuuteen. Riittävän asuntotuotannon edellyttämän asemakaavoituksen yleiskaavalliset lähtökohdat ovat edelleen olemassa. Uusia maankäytön mahdollisuuksia on tarpeen luoda osayleiskaavojen kautta niiltä osin, kuin yleiskaava 2016 on kumottu eikä mahdollista kaupungin strategisten tavoitteiden edistämistä. Yleiskaava 2016 antaa lisäksi hyvän pohjan Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen eli MAL-2023 -suunnittelulle ja tähän liittyville sopimusneuvotteluille.

Lähitulevaisuuden asemakaavoituksen edellytykset on turvattu. Toimintaympäristössä olevat merkittävät muutokset, kuten ilmastokriisi, luonnon monimuotoisuus ja pandemia on tunnistettu ja huomioitu. Päivityksessä on myös huomioitu edellytysten luominen kaupunkistrategian mukaiselle kaupunkiuudistukselle, sekä jo käynnissä oleva merkittävämpi maankäytön suunnittelu, kuten Itäkeskuksen kehittäminen.

Kantakaupunki huomioidaan tiivistyvänä ja kasvavana valtakunnan keskuksena Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisesti. Kantakaupunkivyöhykkeelle on viime vuosina kohdistunut merkittävä osa kaavoitetus-

ta kerrosalasta ja myös valmisteilla olevasta kerrosalasta. Erityisiä kehittämisen painopisteitä ovat Teollisuuskadun kehittyvä akseli ja sen Jokeri 0–pikaraitiotiehen perustuva liikenneratkaistu.

Uusimaa-kaava 2050 (Helsingin seudun vaihemaakuntakaava) on antanut uusia lähtökohtia yleiskaavan toteuttamisohjelman ja osayleiskaavoituksen suunnittelulle. Östersundomiin laaditaan osayleiskaava. Vaikutukset toteuttamisohjelmaan näkyvät myöhemmissä toteuttamisen vaiheissa.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman 2022 tietopohja, analyysit ja menetelmät on kuvattu Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi –liitteessä.

Toteuttamisohjelmanpäivityksen pohjalla on monikriteerianalyysin menetelmän kehitetty ja tuotettu tietomateriaali, jonka kautta alueidenkäytön suunnittelun aikataulutuksessa ja priorisoinnissa on voitu huomioida myös valtuusto- ja strategiakaudet ylittäviä haasteita, kuten kaavataalous, ilmastonmuutoksen torjuminen ja segregatiokehityksen vähentäminen. Näin yleiskaavan toteuttamisohjelma 2022 on osaltaan varmistamassa Helsingin strategianmukaista, pitkäjänteistä ja kokonaiskestävästä kaupunkikehitystä.

Ohjelman laskennallisena tietoperustana on Helsingin yleiskaava 2016, joka näyttäytyy kaavakarttana merkintöineen ja määräyksineen, mutta jonka taustalla on mittava paikkatietovaranto. Tämä mahdollistaa yleiskaavan tietoaineiston hyödyntämisen kaupungin eri toimijoiden tarpeisiin ja kaupungin johtamisen tiedolla. Tehty kehitystyö on Helsingin datastrategian mukaista.

Liikennejärjestelmän kehittäminen kytkeytyy maankäyttöön ja sen tulee strategian mukaan olla järjestettävissä kestäväällä tavalla niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisesti. Kaupunkistrategian mukaan: ”Kasvavan Helsingin liikenne suunnitellaan aina yhdessä maankäytön kanssa” ja ”raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista jatketaan edistämällä pikaraitiotiehankkeiden suunnittelua ja toteutusta.” Yleiskaavan toteuttamisohjelma on strategiatavoitteiden mukainen ja mahdollistaa liikennejärjestelmän kehittämistarpeiden ja toisiinsa kytkeytyvien tarpeiden ennakoinnin.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma on vakiintumassa osaksi kaupunkisuunnittelun strategista ohjausjärjestelmää yli investointikauden ulottuvana pitkän aikavälin ohjelmana. Yleiskaavan tavoitteiden toteutumisen tukeminen ennakoidusti ja huolella harkitulla investointipolitiikalla on tärkeää.

Kaupungin investointien ohjelmoinnin perustana on kaupunkistrategian mukaan ”vastedeskin rohkea kasvu ja investoinnit, jotka luovat edelly-

tykset vahvalle kaupunkitaloudelle”. Yleiskaavan toteuttamishojelman rakentamismahdollisuudet sijoittuvat merkittävilta osin kaupungin 10-vuotisen investointiohjelmakauden jälkeiselle ajalle. Siten toteuttamishojelma ei suoraan toimi esimerkiksi investointiohjelman lähtötietona, vaan se tuo näkyväksi pidemmän aikavälin yhdyskuntarakentamisen taloudellisia reunaehtoja karkealla tasolla.

Koska investointien ja käyttömenojen tasapaino on olennaista, on tärkeää, että jatkotyönä tutkitaan toteuttamishojelmassa päivitetyn kaavataloustietopohjan mahdollisuuksia tuottaa yleiskaavatasoisesti näkemystä toteuttamisen investointitarpeista kerrosalaan ja aikatauluun suhteutettuna kaupunkistrategian linjaus ”kasvavan Helsingin liikenne suunnitellaan aina yhdessä maankäytön kanssa” huomioiden. Näkemys tästä tuodaan lautakuntaan ja kaupunginhallitukseen toteuttamishojelman tarkistuksen yhteydessä.

Yleiskaavan toteuttamishojelmaan 2022 päivitettyt kaavatalouden paikatiedot mahdollistavat jatkossa karkean yleiskaavatasoisen tulo-meno-taloustiedon tuottamisen luoden näkymää pidemmän aikavälin investointitarpeiden kokonaisuuksiin.

Kokonaiskestävyyden osalta toteuttamishojelman sisältö on pyritty laatimaan siten, että se tukee YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edistämistä. Edistäminen toimii kahdella tasolla: Toteuttamishojelman keskeinen sisältö on kaupunkirakenteen kehityksen vaiheistaminen. Vaiheistamisen taustalle tehty monikriteerianalyysi sisältää niin ekologisen, sosiaalisen kuin taloudellisenkin kestävyyden tekijöitä. Lisäksi toteuttamishojelma ohjaa jatkosuunnittelun laatutekijöitä.

Strategiassa todetaan, että: ”Ilmastonäkökulma huomioidaan erityisesti kaupunkirakentamisessa.” Toteuttamishojelman mukainen vaiheistus painottaa jatkuvasti eheän kaupunkirakenteen merkitystä, joukkoliikenteeseen tukeutuvan verkostokaupungin toteutumisen edellytyksiä ja olemassa olevan infran mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä, mikä heijastuu kaupunkirakenteesta aiheutuvien päästöjen minimointina.

Viheralueiden ja luonnon monimuotoisuuden kehittäminen osana kaupunkiympäristöä turvaavat terveellisen elinympäristön ja hillitsevät ilmastonmuutosta ja luontokatoa sekä niiden vaikutuksia. Kaupungin tiivistyessä helposti saavutettavia virkistysalueita, virkistyspalveluita sekä ekologisia verkostoja ja luonnonsuojelualueita kehitetään tasapainoisesti asumisen ja liikenteen kanssa. Yleiskaavan toteuttamishojelman 2022 ensimmäisen vaiheen kartalla on kuvattu viherverkoston kehittämistarpeita yleiskaavan 2016 virkistys- ja viherverkoston, Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämisen periaatteiden ja suunnitelman

(Vistra I ja II), LUMO-ohjelman ja Merellisen strategian tavoitteiden mukaisesti.

Toteuttamisohjelmassa on arvioitu sosioekonomisesti tasapainoisen kaupunkirakenteen kehittämisen edellytyksiä. Kaupunkistrategian mukaista tasapainoista kaupunkikehitystä tuetaan ohjaamalla maankäytön muutosten painopistettä kaupunkiuudistusalueille Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunmäki. Lisäksi täydennysrakennetaan erityisesti seuraavia alueita: Vuosaari, Herttoniemi, Myllypuro, Jakomäki, Puistola, Suutarila, Pukinmäki ja Pohjois-Haaga.

Helsingin keskusta on Suomen suurin työpaikkojen, palveluiden, viihtymisen ja kulttuurin keskittymä, jolla on ainutlaatuinen rooli koko maan taloudessa. Keskusta on voimavara, johon Helsinki tulee investoimaan määrätietoisesti. Yleiskaavan toteuttamisohjelmassa kantakaupunki on huomioitu omalla kantakaupunkimerkinnällään kaikissa toteuttamisohjelmavaiheissa huomioitavaksi. Vahva, kilpailukykyinen kantakaupunki ja sen kehittäminen on Helsingin yleiskaavassa 2016 määritelty tavoite.

Valmistelussa on tehty laajaa yhteistyötä kaupunginkanslian ja toimialojen kesken.

Lautakunnan hyväksymät jatkosuunnittelutoimenpiteet

Lautakunta hyväksyi, osin yksimielisesti ja osin äänestysten jälkeen, seuraavat jatkotoimenpiteitä ohjaavat toimenpiteet:

- Yleiskaavan toteuttamisohjelman seuraava päivitys aloitetaan valtuustokauden puolivälissä yleiskaavan toteuttamisohjelman tarkistuksella.
- Kaupunkistrategiassa vahvistetun Lumo-ohjelman tavoitteen 2.2. ”Säilytämme seudullisen maanpeiteaineiston mukaisten metsäisten ja puustoisten alueiden määrän noin kolmasosana kaupungin maapintaalasta” toteutuminen varmistetaan määrätietoisesti kaavoituksen suunnittelun varhaisista vaiheista aina kaavoituksen lopputulemaan asti. Samoin kaupunkistrategian kirjauksen ”arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista” kriteerejä valmistellaan niin, että niistä voidaan informoida lautakuntaa tämän vuoden 2022 aikana. Kriteeristöä kehitetään tunnistamaan arvokkaimman kaupunkiluonnon piirteet hyödynnettäväksi kaavoitustyössä.
- Liitteessä ”Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi” todetaan, että toimitilan vajaakäyttöaste on pysynyt pääkaupunkiseudulla korkeal-

la viime vuodet. Lisäksi todetaan, että toimitilatarpeen ei arvioida kokonaisuudessaan kasvavan, mutta että uuden tilan kysynnän johdosta myös toimitilarakentamista tarvitaan erityisesti hyvillä sijainneilla. Nämä seikat yhdessä tarkoittavat sitä, että osa nyt olemassa olevasta toimitilasta jää osa pysyvästi vaille käyttöä. Yllä olevaan perustuen lautakunnalle tulee tuoda alkuvuodesta 2023 tarkastelu tyhjänä olevasta toimitilasta sopivalla aikaperspektiivillä alueittain ja suunnitelmat siitä, miten huolehditaan siitä, että tyhjää toimitilaa voidaan tarvittaessa muuntaa joustavasti myös muuhun käyttöön.

- Helsingin yleiskaavan 2016 yritysalueiden osalta niiden tehokkuutta, tuottavuutta ja työpaikkamäärää voidaan kasvattaa. Tässä yhteydessä arvioidaan yksilöllisesti näiden alueiden osalta tarvetta sellaisiin osayleiskaavoihin, jotka mahdollistavat sekoittuneen, nykyistä tehokkaamman kaupunkirakenteen. Jokeri-0:n suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yritysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoittuneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa.
- Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoituksessa huomioidaan, että Länsiväylän välityskyky on riittävä erityisesti Länsisataman liikennehuomioiden. Viikinrannan-Lahdenväylän osayleiskaavan yhteydessä huolehditaan Viikinrannan yritysten toimintaedellytysten turvaamisesta kaavoituksen keinoin myös osayleiskaavan ulkopuolella.
- Samoin, toimeenpanosuunnitelmassa Östersundomin kaavoituksessa huomioidaan osana kokonaisuutta pientalo- ja townhousetyyppisten ratkaisujen tarve Helsingissä. Selvitetään Jokeri0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkaminen Roihupellon kautta Itäkeskukseen. Itäkeskuksen kehittämistä kiirehditään ja Itäväylän ja Kehä I:n risteysalueen parantaminen käynnistetään Itäkeskuksen suunnitteluperiaatteiden pohjalta siten, että aluetta kehitetään viihtyisämmäksi ja toimivammaksi kaikki eri liikkumismuodot huomioiden. Liittymäalueen uudistamisen periaatteena on kunnianhimoinen ja nykyiset ongelmat poistava, sujuvan liikkumisen mahdollistava ratkaisu.

- Kasvun paikka -kaupunkistrategian mukaisesti Vartiosaari osoitetaan virkistyskäyttöön. Vartiosaaren laaditaan virkistyskäytön ja pienimuotoisen rakentamisen mahdollistava osayleiskaava. Samalla saaren saavutettavuutta parannetaan ensisijaisesti siltayhteyksin.
- Kaupunki ryhtyy valmistelemaan Kansallisen kaupunkipuiston perustamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti ilmeisimpien alueiden, Keskuspuiston ja Haltialan muodostaman ytimen pohjalta. Kansallisen kaupunkipuiston täydentämistä tarkastellaan tarvittaessa jatkossa muuhun kaavoitukseen, luontokartoitukseen ja virkistysalueiden suunnitteluun sisältyen. Kansallisen kaupunkipuiston ja Nyky+ -vaihtoehtoon liittyvän muun valmistelun yhteisenä tavoitteena on luoda verkostomainen kokonaisuus, joka ulottuu koko kaupungin alueelle, myös esikaupunkien ympäristöihin. Myös Helsingin kaupunkipuiston merkitystä, asemaa ja imagoa vahvistetaan. Helsingin kaupunkipuiston jatkosuunnittelu suunnataan koko kaupungin alueelle huomioiden myös esikaupunkialueen.
- Yleiskaavan toteuttamishojelman ensimmäisessä vaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn hankkeiden edistämiseen ja priorisoimiseen pyöräliikenteen kehittämissuojelman sekä kävelyn edistämishojelman mukaisesti. Samalla valmistellaan ohjelmien pohjalta konkreettisia pidemmän aikavälin kävelyä ja pyöräilyä edistäviä tavoitteita yleiskaavan toteuttamisen seuraaviin vaiheisiin.

Kaupunginhallitukselle saapunut kirje

Kaupunginhallitukselle on valmistelun kuluessa saapunut kunnan asukkaan kirje, jossa esitettyjä näkemyksiä on myöhemmin täydennetty. Kirjeessä katsotaan, että yleiskaavan toteuttamishojelmaa ei tulisi viedä päätöksentekoon vaan aloittaa uusi yleiskaavaprosessi uuden strategian pohjalta. Kirjeen johdosta on saatu selvitystä kaupunkiympäristötoimialan yleissuunnittelusta, mutta kirjeen ei ole katsottu antavan aihetta toimenpiteisiin. Kirje 3.3.2022 ja täydennys 18.3.2022 ovat esityksen oheismateriaalina.

Esittelijän kannanotto toteuttamishojelmaan

Kysymyksessä on Helsingin yleiskaavan 2016 toteuttamishojelman tarkistus. Ensimmäinen yleiskaavan toteuttamishojelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 4.6.2018. Yleiskaava mahdollistaa Helsingin kehittämisen vuosikymmeniksi eteenpäin. Yleiskaava ei saanut lainvoimaa

kokonaisuudessaan vaan mm. tärkeimpien pääväylien, kuten Länsiväylän, Turunväylän, Hämeenlinnanväylän ja Lahdenväylän, bulevardisointisuunnitelmia jouduttiin ainakin toistaiseksi lykkäämään. Näiden alueiden maankäytön osalta, kuten myös Vartiosaaren ja Östersundomin osalta, on tarkoitus edetä osayleiskaavojen kautta.

Valtuustokausittain tarkistettava toteuttamisohjelma on hyvä keino täsmentää ja aikatauluttaa yleispiirteisen kaavan konkreettisia toimenpiteitä. Asiakirjat muodostavat myös hyvän tietopohjan kaupunkistrategiaa täydentävälle strategiselle suunnittelulle ja ohjelmoinnille. Lautakunnan käsittelyn jälkeen työvoimatilastot ovat jonkin verran täsmentyneet ja nyt tiedetään, että koronapandemian vuoksi työpaikkamäärä oli vuonna 2020 edellisvuoden 2019 tasolla, mutta kasvoi vuonna 2021 reilusti, ennakoivan tiedon mukaan 4 prosenttia vuoden takaisesta. Lisäksi uutta tietoa on saatu mm. toimitilojen käyttöasteesta. Monissa kyselyissä on arvioitu, että etätyö lisääntyy koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Monipaikkainen työ, hybridityö ym. muuttaa toimitilojen tarvetta määrällisesti ja laadullisesti. Kaupunkitutkimuksen selvityksen mukaan n. 45 % Helsingin työpaikoista soveltuu hyvin etätyöhön ja näiden työpaikkojen määrä on kasvussa ja näitä töitä on erityisen paljon kantakaupungissa ja sen lähiympäristössä.

Toteuttamisohjelmassa mainitaan hiilineutraalisuustavoitteen kiristyneen aikataulun vaativan toimenpiteitä paitsi kaupunkisuunnittelulta, erityisesti energiajärjestelmältä ja liikenteeltä. Toteuttamisohjelmaa taustoittavassa toimintaympäristöraportissa on mainittu keinona edistää Helsingin hiilineutraalisuustavoitteita merkittävästi panostamalla erityisesti 1960-1980-luvuilla rakennettujen taloyhtiöiden energiasaneerauksiin. On totta, että energiasaneeraukset auttavat säästämään kustannuksia taloyhtiöiden tasolla ja energiaa kaupungin tasolla. Monet tuona aikana rakennetut talonyhtiöt Helsingissä ovat jo toteuttaneet tai ovat toteuttamassa putki- ja julkisivusaneerauksia. Tilastojen valossa taloyhtiöiden lainakanta kohdistuu Suomessa erityisesti pääkaupunkiseudulle. Pääkaupunkiseudulle kohdistui lainakannasta 41 prosenttia eli 8,6 miljardia euroa ja tästä Helsingin osuus oli selvästi suurin, 23 prosenttia eli 4,7 miljardia euroa. Vuodesta 2006 koko maan lainakanta on kasvanut noin 6-7 miljardista yli 35 miljardiin, joskin tähän kuuluu myös muita eriä kuin vain taloyhtiöiden lainakanta.

Vuodesta 2021 alkanut hintojen nousu (mm. energia, teollisuus, rakentaminen) lisännee saneerausten kustannuksia ja vaikuttanee edelleen taloyhtiöiden lainan saatavuuteen. On mahdollista, että kaikkiin suunnitteilla oleviin hankkeisiin ei saada lainaa. Jatkossa onkin syytä selvittää, millaisia energiasaneerauksia ohjelman toimintaympäristöä kuvaavan liitteen 1 kohdassa 3.2. tarkoitetaan ja selvittää, mahdollisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, miten energiasaneerausten ra-

hoitus voitaisiin toteuttaa tilanteessa, jolloin moni talonyhtiö jo nyt on vaikeuksissa muiden tärkeiden korjaushankkeiden kanssa ja lainansaantiin ja kohoaviin lainanhoitokustannuksiin liittyy aiempaa suurempia haasteita. Tähänkin kysymykseen tultaneen samaan vastauksia ja etsimään keinoja, kun Helsingin päivitetty Hiilineutraali Helsinki 2030 -tavoitteet vuoden 2022 aikana täsmentyvät.

Vaikka toteuttamisohjelman tavoitteet ulottuvat pitkälle yli kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman aikaikkunan, esitetystä toteuttamisohjelman päivityksessä nimenomaan ensimmäisen vaiheen suunnitteluun sisältyy suuri määrä liikennehankkeita. Joidenkin jo suunnittelussa olevien hankkeiden osalta on nähtävissä, että kannattavan taloudellisen kokonaisuhtälön saavuttaminen on haastavaa. On varauduttava myös siihen että uusien suurien liikennejärjestelmän laajennushankkeiden toteuttamista joudutaan myöhentämään, jotta varmistetaan resurssit myös maankäytön edellyttämien investointien sekä kaupungin muiden strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Kaupunkistrategian mukaan kaupungin tulee myös parantaa kykyä investointien kaupunkitaloudelliseen arviointiin ja investointien ohjaamiseen kokonaisuutena. Esimerkiksi Jokeri 0 -hankkeen osalta tämä tarkoittaa, että jo alustavien selvitysten yhteydessä hankkeesta laaditaan myös alustava hankearviointi, jossa mm. kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä esiin nostettuja avauksia, kuten Herttoniemen yritysalueen roolia, arvioidaan hankkeen kannattavuuden sekä kaupungin muiden tavoitteiden näkökulmasta. Samalla tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei maankäytön kehittämispotentiaalia lasketa uuden hankkeen kannattavuuden perusteluina, mikäli samaa potentiaalia on jo käytetty olemassa tai käynnissä olevien liikenneyhteyksien kannattavuutta perusteltaessa. Tarkoituksenmukaista on, että hyödyt lasketaan vain kerran ja että yksittäisen hankkeen perusteluna käytetään vain sen tuomaa hyötyä. Samalla tulee huomioida myös hankkeen toteuttamisen vaikutus jo olemassa olevan tai rakenteilla olevan infran käytön tehokkuuteen, mikä esimerkiksi Jokeri 0:n tapauksessa tarkoittaa mm. Kala-satama-Pasila -raitiotietä ja metroa.

Muista merkittävistä hankekokonaisuuksista voidaan todeta, että Länsiväylä on merkittävä valtakunnallinen ja seudullinen liikennereitti. Länsisataman satamaliikenteen toimivuuden ja Helsingin keskustan elinvoimaisuuden sekä saavutettavuuden varmistamiseksi Länsiväylän sujuvus ja välityskyky tulee säilyttää kaikilla kulkumuodoilla vähintään nykyisellä tasolla, mihin myös lautakunta on jatkosuunnitteluohjeessaan viitannut.

Yleiskaavan toteuttamishjelman päivitys strategiakausittain on tärkeää myös siltä kannalta, että vaikka joukkoliikennejärjestelmän laajentaminen avaa kaupunkikehityksellisiä mahdollisuuksia, se myös luo haasteita, mm. kasvavien liikennöintikustannusten näkökulmasta. Kaupungin taloudellisen kantokyvyn arvioiminen vuosikymmeniksi eteenpäin on vaikeaa ja käsillä olevat kriisit, kuten pandemiasta toipuminen ja Ukrainassa käytävästä Venäjän hyökkäyssodasta aiheutuvat taloudelliset seuraukset, tuovat epävarmuutta myös lyhyemmän aikavälin talouden ja toiminnan sekä maankäytön ja liikenteen suunnittelun lähtökohtien määrittämiseen. Tästä syystä hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa on varauduttava maankäytön asteittaiseen kehittämiseen sekä hankkeiden vaiheittaiseen toteuttamiseen.

Samalla tehtäviä vaikutusarviointeja tulee peilata mm. seudullisen maankäytön, asumisen ja liikenteen eli MAL-2023 -suunnitelman ja valtion Liikenne 12- suunnitelman tavoitteisiin sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuuden kehitykseen. Helsinki on paitsi itsenäinen vahva toimija, myös riippuvainen ympäristöstään niin seudullisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Ohjelmaa taustoittavan liitteen 1 jakso 4 ("Virkistys, vapaa-aika, merelisyys, kaupunkiluonto ja kulttuuriympäristöt") käsittelee käytännössä lähes pelkästään luonnonympäristöjä vaikka kaupunkielämän näkökulmasta rakennettu ympäristö on vähintäänkin yhtä tärkeä ulottuvuus. Tähän tasapainoon on syytä jatkossa kiinnittämään enemmän huomiota, etenkin sen jälkeen, kun valmisteilla oleva kulttuuriympäristöohjelma valmistuu.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on hyväksynyt 14.3.2022 elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle, jotka tulee jatkotyössä niin ikään ottaa huomioon.

Esittelijä toteaa, että esitys on lautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavan toteuttamishjelma 2022
- 2 Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi - Yleiskaavan toteuttamishjelman 2022 liitedokumentti (LIITE 1)
- 3 Raideliikenteen verkostaselvitys, Raveli 3
- 4 Jokeri 0 -pikaraitiotie – kooste suunnittelun lähtökohdista ja vyöhykkeen

13.06.2022

- 5 maankäytöstä
Yleiskaavan 2016 kaavatalouslaskentapäivitys
6 Autoliikenteen hankkeet yleiskaavan toteuttamishjelmassa

Oheismateriaali

- 1 Kirje, Heinonen Pentti, 3.3.2022
2 Kirje, Heinonen Pentti, 18.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kirjeen kirjoittaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.05.2022 § 409

HEL 2021-012354 T 00 01 01

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 13.6.2022 saakka.

Käsittely

30.05.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta 13.6.2022 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 111

HEL 2021-012354 T 00 01 01

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- että yleiskaavan toteuttamishjelma 2022 hyväksytään yleiskaavan 2016 mukaisen maankäytön sekä ajantasaisen yleiskaavakokonaisuuden jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi.
- että yleiskaavan toteuttamishjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, että yleiskaavan toteuttamishjelman seuraava päivitys aloitetaan valtuustokauden puolivälissä yleiskaavan toteuttamishjelman tarkistuksella.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että kaupunkistrategiassa vahvistetun Lumo-ohjelman tavoitteen 2.2. ”Säilytämme seudullisen maanpeiteaineiston mukaisten metsäisten ja puustoisten alueiden määrän noin kolmasosana kaupungin maapintaalasta” toteutuminen varmistetaan määrätietoisesti kaavoituksen suunnittelun varhaisista vaiheista aina kaavoituksen lopputulemaan asti.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että kaupunkistrategian kirjauksen ”arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista” kriteerejä valmistellaan niin että niistä voidaan informoida lautakuntaa tämän vuoden aikana. Kriteeristöä kehitetään tunnistamaan arvokkaimman kaupunkiluonnon piirteet hyödynnettäväksi kaavoitustyössä.

Liitteessä ”Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi” todetaan, että toimitilan vajaakäyttöaste on pysynyt pääkaupunkiseudulla korkealla viime vuodet. Lisäksi todetaan, että toimitilarapteen ei arvioida kokonaisuudessaan kasvavan, mutta että uuden tilan kysynnän johdosta myös toimitilarakentamista tarvitaan erityisesti hyvillä sijainneilla (s. 8.) Tämä seikat yhdessä tarkoittavat sitä, että osa nyt olemassa olevasta toimitilasta jää osa pysyvästi vaille käyttöä.

Yllä olevaan perustuen lautakunta edellyttää, että sille tuodaan alkuvuodesta 2023 tarkastelu tyhjänä olevasta toimitilasta sopivalla aikaperspektiivillä alueittain ja suunnitelmat siitä, miten huolehditaan siitä, että tyhjää toimitilaa voidaan tarvittaessa muuntaa joustavasti myös muuhun käyttöön.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että Yleiskaavan 2016 yritysalueiden osalta niiden tehokkuutta, tuottavuutta ja työpaikkamäärää voidaan kasvattaa. Arvioidaan yksilöllisesti näiden alueiden osalta tarvetta sellaisiin osayleiskaavoihin, jotka mahdollistavat sekoittuneen nykyistä tehokkaamman kaupunkirakenteen.

Jokeri-Nollan suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yritysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoituneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa.

Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoituksessa huomioidaan, että Länsiväylän välityskyky on riittävä erityisesti Länsisataman liikennehuomioiden.

Viikinrannan-Lahdenväylän osayleiskaavan yhteydessä huolehditaan Viikinrannan yritysten toimintaedellytysten turvaamisesta kaavoituksen keinoin myös osayleiskaavan ulkopuolella.

Toimeenpanosuunnitelmassa Östersundomin kaavoituksessa huomioidaan osana kokonaisuutta pientalo- ja townhouse-tyyppisten ratkaisujen tarve Helsingissä.

Selvitetään Jokeri0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkaminen Roihupellon kautta Itäkeskukseen.

Itäkeskuksen kehittämistä kiirehditään ja Itäväylän ja Kehä1:n risteysalueen parantaminen käynnistetään Itäkeskuksen suunnitteluperiaatteiden pohjalta siten, että aluetta kehitetään viihtyisämmäksi ja toimivammaksi kaikki eri liikkumismuodot huomioiden. Liittymäalueen uudistamisen periaatteena on kunnianhimoinen ja nykyiset ongelmat poistava, sujuvan liikkumisen mahdollistava ratkaisu.

Kasvun paikka -kaupunkistrategian mukaisesti Vartiosaari osoitetaan virkistyskäyttöön. Vartiosaaren laaditaan virkistyskäytön ja pienimuotoisen rakentamisen mahdollistava osayleiskaava. Samalla saaren saavutettavuutta parannetaan ensisijaisesti siltayhteyksin.

Lautakunta päätti todeta, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan Kansallisen kaupunkipuiston perustamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti ilmeisimpien alueiden, Keskuspuiston ja Haltialan muodostaman ytimen pohjalta. Kansallisen kaupunkipuiston täydentämistä tarkastellaan tarvittaessa jatkossa muuhun kaavoitukseen, luontokartoitukseen ja virkistysalueiden suunnitteluun sisältyen. Kansallisen kaupunkipuiston ja Nyky plus -vaihtoehtoon liittyvän muun valmistelun yhteisenä tavoitteena on luoda verkostomainen kokonaisuus, joka ulottuu koko kaupungin alueelle, myös esikaupunkien ympäristöihin.

Myös Helsingin kaupunkipuiston merkitystä, asemaa ja imagoa vahvistetaan. Helsingin kaupunkipuiston jatkosuunnittelu suunnataan koko kaupungin alueelle huomioiden myös esikaupunkialueen.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman ensimmäisessä vaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn hankkeiden edistämiseen ja priorisoimiseen pyöräliikenteen kehittämisohjelman sekä hyväksytyksi tultuaan kävelyn edistämishankkeen mukaisesti. Samalla valmistellaan ohjelmien pohjalta konkreettisia pidemmän aikavälin kävelyä ja pyöräilyä edistäviä tavoitteita yleiskaavan toteuttamisen seuraaviin vaiheisiin.

Käsittely

01.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että kaupunkistrategiassa vahvistetun Lumo-ohjelman tavoitteen 2.2. ”Säilytämme seudullisen maanpeiteaineiston mukaisten metsäisten ja puustoisten alueiden määrän noin kolmasosana kaupungin maapinta-alasta” toteutuminen varmistetaan määrätietoisesti kaavoituksen suunnittelun varhaisista vaiheista aina kaavoituksen lopputulemaan asti.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että kaupunkistrategian kirjauksen ”arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista” kriteerejä valmistellaan niin että niistä voidaan informoida lautakuntaa tämän vuoden aikana. Kriteeristöä kehitetään tunnistamaan arvokkaimman kaupunkiluonnon piirteet hyödynnettäväksi kaavoitustyössä.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Liitteessä ”Tietopohja ja toimintaympäristöanalyysi” todetaan, että toimitilan vajaakäyttöaste on pysynyt pääkaupunkiseudulla korkealla viime vuodet. Lisäksi todetaan, että toimitilarakenteen ei arvioida kokonaisuudessaan kasvavan, mutta että uuden tilan kysynnän johdosta myös toimitilarakentamista tarvitaan erityisesti hyvillä sijainneilla (s. 8.) Tämä seikat yhdessä tarkoittavat sitä, että osa nyt olemassa olevasta toimitilasta jää osa pysyvästi vaille käyttöä.

Yllä olevaan perustuen lautakunta edellyttää, että sille tuodaan alkuvuodesta 2023 tarkastelu tyhjänä olevasta toimitilasta sopivalla aikaperspektiivillä alueittain ja suunnitelmat siitä, miten huolehditaan siitä, että tyhjää toimitilaa voidaan tarvittaessa muuntaa joustavasti myös muuhun käyttöön.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että Yleiskaavan 2016 yritysalueiden osalta niiden tehokkuutta, tuottavuutta ja työpaikkamäärää voidaan kasvattaa. Arvioidaan yksilöllisesti näiden alueiden osalta tarvetta sellaisiin osayleiskaavoihin, jotka mahdollistavat sekoittuneen nykyistä tehokkaamman kaupunkirakenteen.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 4:

Anni Sinnemäki: Jokeri-Nollan suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yritysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoittuneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Risto Rautava: Kantakaupungin suunnittelussa parannetaan keskustan saavutettavuutta kaikilla liikkumismuodoilla ja hyödynnetään myös maanalaisia ratkaisuja.

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus 2:

Risto Rautava: Hernesaaren kaavan eteneminen varmistetaan huomioiden tuleva oikeuden päätös ja varmistetaan liikenneratkaisujen sujuvuus esimerkiksi maanalaisella ratkaisulla.

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus 3:

Risto Rautava: Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoituksessa huomioidaan, että Länsiväylän välityskyky on riittävä erityisesti Länsisataman liikenne huomioiden.

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus 4:

Risto Rautava: Viikinrannan-Lahdenväylän osayleiskaavan yhteydessä huolehditaan Viikinrannan yritysten toimintaedellytysten turvaamisesta kaavoituksen keinoin myös osayleiskaavan ulkopuolella.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 5:

Risto Rautava: Toimeenpanosuunnitelmassa Östersundomin kaavoituksessa huomioidaan osana kokonaisuutta pientalo- ja townhousetyyppisten ratkaisujen tarve Helsingissä.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Olli-Pekka Koljonen: "Selvitetään Jokeri0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkaminen Roihupellon kautta Itäkeskukseen."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Olli-Pekka Koljonen: "Itäkeskuksen kehittämistä kiirehditään ja Itäväylän ja Kehä1:n risteysalueen parantaminen käynnistetään Itäkeskuksen suunnitteluperiaatteiden pohjalta siten, että aluetta kehitetään viihtyisämmäksi ja toimivammaksi kaikki eri liikkumismuodot huomioiden. Liittymäalueen uudistamisen periaatteena on kunnianhimoinen ja nykyiset ongelmat poistava, sujuvan liikkumisen mahdollistava ratkaisu."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Olli-Pekka Koljonen: "Kasvun paikka -kaupunkistrategian mukaisesti Vartiosaari osoitetaan virkistyskäyttöön. Vartiosaaren laaditaan virkistyskäytön ja pienimuotoisen rakentamisen mahdollistava osayleiskaava-

va. Samalla saaren saavutettavuutta parannetaan ensisijaisesti siltayhteyksin."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Arvind Ramachandran: Lautakunta toteaa, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan Kansallisen kaupunkipuiston perustamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti ilmeisimpien alueiden, Keskuspuiston ja Hattialan muodostaman ytimen pohjalta. Kansallisen kaupunkipuiston täydentämistä tarkastellaan tarvittaessa jatkossa muuhun kaavoitukseen, luontokartoitukseen ja virkistysalueiden suunnitteluun sisältyen. Kansallisen kaupunkipuiston ja Nyky plus –vaihtoehtoon liittyvän muun valmistelun yhteisenä tavoitteena on luoda verkostomainen kokonaisuus, joka ulottuu koko kaupungin alueelle, myös esikaupunkien ympäristöihin.

Myös Helsingin kaupunkipuiston merkitystä, asemaa ja imagoa vahvistetaan. Helsingin kaupunkipuiston jatkosuunnittelu suunnataan koko kaupungin alueelle huomioiden myös esikaupunkialueen.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus 2:

Arvind Ramachandran: Yleiskaavan toteuttamisohjelman ensimmäisessä vaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn hankkeiden edistämiseen ja priorisoimiseen pyöräliikenteen kehittämisohjelman sekä hyväksytyksi tultuaan kävelyn edistämishojelman mukaisesti. Samalla valmistellaan ohjelmien pohjalta konkreettisia pidemmän aikavälin kävelyä ja pyöräilyä edistäviä tavoitteita yleiskaavan toteuttamisen seuraaviin vaiheisiin.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Arvind Ramachandranin vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramachandran, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Marleena Isomaa, Risto Rautava, Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Marleena Isomaa, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramachandran, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramachandran, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 8

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Atte Kaleva, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Risto Rautava, Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Risto Rautavan vastaehdotuksen äänin 8-5

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Arvind Ramachandranin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Tarik Ahsanullah, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äänet: 8

Marleena Isomaa, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramachandran, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Arvind Ramachandranin vastaehdotuksen äänin 8-3 (2 tyhjää).

08.02.2022 Pöydälle

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rikhard Manninen, maankäyttöjohtaja, puhelin: 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi

Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Christina Suomi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37321
christina.suomi(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Mikko Keskinen, erityisasiantuntija, puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, johtava maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

13.06.2022

Asia/19

§ 459

Edustajien nimeäminen HUS-yhtymän toimielimiin

HEL 2022-006574 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä muutti ehdotuksestaan kohdan B muotoon: "Tarkastuslautakuntaan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen" ja kohdan C muotoon: "Kansalliskielilautakuntaan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen".

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Nimeämispyyntö 11.5.2022, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää HUS-yhtymän

A Yhtymähallitukseen seuraavat kuusi jäsentä ja varajäsentä:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

6.

B Tarkastuslautakuntaan jäseneksi ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen

C Kansalliskielilautakuntaan jäseneksi ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen

Esittelijän perustelut

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän puheenjohtaja pyytää Helsingin kaupunkia nimeämään edustajansa ensimmäiseen yhtymäkokoukseen 30.6.2022 mennessä. Lisäksi tulee nimetä edustajat yhtymähallitukseen, tarkastuslautakuntaan ja kansalliskielilautakuntaan, joista yhtymäkokous päättää ensimmäisessä kokouksessaan. Nimeämispyyntö on liitteenä.

HUS-yhtymän jäseniä ovat Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet sekä Helsingin kaupunki. HUS-yhtymän perussopimus on kaikkien jäsenten hyväksymä. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti hyväksymisestä 27.4.2022 § 99. Perussopimus on oheismateriaalina.

Perussopimuksen mukaan jäsenet nimeävät ehdokkaita yhtymähallitukseen seuraavasti: Helsingin kaupunki kuusi jäsentä ja varajäsentä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue neljä jäsentä ja varajäsentä, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue kaksi jäsentä ja varajäsentä, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kaksi jäsentä ja varajäsentä sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialue yksi jäsen ja varajäsen. Lisäksi yhtymähallitukseen valitaan Helsingin yliopiston ehdotuksen perusteella kaksi jäsentä ja heille varajäsenet.

Yhtymäkokous valitsee yhtymähallituksen jäsenten keskuudesta puheenjohtajaksi Helsingin kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nimeämän jäsenen.

Yhtymähallituksen toimikausi on vaalikausi.

Yhtymähallitus johtaa HUS-yhtymän toimintaa ja taloutta. Yhtymähallitus vastaa erityisesti HUS-yhtymän

1. järjestämisvastuulla olevien tehtävien toteuttamisesta
2. HUS-yhtymän toimitusjohtajan valinnasta
3. strategian toteuttamisesta
4. yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja laillisuuden valvonnasta
5. talousarvion noudattamisesta

6. asiakasmaksujen ja muiden perittävien korvausten vahvistamisesta talousarviossa määrättyjen perusteiden mukaisesti
7. toiminnan yhteensovittamisesta
8. valtakunnallisten ja yhteistyöaluekohtaisten tehtävien toteuttamisesta
9. yliopistollisen lääketieteellisen ja terveystieteellisen opetus- ja tutkimustoiminnan edellytyksistä
10. työnantajatoiminnasta ja
11. hallinnon ohjauksesta

Yhtymähallitus vastaa HUS-yhtymän asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisesta ja integraatiosta lain edellyttämällä tavalla.

Yhtymähallitus valvoo HUS-yhtymän etua, edustaa HUS-yhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

HUS-yhtymässä on tarkastuslautakunta. Lautakunnassa on seitsemän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta, tarkastuslautakunnan tehtävistä ja muista lautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

HUS-yhtymässä on kansalliskielilautakunta. Lautakuntaan valitaan HUS-yhtymän jäsenten alueen ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvista henkilöistä yhdeksän jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Kansalliskielilautakunnan tehtävät määräytyvät lain ja hallintosäännön perusteella. Lautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhtymähallituksen kokouksessa.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaan mm. hyvinvointiyhtymän toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021) 4 luvun 16 §:n mukaan Helsingin kaupunginhallitus valitsee yhtymäkokousedustajat. Perussopimuksen mukaan yhtymäkokouksessa kutakin jäsentä edustaa yksi edustaja. Yhtymäkokousedustajalle on nimettävä henkilökohtainen varaedustaja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.06.2022

Asia/19

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Nimeämispyyntö 11.5.2022, fi

Oheismateriaali

1 HUS-yhtymän perussopimus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HUS

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Päätöksessä mainitut
Yhtymäkokousedustajat
Kaupunginkanslia

§ 460

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2022-006073 T 03 00 00

VN/23566/2021 ja STM105:00/2021

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

1 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut

1.1 Onko sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palveluita koskevan pykälän (sosiaalihuoltolain 2 a §, terveydenhuoltolain 8 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

Säännöksissä tulisi täsmällisemmin painottaa, että annettaessa molempien lakien pohjalta palveluja asiakkaalle, palvelut tulee sovittaa yhteen. Tämä edellyttää käytännössä yhteistä tuen ja hoidon tarpeen arviointia ja yhteistä suunnitelmaa.

2 Sosiaalihuollon palvelut

2.1 Onko yhteisösosiaalityötä koskevan pykälän (sosiaalihuoltolaki 7 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

Yhteisösosiaalityön lisääminen sosiaalihuoltolakiin on erittäin kannatettavaa. Tämä suuntaa työskentelyä enenevissä määrin myös etsivään työhön ja marginaaliasiakkaiden tavoittamiseen kuten myös laajempaan esimerkiksi ilmiöpohjaiseen joillekin asuinalueille kohdistuvaan sosiaalityöhön. Lisäksi on hyvä, että yhteisösosiaalityön toteuttamista ei määritellä erityisen tarkasti, jotta sitä pystytään toteuttamaan kunkin yhteisön tarpeiden mukaan. Palvelut tulee järjestää monimuotoisesti ihmisten elinympäristöissä. Yhteisösosiaalityö sisältää myös

verkossa tehtävän etsivän työn, vaikka sitä ei erikseen lakitekstissä mainitakaan.

Etsivän työn veloitteen lisääminen mahdollistaa lasten löytämisen ja heidän tilanteeseensa puuttumisen varhaisessa vaiheessa. Helsingin kokemusten perusteella etsivällä työllä on kyetty saattamaan palvelujen piiriin lapsia, joita ei muutoin viranomaistyössä olisi tavoitettu. Päihteiden käytöllä oireilevien lasten ja nuorten sekä päihteitä käyttävien vanhempien tuen ja hoidon tarpeiden ehkäisemisen ja niihin vastaamisen näkökulmista erityisesti on kannatettavaa, että säännökseen sisältyy velvoite etsivän työn järjestämiseen osana yhteisösosiaalityötä tai muita sosiaalipalveluja.

2.2 Onko mielenterveyden edistämistä koskevan pykälän (sosiaalihuoltolaki 7 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

Erityisen kannatettavaa on, että säännöksessä korostetaan hyvinvointialueen ja kunnan eri toimialojen yhteistyön veloitetta ennaltaehkäisemisessä ja suojaavien tekijöiden vahvistamisessa. Helsingissä tämä tarkoittaa kaupungin sisäistä yhteistyötä.

2.3 Onko päihdetyön palveluna annettavan päiväkeskustoiminnan ja tilapäisen majoituksen pykälän (sosiaalihuoltolaki 24 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei

Perustelu:

Tilapäisessä majoituksessa ei tule asioida nimettömänä. Tarvitaan tieto henkilöllisyydestä mahdollisia hätätilanteita ja muita odottamattomia tilanteita varten. Helsingin kaupungin kokemuksen mukaan henkilöllisyyden paljastaminen ei ole aiheuttanut ongelmia tilapäismajoituksessa.

2.4 Ovatko sosiaalipäivystyksen ja terveydenhuollon yhteistyötä koskevaan pykälään (sosiaalihuoltolain 29 a §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä

Perustelu:

Velvoite kiireellisen tilanteen psykososiaalisen tuen ensivaiheen johtovastuusta on hyvä täsmennys lakiin. Tavoite kansallisesta toimintamal-

lista on kannatettava ja ainoa oikea ratkaisu erityisesti siksi, että häiriötilanteissa tai suuronnettomuudessa osallisina olleet ovat usein monen eri kunnan asukkaita.

2.5 Onko äkillisissä järkyttävissä tilanteissa annettavan psykososiaalisen tuen pykälän (sosiaalihuoltolaki 29 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

Helsingin näkemyksen mukaan on kannatettavaa, että pykälässä psykososiaalinen tuki äkillisesti syntyvissä järkyttävissä tilanteissa on määriteltä sekä yksilölle, perheelle että yhteisölle annettavana ja yhteensovitettuna tukena.

2.6 Onko päihde- ja riippuvuustyön toteuttamisen pykälän (sosiaalihuoltolaki 33 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

On kannatettavaa, että 33 b ja 33 c §:ssä on huomioitu velvoite suunnitella ja toteuttaa palvelut ja palveluketjut kokonaisuutena siten, että päihde- ja riippuvuustyö, mielenterveystyö, ehkäisevä päihdetyö ja ehkäisevä mielenterveystyö muodostavat toimivan kokonaisuuden. Päihde- ja mielenterveysongelmien ja häiriöiden lisäksi myös mm. lähisuhdeväkivallan kasautuvan esiintymisen huomioiminen palveluissa sekä palvelujärjestelmän kyvykkyys kokonaisvaltaiseen ja yhteensovitettuun tukeen ja hoitoon on erityisen tärkeää lasten, nuorten sekä lapsiperheiden tuen ja hoidon tarpeiden näkökulmista.

Sosiaalisen kuntoutuksen asema vahvistuu uudistuksen myötä, mikä on tärkeää. Samoin kannattelevan työn merkityksen näkyväksi tekeminen on tärkeää. Sosiaalisen kuntoutuksen tarjonnan kasvattaminen uudistuksen hengen mukaisesti tulee vaatimaan lisää henkilöstöresursseja. Sosiaalinen kuntoutus vaatii aikaa ja tilaa toimia. Kuten esitysluonnoksen perustelutekstissä todetaan sosiaalista kuntoutusta voidaan järjestää sekä yleisenä kaikille soveltuvana palveluna että erityisesti päihdeikäyttäjien tilanteeseen ja tuen tarpeeseen vastaavana kohdentuvana sosiaalisena kuntoutuksena. Helsingissä tämä toteutuu, koska sosiaalisen kuntoutuksen palveluja annetaan sekä aikuissosiaalityössä että psykiatria- ja päihdepalveluissa. Esitysluonnoksessa palveluja tulisi kuvata todellisuuslähtöisemmin, jotta lain tulkinta olisi yhdenmukaisempaa ja voitaisiin varmistaa asiakkaille tasalaatuiset palvelut.

2.7 Onko mielenterveystyön toteuttamisen pykälän (sosiaalihuoltolaki 33 c §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

On kannatettavaa, että 33 b ja 33 c §:ssä on huomioitu velvoite suunnitella ja toteuttaa palvelut ja palveluketjut kokonaisuutena siten, että päihde- ja riippuvuustyö, mielenterveystyö, ehkäisevä päihdetyö ja ehkäisevä mielenterveystyö muodostavat toimivan kokonaisuuden. Päihde- ja mielenterveysongelmien ja häiriöiden sekä lisäksi myös mm. lähisuuhdeväkivallan kasautuvan esiintymisen huomioiminen palveluissa sekä palvelujärjestelmän kyvykkyys kokonaisvaltaiseen ja yhteensovitettuun tukeen ja hoitoon on erityisen kriittistä lasten, nuorten sekä lapsiperheiden tuen ja hoidon tarpeisiin vaikuttavasti vastaamisen näkökulmista.

Mielenterveystyö tulisi säilyttää erillisenä pykälänä. Olisi myös tarpeen vahvistaa niiden asiakkaiden asemaa, joilla on sekä päihde- että mielenterveysongelmia.

Esityksessä ei vielä ole vahvistettu tarpeeksi kaksoisdiagnoosiasiakkaiden asemaa, jotka ovat tällä hetkellä palvelujen väliinputoajia. Tarvetta palvelujen samanaikaisuudelle tulee korostaa.

2.8 Ovatko omatyöntekijän pykälään (sosiaalihuoltolaki 42 §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä

2.9 Onko sosiaalihuoltolakiin ehdotettu sääntely mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta riittävä ja tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

Sosiaalihuoltolain ja terveydenhuoltolain uudistusten tulee kokonaisuutena varmistaa ja turvata yhteensovitetun, useasta palvelusta koostuvan integroidun ja myös siirtymävaiheissa saumattomasti jatkuvan tuen ja hoidon toteutumista.

2.10 Puuttuuko sosiaalihuoltolakiin ehdotetusta sääntelystä jotain keskeistä mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta?

X Kyllä

Perustelu:

Helsingin näkemyksen mukaan palveluja tulisi kuvata esityksessä konkreettisemmin, jotta säännöksiä tulkittaessa varmistettaisiin asiakkaille tasalaatuiset palvelut käytännön tarpeita vastaavasti. Laissa tulisi säätää seikkaperäisemmin päihde-, riippuvuus- ja mielenterveystyön erityispalveluista kuten psykososiaalisesta tuesta ja hoidollisista interventioista, kuntouttavista asumispalveluista ja kuntouttavasta laitoshoidosta. Esimerkiksi sosiaalisena kuntoutuksena järjestetään mm. työhön kuntoutusta, avo-, asumis- ja laitospalveluja päihdetyön erityispalveluina.

Luonnoksessa esitetään voimassa olevan sosiaalihuoltolain 24 §:n muuttamista ja 25 §:n kumoamista nykyisessä muodossaan. Tämä on selkeä heikennys tilanteessa, jossa juuri näihin pykäliin liittyvää erityislainsäädäntöä ollaan purkamassa. Muutos poistaa kokonaan sosiaalihuollon päihdetyön erityispalvelut, joita voimassa olevan sosiaalihuoltolain perusteluissa mainitaan erikseen, esimerkiksi A-klinikat, kuntouttavat palvelut ja lääkkeetön hoito. Helsinki katsoo, että sosiaalihuollon päihdetyön erityispalvelut tulee säilyttää laissa ja niistä tulisi säätää jossakin muodossa esimerkiksi sosiaalista kuntoutusta koskevassa pykälässä (17 b §). Lisäksi tulisi säilyttää nykyisen kaltaisessa muodossaan 24 §, jossa näihin erityispalveluihin voitaisiin viitata. Tämä järjestely varmistaisi, että erityispalvelut säilyisivät ja sosiaalialan ammattilaisella olisi edelleen itsenäinen oikeus arvioida asiakkaan (sosiaalisen) kuntoutuksen tarvetta ja asiakkaan olisi mahdollista saada kuntoutuksensa ajalta kuntoutusrahaa.

3 Terveydenhuollon palvelut

3.1 Onko mielenterveyden edistämistä koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 20 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Perustelu:

Erityisen kannatettavaa on, että pykälässä korostetaan hyvinvointialueen ja kunnan toimialojen yhteistyön velvoitetta ennaltaehkäisemisessä ja suojaavien tekijöiden vahvistamisessa. Pykälään tulisi kuitenkin lisätä mielenterveyshäiriöiden lisäksi päihde- ja riippuvuushäiriöt sekä -ongelmat. Päihteiden käytön ja muiden riippuvuuksien ehkäiseminen ja niiltä suojaavien tekijöiden vahvistaminen vaativat oman erityisen huomionsa. Tämä on erityisen tärkeää lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden näkökulmasta huomioon ottaen päihdehäiriöiden ylisukupolvisuus.

3.2 Onko mielenterveyspalveluja koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 27 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

On kannatettavaa, että 27 ja 28 §:ssä on huomioitu velvoite suunnitella ja toteuttaa palvelut ja palveluketjut kokonaisuutena siten, että mielen-terveys- sekä päihde- ja riippuvuuspalvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden muun hyvinvointialueella tehtävän sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa sekä ehkäisevän päihdetyön kanssa.

3.3 Onko päihde- ja riippuvuuspalveluja koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 28 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

Erityisesti alaikäisten päihteitä käyttävien lasten näkökulmasta on kannatettavaa, että päihdehäiriöiden hoito, tutkimus ja kuntoutus on selkeästi määritelty terveydenhuoltolain mukaiseksi palveluksi. Tämä selkeyttää ja parantaa lasten ja nuorten mahdollisuutta päästä vaikuttavan hoidon piiriin, koska vastuutaho on määriteltävissä. Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määritelty vastuuta riittävän selkeästi. Merkittävä osa päihteitä käyttävistä alaikäisistä on jäänyt lastensuojelulain mukaisten palvelujen varaan eikä saa päihdehäiriöönsä tarpeen mukaista lääketieteellistä hoitoa.

Ks. perustelu kohdassa 3.2.

Päihde- ja riippuvuuspalvelujen sisältöä koskevaa 28 §:ää tulisi täydentää yksilöidyllä viittauksella psykososiaaliseen tukeen ja tuen yhteensovittamiseen vastaavasti kuin 27 §:n 1 momentin 1 kohdassa.

3.4 Onko opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoa opioidilääkkeillä koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 28 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

Opioidiriippuvuutta sairastaviin kuuluu myös lapsia ja nuoria. Pykälä turvaa asianmukaisen vieroitus- ja korvaushoidon järjestämisen ja antamisen myös alaikäisille.

3.5 Onko kiireellistä hoitoa koskevaan pykälään (terveydenhuoltolaki 50 §) ehdotettu lisäys tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

On kannatettavaa lisätä säännös välittömän vieroitus- ja katkaisuhoidon järjestämisestä kiireellisenä vakavasti päihderiippuvaisille. Tällä hetkellä ei ole mahdollista saada välitöntä vieroitus- ja katkaisuhoidoa erikoissairaanhoidossa tai muissa terveydenhuollon yksiköissä.

3.6 Ovatko terveydenhuollon ja sosiaalipäivystyksen yhteistyötä koskevaan pykälään (terveydenhuoltolaki 50 a §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Ei kantaa

3.7 Onko äkillisissä järkyttävissä tilanteissa annettavan psykologisen tuen pykälän (terveydenhuoltolaki 50 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

On kannatettavaa, että säännöksessä psykososiaalinen tuki äkillisissä järkyttävissä tilanteissa on määritelty sekä yksilölle, perheelle että yhteisölle annettavana ja yhteensovittuna tukena.

3.8 Onko sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymää hoitoa huumausainerikoksissa koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 78 b §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei kantaa

3.9 Onko työnohjausta koskevan pykälän (terveydenhuoltolaki 78 c §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

3.10 Onko terveydenhuoltolakiin ehdotettu sääntely mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta riittävä ja tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

Perustelu:

Esitetty sääntely on riittävä ja tarkoituksenmukainen sekä selkiyttää järjestämisvelvollisuutta. Nykyinen lainsäädäntö on johtanut tilanteeseen, jossa erityisesti päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivät alaikäiset eivät pääse terveydenhuollon palvelujärjestelmän piiriin vaan päätyvät palvelujen puutteen vuoksi lastensuojeluun.

3.11 Puuttuuko terveydenhuoltolakiin ehdotetusta sääntelystä jotain keskeistä mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta?

X Ei

4 Mielenterveyslaki

4.1 Ovatko ohjausta ja valvontaa koskevaan pykälään (mielenterveyslaki 2 §) ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä

4.2 Onko tahdosta riippumattoman hoidon järjestämistä koskevan pykälän (mielenterveyslaki 3 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

4.3 Onko opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoitoa koskevan pykälän (mielenterveyslaki 6 a §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä

5 Päihdehuoltolaki

5.1 Onko mielestänne perusteltua, että mahdollisuus määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon väkivaltaperusteella poistettaisiin?

X Kyllä

Perustelu:

Päihdehuoltolain voimassa oleva säännös väkivaltaisuuden perusteella tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämisestä ei ole riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen, jotta se täyttäisi perusoikeuden rajoittamiselle asetettavat vaatimukset. Mm. tästä syystä päihdehuoltolain mukaista tahdosta riippumatonta hoitoa väkivaltaisuuden perusteella ei ole käytännössä toteutettu. Sen sijaan väkivaltaisesti käyttäytyvä on ollut mahdollista määrätä tahdosta riippumattomaan psykiatriseen sairaalaan hoitoon mielenterveyslain perusteella, jos mielenterveyslain tahdosta riippumattoman hoidon edellytykset ovat täyttyneet. Mahdollisuus väkivaltaperusteiden käyttämiseen päihdehuoltolain perusteella tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämisessä edellyttäisi päihdehuoltolain perusteellista uudelleen arviointia tältä osin.

6 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista

6.1 Ovatko Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Ei

Perustelu:

Laitoskuntoutus koskee määritelmänsä mukaisesti päihde- ja riippuvuushäiriön kuntoutusta. Laitoskuntoutusta järjestetään kuitenkin myös sosiaalisena kuntoutuksena päihdeongelman hoitoon, jolloin diagnoosia ei edellytetä. Kuntoutusrahaa tulee jatkossakin saada myös päihdeongelmasta kuntoutumiseen sosiaalisena kuntoutuksena järjestettävän laitoskuntoutuksen ajalta.

Esityksessä ei käsitellä lainkaan kuntoutusrahan saamisen edellytyksiä avokuntoutuksessa, vaikka päihdepalvelut järjestetään ensisijaisesti avopalveluina. Kuntoutusrahaa tulee myöntää paitsi laitoskuntoutuksen myös intensiivisen avokuntoutuksen ajalta sosiaalihuollon päihdetyön 24 §:n ja siihen liittyvän asiakassuunnitelman perusteella mutta myös terveydenhuoltolain 28 §:n ja siihen liittyvän kuntoutussuunnitelman perusteella, koska kuntoutusrahaa myönnetään nykyisessä lainsäädännössä myös työterveyslain perusteella.

7 Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista

7.1 Ovatko ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain 2 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Kyllä

8 Laki Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä

8.1 Ovatko Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain 1 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Kyllä

9 Huumausainelaki

9.1 Ovatko huumausainelain 4 §:n 2 momenttiin ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Ei kantaa

10 Laki Vankiterveydenhuollon yksiköistä

10.1 Onko Vankiterveydenhuollon yksiköistä annettuun lakiin ehdotettu uusi 16 a § perusteltu?

X Ei kantaa

11 Siviilipalveluslaki

11.1 Ovatko siviilipalveluslain 93 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Ei kantaa

12 Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

12.1 Ovatko henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 35 §:ään ehdotetut muutokset perusteltuja?

X Ei kantaa

13 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

13.1 Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä

14 Vaikutusten arviointia, toimeenpanoa ja aikataulua koskevat kysymykset

14.1 Ovatko arviot esityksen kustannusvaikutuksista mielestänne realistiset?

X Ei

Perustelu:

Kustannusvaikutuksissa ei ole otettu huomioon, että päihdehoidon tarvetta voi jatkossa arvioida ainoastaan terveydenhuollon ammattihenkilö, mikä aiheuttaa tarpeen lisätä hoitajaresursseja. Helsingissä 12 sosiaaliohjaajaa ja neljä toimistosihiteeriä on mahdollistanut ajanvarauksen asiakkaan oman hoidon tarpeen arvion perusteella. Jos esitys hyväksytään nykymuodossaan, Helsingissä tarvitaan jatkossa 16 uutta hoitajavakanssia tekemään hoidon tarpeen arviointeja. Tätä ei nykyisessä terveydenhuollon ammattihenkilöstön saatavuustilanteessa voida pitää mitenkään perusteltuna.

Päihdeongelmaan liittyvä psykososiaalinen hoito ja kuntoutus on tulkittu sosiaalihuollon toiminnaksi mm. aluehallintoviranomaisen toimesta ennen Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston suosituksia alkoholi- ja huumeriippuvuuden hoitoon. Ehdotetut muutokset edellyttävät palveluvalikoimaneuvoston suosituksiin perustuvan psykososiaalisen hoidon ja kuntoutuksen tulkitsemista uudelleen terveydenhuollon toi-

minnaksi. Tämä edellyttää tietojärjestelmämuutoksia, joista aiheutuu merkittäviä lisäkustannuksia. Niitä ei ole otettu huomioon esityksen talousvaikutusten arvioinnissa.

14.2 Ovatko arviot lapsivaikutuksista mielestänne realistiset?

X Ei

Perustelu:

Arviointi on riittämätöntä ja jättää huomioimatta voimassa olevan lainsäädännön aiheuttamat vakavimmat ongelmat lasten näkökulmasta. Ehdotetulla lainsäädännöllä on arvioinnissa huomioimatta jääneitä, merkittäviä positiivisia vaikutuksia haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten oikeuksiin. Vakavasti päihteitä käyttävät lapset eivät saa tällä hetkellä terveydenhuoltolain mukaisia palveluja, koska päihderiippuvuuksien hoitoa, tutkimusta ja kuntoutusta ei ole selkeästi määritelty terveydenhuollon lakisääteiseksi tehtäväksi. Lasten katkaisu-, vieroitus- ja laitoshoidot toteutuvat tällä hetkellä käytännössä lastensuojelulaitoksissa, joissa ei ole saatavilla terveydenhuollon antamaa lääketieteellistä hoitoa.

14.3 Ovatko arviot muista vaikutuksista mielestänne realistiset?

X Ei kantaa

14.4 Kommentit koskien ehdotusta lakimuutosten voimaantuloajasta 1.1.2023 ja muutosten toimeenpanoa?

Muutosten voimaantuloon tarvitaan useamman vuoden siirtymäaika. Muutokset edellyttävät palvelujärjestelmässä merkittäviä toiminnallisia muutoksia ja myös riittävien voimavarojen turvaamista. Henkilöstön riittävyys on kriittinen ja paheneva ongelma koko sosiaali- ja terveydenhuollossa eikä se korjaudu velvoittavaa lainsäädäntöä lisäämällä.

15 Asetusluonnokset

15.1 Kommentit koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi mielen-terveysasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta?

15.2 Kommentit koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi päihdehuoltoasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta?

15.3 Kommentit koskien ehdotusta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi hyväksyttävästä hoidosta huumausainerikoksissa?

16 Mahdolliset muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen

16.1 Mahdolliset muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen:

Helsingin näkemyksen mukaan sosiaalihuoltolaissa tulisi säätää esitetyn 7 b §:n tapaan (mielenterveyden edistäminen) päihde- ja riippuvuushäiriöistä sekä -ongelmista. Päihdeiden käytön ja muiden riippuvuuksien ehkäiseminen ja niiltä suojaavien tekijöiden vahvistaminen vaativat oman erityisen huomionsa. Tämä on erityisen tärkeää lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden näkökulmasta huomioon ottaen päihdehäiriöiden ylisukupolvisuus. Lisäksi kaupunki katsoo, että lakiesityksen systematiikka ei avaudu yksiselitteisesti voimassa oleviin säännöksiin nähden.

Palvelujen integraatiota ja saumattomien palvelujen turvaamista vaikeuttaa tällä hetkellä merkittävästi vanhanaikainen lainsäädäntö, joka estää riittävien asiakas- ja potilastietojen käyttöä ja käytettävyyttä erityisesti silloin, kun asiakkaalla on useamman eri palvelun samanaikainen tarve ja asiakkaan palvelutarve tulisi arvioida kokonaisvaltaisesti ja tehdä kattava palvelusuunnitelma. Yksittäisenä huomiona asiakastietojen osalta todetaan, että esimerkiksi nykyisen päihdehuollon palvelutehtävän sijaan käyttökelpoisempi olisi yhteinen päihde- ja mielenterveyspalvelujen palvelutehtävä. Palveluista säädettäessä lainsäädännössä tulisi palvelujen järjestämisessä mahdollistaa asiakas- ja potilastietojen joustava käyttö tilanteessa, jossa asiakkaalla on samanaikainen tarve käyttää useita eri palveluja.

Lasten ja nuorten osalta olisi tärkeää vielä tarkemmin tarkastella ja jäsentää kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kokonaisuutta, mm. kirkastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen perustehtävien eroa sekä oppilas- ja opiskeluhuollon osuutta. Lasten ja nuorten päihdepalvelujen koko kokonaisuutta tulisi jäsentää ja määritellä ehkäisystä, tunnistamisesta, varhaisesta tuesta sekä asianmukaisesta hoidosta ja kuntoutuksesta vastaavat tahot. Asiaan liittyen tulisi jatkossa tehdä lainsäädäntöön tarvittavat lisäykset.

Tämän hetkinen tilanne lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa on hyvin kirjava. Sote-uudistus luo hyvän mahdollisuuden ja itse asiassa velvoitteinkin yhdenmukaistaa palveluja. Tämän tueksi tarvittaisiin huomattavasti nykyistä vahvempaa ja pitkäjänteisempää kansallista ohjaustukea. Pelkkä lainsäädäntö tai siihen liittyvä soveltamisoppas ei sellaisenaan riitä. Ongelma on valtakunnallinen ja sen vuoksi tarvitaan lainsäädännön selkiyttämisen lisäksi kansallista ohjausta ja valvontaa. Alueet eivät ole kaikilta osin kyenneet järjestämään erityisesti nuorten mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitoa. Nuoret voivat jäädä ilman asianmukaista mielenterveys- ja päihdehoitoa ollessaan lastensuojelun sijoittamina.

Sosiaalihuoltolaissa olisi syytä säilyttää velvoite järjestää laitospäästetystä tilanteesta, jossa avopalvelujen keinot eivät riitä. Hoito ja kuntou-

tus on uudessa lainsäädännössä määritelty osaksi terveydenhuoltoa, mutta terveydenhuollon laitospalvelut määrittävät vuodeosastohoidoksi tai vastaavaksi. Asiakkaiden laituskuntoutuksen tarpeeseen vastaa kuitenkin paremmin sosiaalisena kuntoutuksena järjestettävä laitospalvelu. Laituskuntoutuksen saatavuudessa on ollut ongelmia jo pitkään. Helsinki on tällä hetkellä ainoita, ellei ainoa kunta, jolla on omaa laituskuntoutusta.

Näyttöön perustuvia menetelmiä ja niiden merkitystä palvelujen vaikuttavuuden vahvistajana tulisi korostaa. Olisi tärkeää velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita riittävään keskinäiseen yhteistyöhön. Niin sosiaali- kuin terveydenhuollonkin puolella tehdään työtä samojen mielen- ja päihdeongelmien äärellä. Esimerkiksi mielenterveyden häiriöiden osalta sosiaalitoimissa tehdään erityisesti lasten ja nuorten palveluissa työtä ehkäisyn ja varhaisen tuen parissa, kun taas terveydenhuollolle kuuluu mielenterveyden häiriöiden hoito ja kuntoutus. Sosiaali- ja terveydenhuollossa käytössä olevat (tai käyttöön otettavat) näyttöön perustuvat menetelmät pitäisi koordinoita yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Tästä tulisi säätää erikseen esimerkiksi asetustasolla.

Ehdotetun sosiaalihuoltolain 2 a §:n ja terveydenhuoltolain 8 a §:n sanamuoto tulisi tarkistaa kuulumaan seuraavasti: Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti toteutetuissa palveluissa, tai kun potilas muutoin tarvitsee sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluja, on potilaan edun parhaiten turvaavalla tavalla sovellettava tämän lain mukaisia säännöksiä annettaessa lääketieteellisen tarpeen mukaisesti terveyden- ja sairaanhoitoa ja sosiaalihuoltolain säännöksiä annettaessa tuen tarpeita vastaavia sosiaalihuollon palveluja.

Sosiaalihuollon muuttamista koskevassa johdantokappaleessa oleva epätarkkuus on syytä korjata. 33 c § on merkitty muutetaan-kappaleen riville neljä, mutta se puuttuu luettelosta rivillä kaksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Titta Hiltunen: Muutetaan kohtaa 2.3. niin, että vastaukseksi tulee: Kyllä pääosin.

Muutetaan kohdan perustelut osittain: Helsingin kaupungin kokemuksen mukaan henkilöllisyyden paljastaminen ei ole aiheuttanut ongelmia tilapäismajoituksessa. Asiointi nimettömänä tulee kuitenkin mahdollistaa.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Titta Hiltusen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen

Tyhjä: 1

Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus hylkäsi Titta Hiltusen vastaehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 29.4.2022, fi
- 2 Lausuntopyyntö 29.4.2022, liite, esityksen pääasiallinen sisältö, fi (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pyytää lausuntoa mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2). Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa viimeistään 10.6.2022. Lisäaikaa on saatu 14.6.2022 saakka.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaalihuoltolakia, terveydenhuoltolakia, mielenterveyslakia, päihdehuoltolakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettu lakia, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvakuista annettua lakia, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annettu lakia, huumausainelakia, Vanhaterveydenhuollon yksiköstä annettua lakia, siviilipalveluslakia ja henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettu lakia.

Uudistuksessa on tarkoitus kumota mielenterveyslaita ja päihdehuolto-laista muu mielenterveys- ja päihdepalveluja koskeva sääntely kuin tahdosta riippumatonta hoitoa tai valtion mielisairaaloita koskeva sääntely. Kyseisistä palveluista säädettäisiin jatkossa sosiaalihuollon palvelujen osalta sosiaalihuoltolaissa ja terveyden- ja sairaanhoidon osalta terveydenhuoltolaissa. Lisäksi kumottaisiin päihdehuoltolain sääntely, joka koskee tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämistä väkivaltaisuu- den perusteella.

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen toteuttamista on tarkoitus selkeyttää osana perusterveydenhuoltoa, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon yleisiä palveluja tehtäviä ja vastuunjakoja sekä yhteensovittamista. Työnohjauksen järjestämisen velvoite laajennettaisiin koskemaan mielenterveyspalvelujen lisäksi päihde- ja riippuvuuspalveluja. Terveydenhuolto ja sosiaalipäivystys toteuttaisivat yhdessä psykososiaalista tukea kiireellisissä tilanteissa, joissa ensivaiheen johtovastuu olisi sosiaalipäivystyksellä.

Asiakkaiden tavoittamista palvelujen piiriin on tarkoitus parantaa vahvistamalla yhteisösosiaalityötä sosiaalihuollon hyvinvointia edistävänä tehtävänä. Päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille tarjottaisiin uutena palveluna päiväkeskustoimintaa ja siihen liittyvää tilapäistä majoitusta.

Esitys liittyy vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitus käsitellä sen yhteydessä. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Lausuntoesityksessä otetun kannan mukaan voimaantuloaikataulu on epärealistisen tiukka.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveystoimialan antamaan lausuntoon. Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 29.4.2022, fi
- 2 Lausuntopyyntö 29.4.2022, liite, esityksen pääasiallinen sisältö, fi (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 432

HEL 2022-006073 T 03 00 00

VN/23566/2021 ja STM105:00/2021

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.06.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 461

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnittelua edistävän Kiinteistösaakeyhtiö ADM:n perustaminen

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistösaakeyhtiö ADM:n perustamissopimus
- 2 Kiinteistösaakeyhtiö ADM:n yhtiöjärjestys
- 3 Arkkitehtuuri- ja designmuseon yhteistyön jatkosopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy osaltaan Kiinteistösaakeyhtiö ADM:n perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen liitteiden 1 ja 2 mukaisina.

Kaupunginhallitus vahvistaa, että kaupunki sitoutuu liitteenä 3 olevan valtion ja kaupungin välisen yhteistyön jatkosopimuksen mukaisesti kattamaan perustettavan kiinteistösaakeyhtiön kustannuksia vuosina 2022–2026 siten, että kaupungin osuus kustannuksista on arvonlisäverollisena enintään 4 700 000 euroa. Vuosittaiset rahoituspäätökset tehdään yhteistyössä valtion kanssa siten, että kiinteistösaakeyhtiö voi käynnistää toimintansa heti rekisteröintipäätöksen jälkeen ja toteuttaa tehtävänsä keskeytyksettä tavoitteiden mukaisessa aikataulussa.

Samalla kaupunginhallitus hyväksyy 620 000 euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen tekemisen Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Määräraha myönnetään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi sijoituksen maksamista varten vuoden 2022 talousarvion kohdalta 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Päätös on ehdollinen, kunnes valtio on tehnyt vastaavan päätöksen ja osaltaan vahvistanut perustettavan kiinteistöosakeyhtiön rahoituksen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n perustaminen ja aiemmat kaupunginhallituksen päätökset

Arkkitehtuuri- ja designmuseon tavoitteellinen edistäminen aloitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin välisellä yhteistyösopimuksella, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 29.3.2021 § 225. Suunnitelmien edettyä kaupunginhallitus on hyväksynyt Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamisen 8.11.2021 § 831 ja kaupungin ja valtion välisen yhteistyön jatkosopimuksen 16.5.2022 § 382.

Kiinteistöosakeyhtiö ADM perustetaan valtion ja kaupungin kesken käynnistämään museon tilasuunnittelua ennen kuin arkkitehtuurikilpailun pohjalta saadaan tarkemmat suunnitelmat museorakennuksesta ja sille määritettävästä tontista, tarkempi kaavaratkaisu ja rakennuslupa. Kiinteistöosakeyhtiö vastaa arkkitehtuurikilpailun toteuttamisesta.

Kiinteistöosakeyhtiön toiminnan ja arkkitehtuurikilpailun tarkoituksena on tuottaa arkkitehtuuri- ja designmuseon tarpeita mahdollisimman hyvin palveleva korkeatasoinen rakennus, joka edustaa koko elinkaareltaan kestävää rakentamista ja muotoilua.

Valtio ja kaupunki ovat kiinteistöosakeyhtiön ainoat osakkaat. Myöhemmin yhtiön koko osakekanta on tarkoitus myydä sijoittajalle, joka sitoutuu toteuttamaan museorakennuksen ja vastaamaan pitkäaikaisesta vuokrasopimuksesta museon kanssa.

Kiinteistöosakeyhtiön perustamiseen liittyviä asiakirjoja ovat jo aiemmin hyväksytyyn yhteistyön jatkosopimuksen lisäksi perustamissopimus, yhtiöjärjestys sekä osakassopimus. Jos kaupunginhallitus hyväksyy kiinteistöosakeyhtiön perustamisen, osakassopimuksen hyväksyminen ja kiinteistöosakeyhtiön hallituksen nimeäminen on tarkoitus viedä konsernijaoston päätettäväksi 20.6.2022. Jos tarvittavat rahoituspäätökset valtiolla ja kaupungilla saadaan toimeenpantua, kiinteistöosakeyhtiön toiminta voi käynnistyä elokuussa 2022.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää yhtiön hallituksen nimeämisestä. Hallitukseen on tarkoitus ehdottaa kuutta jäsentä, joista valtio ja kaupunki nimeävät kumpikin kolme. Hallituksen puheenjohtajan nimeää opetus- ja kulttuuriministeriö ja varapuheenjohtajan kaupunki. Suunnitelmien mukaan yhtiölle tulee osa-aikainen toimitusjohtaja.

Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston aiemmat asiaan liittyvät päätökset ovat päätöshistoriassa. Nyt hyväksyttävät kiinteistösaakeyhtiön perustamissopimus ja yhtiöjärjestys ovat liitteinä 1 ja 2 ja aiemmin hyväksytty yhteistyön jatkosopimus on osapuolten lopullisesti hyväksymässä muodossa liitteenä 3.

Taustaa arkkitehtuuri- ja designmuseohankkeesta

Arkkitehtuuri- ja designmuseon pääomatavoitteeksi on valtion ja kaupungin kesken sovittu yhteensä 150 miljoonaa euroa, josta valtion ehdollinen pääomitusosuus olisi 60 miljoonaa euroa, kaupungin osuus 60 miljoonaa euroa ja yksityisen rahoituksen osuus 30 miljoonaa euroa. Yksityistä rahoitusta on saatu vuoden 2022 toukokuun loppuun mennessä kokoon 25 miljoonaa euroa neljän säätiön ehdollisella pääomituspäätöksellä: Jane ja Aatos Erkon säätiö 20 miljoonaa euroa, Svenska kulturfonden kaksi miljoonaa euroa, Suomen kulttuurirahasto kaksi miljoonaa euroa ja viimeisimpänä Saastamoisen säätiö miljoona euroa.

Kaupungin pääomituspäätökset on tarkoitus tehdä tasatahtia valtion kanssa vuosina 2023–2026. Suunnitelman mukaan kaupungin ja valtion säätiölle maksamat pääomituserät ovat kaksi miljoonaa euroa vuonna 2023, 13 miljoonaa euroa vuonna 2024, 10 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 35 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla on merkittynä kokonaispääomituksen suuruinen varaus. Vuosittaiset pääomituserät valmistellaan osana kunkin vuoden talousarviosuunnittelua siten, että aloituserä maksetaan hyväksyttävän hankesuunnitelman perusteella vuonna 2023 ennen arkkitehtuurikilpailua.

Säätiön ja hankkeen osuus museorakennuksen toiminnallisen sisällön luomisessa

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö on PRH:n rekisteröimisprosessissa. Säätiön tehtävänä on turvata uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnittelulle olosuhteet, joissa varmistetaan säätiömukainen toiminta kunnianhimoisella kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Säätiön hallituksen puheenjohtajana on Valtiokonttorin pääjohtaja Timo Laitinen, joka on toiminut museohankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana keväästä 2021 lähtien.

Hankeorganisaatio on käynnistänyt yhteistyössä Arkkitehtuurimuseon, Designmuseon ja niiden keskeisten sidosryhmien kanssa palvelumuotoiluprosessin, jota fasilitoi teknologia-, design- ja palvelumuotoiluyritys Solita Oy. Suunnittelutyötä tukee kansainvälisestä näkökulmasta newyorkilainen konsultti David van der Leer Design Decisions, jolla on mittavat referenssit mm. museoalan hankkeista. Palvelumuotoiluilla kartutetaan pohja-aineistoa museon tulevalle toiminnalle sekä arkkitehtuurikilpailun toiminnallisiin ja tilallisiin lähtötietoihin.

Hanke on lisäksi käynnistänyt Haahtela-kehitys Oy:n kanssa tilaohjelma- ja kustannuslaskentaprosessin, jossa käytetään palvelumuotoilun tuloksia hyödyntäviä toiminnallisia sisältöjä tilaohjelmaa ja kustannuslaskelmaa rakennettaessa. Työssä sovelletaan Haahtela-kehitys Oy:n omaa TVD-simulaatiomallia, jonka avulla voidaan kehittää vaihtoehtoisia tilaohjelmia ja tehdä niiden pohjalta kustannuslaskelmia.

Yhteistyösopimus Haahtela-kehitys Oy:n kanssa on tehty kaupunkiympäristön toimialalla. Tarkoituksena on laskuttaa kulut myöhemmin nyt perustettavalta kiinteistöosaakeyhtiöltä.

Kiinteistöosaakeyhtiö ADM:n rahoitus

Sekä arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön että nyt perustettavan kiinteistöosaakeyhtiön rahoitusmallit on valmisteltu yhdessä valtion, kaupungin ja hankeorganisaation kanssa. Kulut ja jatkorahoitus toteutuvat yhtä suurin osuuksin valtion ja kaupungin kesken.

Kiinteistöosaakeyhtiön yhteisesti katettavaksi sovituista kuluista on laadittu molempien osapuolten hyväksymä kustannusarvio. Siihen sisältyvät rakennushankkeen kehittämistä ja vuonna 2023 järjestettävästä arkkitehtuurikilpailusta syntyvät kustannukset. Yhtiölle osoitettavista varoista katetaan myös yhtiön henkilöstökustannukset ja hallintomenot.

Valtio ja kaupunki varautuvat yhteistyön jatkosopimuksen mukaisesti kattamaan kiinteistöosaakeyhtiön kustannuksia rakennushankkeen kehittämisen aikana vuosina 2022–2026 siten, että kummankin osapuolen osuus kustannuksista on arvonlisäverollisena enintään 4 700 000 euroa. Valtion osalta taloudelliset sitoumukset on valmisteltu päätettäväksi lisätalousarvioprosessissa kesäkuussa 2022.

Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2022 rahoitusosuus on 620 000 euroa, vuoden 2023 osuus 2 420 000 euroa, vuoden 2024 laskennallinen osuus 1 210 000 euroa ja vuoden 2025 osuus 448 000 euroa. Kaupungin puolelta ensimmäinen rahoitusosuus myönnetään nyt samalla kun kiinteistöosaakeyhtiö perustetaan. Vuosien 2023–2025 osalta tehdään erilliset sijoituksia koskevat päätökset siinä vaiheessa kun niistä on saatu pyynnöt yhtiöltä. Kaupunki ja valtio sitoutuvat rahoittamaan

yhtiötä siten, että vuosien 2022–2023 yhdistettynä tilikautena kumpikin siirtää yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhteensä 3 040 000 euroa arkkitehtuurikilpailun toteuttamiseksi ja siihen liittyvien tarpeellisten hankesuunnitelmien tekemiseksi.

Kaupungin ja valtion yhteisenä tarkoituksena on myydä koko yhtiön osakekanta kolmannelle osapuolelle ennen kuin arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentaminen aloitetaan. Osapuolet sitoutuvat yhdessä ja yhtäaikaaisesti myymään yhtiön koko osakekannan erikseen sovittavan menettelyn mukaisesti valitulle ostajalle.

Museo jää Makasiinirantaan suunniteltavaan rakennukseen vuokralle, ja vuokratukustannuksia katetaan kokonaispääoman tuotolla. Museon toimintaa rahoitetaan valtakunnallisena vastuumuseona valtionosuuksien. Kaupunki ei myöhemmin osallistu museon käyttötalouden kustannusten kattamiseen eikä muutoinkaan museon säännöllisen toiminnan rahoittamiseen.

Museon tontinmuodostus ja kiinteistönhallinta

Keskeinen osa toteutuvaa museohanketta on Makasiinirannan alueen suunnittelu uusia toimintoja varten.

Kaupungin järjestämä laatu- ja konseptikilpailu Makasiinirannan alueen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi käynnistyi kesällä 2021. Kilpailun tuomaristo on valinnut toiseen vaiheeseen neljä ehdotusta, joiden pohjalta kehitetyt versiot tulevat kaupunkilaisten nähtäville heinäkuun 2022 alussa. Kilpailun on määrä ratketa marraskuussa 2022. Arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnitelmat ja alustava tilaohjelma on tarkoitus integroida Makasiinirannan jatkosuunnitteluun ja vuonna 2023 järjestettävän arkkitehtuurikilpailun pohjatietoihin. Jatkosuunnittelussa määritetään museolle tarkempi sijainti ja oma tontti.

Kaupunki vastaa Makasiinirannan asemakaavoituksesta ja sen aiheuttamista kustannuksista sekä sitoutuu museolle osoitettavan tontin saattamiseen rakentamiskelpoiseksi. Kaupunki edistää kaikin käytettävissä olevin keinoin museotontin asemakaavoituksen vahvistumista niin, että museon rakennushanke pysyy tavoiteaikataulussa.

Maanvuokrausehtoja arkkitehtuuri- ja designmuseon tontille valmistellaan kaupungin tavanomaisten käytäntöjen mukaisesti. Niistä ja tontin mahdollisesta myynnistä päättää kulloinkin toimivaltainen kaupungin toimielin tai viranhaltija.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n perustamissopimus
- 2 Kiinteistöosakeyhtiö ADM:n yhtiöjärjestys
- 3 Arkkitehtuuri- ja designmuseon yhteistyön jatkosopimus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 382

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi osaltaan liitteenä olevan Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välisen yhteistyön jatkosopimuksen Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseon edistämiseksi. Päätös on ehdollinen, kunnes valtio tekee vastaavan päätöksen. Samalla kaupunginhallitus oikeuttaa kansliapäällikön allekirjoittamaan sopimuksen ja tarvittaessa hyväksymään siihen valtion käsittelyssä ilmeneviä vähäisiä tarkistuksia.

Kaupunginhallitus myönsi vuoden 2022 talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat (projektinnumero 10402010580103) Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiölle yhteensä enintään 670 000 euroa museohankkeen vaatimien selvitysten sekä säätiön toiminnan käynnistämiseen liittyvien kulujen kattamiseen vuosille 2022–2024. Määräraha kohdennetaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi, joka huolehtii määrärahan maksatuksesta säätiölle.

13.06.2022

Määräraha maksetaan kahdessa osassa vuoden 2022 aikana. Ensimmäinen osa, 285 000 euroa, maksetaan nyt hyväksyttävän yhteistyön jatkosopimuksen perusteella. Toinen osa, enintään 385 000 euroa, perustuu alkuperäiseen valtion ja kaupungin väliseen yhteistyösopimukseen, jossa kumpikin osapuoli on sitoutunut rahoittamaan museohankkeen valmistelua 500 000 eurolla. Valmistelumäärärahasta osoitetaan säätiölle osuus, joka siitä on käyttämättä siinä vaiheessa, kun hankkeen valmistelu siirtyy kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta säätiölle.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki ei myöhemmin osallistu museon käyttötalouden kustannusten kattamiseen eikä muutoinkaan museon säännöllisen toiminnan rahoittamiseen.

08.11.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 21874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 04.04.2022 § 43

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti osaltaan nimetä Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön hallitukseen sen ensimmäiselle toimikaudelle seuraavat jäsenet:

Timo Laitinen
pääjohtaja, Valtiokonttori, hallituksen puheenjohtaja

Mikko Aho
arkkitehti SAFA

Stefan Björkman
verkställande direktör, Föreningen Konstsamfundet r.f.

Anne Korkiakoski
hallitusammattilainen

Juha Lemström

13.06.2022

yhteiskunta- ja laatujohtaja, Senaatti-kiinteistöt

Leena Mörttinen
alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö

Mikael Silvanto
designjohtaja, Bang & Olufsen

Pauli Sivonen
johtaja, Serlachius-museot

Anna Valtonen
professori, Aalto-yliopisto, muotoilun laitos

Päätös on ehdollinen, kunnes opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa hallituksen jäsenet vastaavalla kokoonpanolla. Jäsenet nimetään säätiön sääntöjen mukaisesti vuosina 2023–2025 päättyviksi toimikausiksi kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön erillisen sopimuksen mukaisesti.

Hallituksen palkkioissa noudatetaan opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen Kansallisoopperan hallitukselle kulloinkin vahvistamaa palkkiotasoa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

§ 462

Kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot ja tilojen asukaskäytön periaatteet

HEL 2022-003438 T 00 01 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot liitteen 1 mukaisesti ja kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteisiin tehtävät muutokset liitteen 2 mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus oikeuttaa kirjastopalvelujen johtajan tekemään sopimusehtoihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Sopimusehdot ovat voimassa kaikkien Varaamo-tilavarauspalvelussa olevien tilojen ja laitteiden osalta. Toimialat voivat tarvittaessa asettaa täydentäviä tilakohtaisia maksu- ja peruutusehtoja ja mahdollisia muita tilakohtaisia sopimusehtoja.

Päätös kumoaa kaupunginhallituksen 20.8.2018 § 505 tekemän päätöksen kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot
- 2 Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet
- 3 Tilavarauskokonaisuuden hallintamalli

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiyhteiset tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot

Kaupungilla on paljon erilaisia tiloja, jotka muuntuvat monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Sekä nykyisessä että edeltävässä kaupunkistrategiassa

on ilmaistu selkeästi vahva tahtotila lisätä kaupungin hallinnoimien tilojen asukaskäyttöä. Tilojen sekä alueiden käytön mahdollistaminen ympäri kaupunkia tukee vapaata kansalais- ja järjestötoimintaa ja lisää kaupungin elinvoimaisuutta.

Kaupunginhallitus on 20.8.2018 § 505 hyväksynyt kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet. Päätöksen mukaan tilojen varaaminen sekä käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskittään tarkoitusta varten kehitettyyn Varaamo-tilavarauspalveluun.

Tilavarauspalvelukokonaisuuden kehittäminen on osa kaupungin digitaalisatio-ohjelmaa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa tilavarauspalvelun prosessien ja käytäntöjen kehittämisestä. Kaupunginkanslian vastuulla on Varaamon uudistamiseen liittyvä järjestelmäkehitys ja ylläpito.

Tilavaraukokokonaisuutta ohjaamaan on rakennettu liitteenä 3 oleva hallintamalli, joka kuvaa yhteiset toimintatavat ja päätöksentekovastuut. Hallintamallin tavoitteena on tuottaa kaupunkilaiselle yhtenäinen palvelukokemus tilavarauksesta, vaikka vastuu ja tehtävät jakautuvat kaupungin sisäisesti eri toimialoille ja palveluille. Hallintamallin avulla kaupungin tilavarauksiin liittyvät käytännöt ja toimintakulttuuri yhdenmukaistuvat ja syntyy sisäistä synergiaetua.

Hallintamallia on kehitetty vuoden 2020 alusta toimialojen ja kaupunginkanslian yhteistyönä ja se on käsitelty kaupungin johtoryhmässä 28.5.2020. Valmistelun edettyä kansliapäällikkö on asettanut kaupunkiyhteisen tilavaraukokokonaisuuden ohjausryhmän 22.3.2022.

Liitteenä 1 olevat kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot on valmisteltu hallintamallin operatiivisessa tiimissä ja niihin on pyydetty kommentit toimialoilta. Tilavaraukokokonaisuuden ohjausryhmä on käsitellyt sopimusehdot kokouksessaan 31.5.2022.

Kaupungilla ei ole aiemmin ollut toimialoja ja palveluja yhdistäviä tilavarauksen sopimusehtoja, vaan toimialat ovat kaupunginhallituksen periaatepäätöksen mukaisesti päättäneet sopimusehdoista itse. Tämä on heikentänyt Varaamon käytettävyyttä ja ollut asiakkaille sekaannusta aiheuttavaa. Kaupunkiyhteiset sopimusehdot perustuvat asukaskäytön periaatteisiin ja toimialojen nykyisiin sopimusehtoihin sekä ilmi tulleisiin uudistustarpeisiin.

Koska kaupungilla on suuri määrä erilaisia tiloja hyvin erilaisiin käyttötarkoituksiin, toimialat voivat edelleen tarvittaessa asettaa yksittäisille tiloilleen erityisiä maksu-, peruutus- ja muita sopimusehtoja. Tilakohtaiset ehdot eivät saa olla ristiriidassa kaupunkiyhteisten sopimusehtojen kanssa, vaan voivat ainoastaan täydentää niitä.

Samalla kun kaupunginhallitus nyt päättää kaupunkiyhteisistä sopimusehdoista, on tarkoituksenmukaista, että se oikeuttaa kirjastopalvelujen johtajan tekemään sopimusehtoihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia. Kirjastopalvelujen johtaja toimii kaupunkiyhteisen tilavaraukokonaisuuden ohjausryhmän puheenjohtajana.

Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteiden päivittäminen

Sopimusehtojen valmistelun yhteydessä on havaittu päivitystarpeita myös tilojen asukaskäytön periaatteisiin.

Periaatteiden alussa olevat strategiaviittaukset on muutettu vastamaan kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita kaupungin tilojen monipuolisen käytön kehittämisestä.

Periaatteiden lopussa olleet viittaukset noudatettavaan lainsäädäntöön on soveltuvin osin siirretty sopimusehtoihin tai poistettu vanhentuneina tai muuten tarpeettomina. Vaalilaista tulevat rajoitukset on siirretty samansisältöisinä periaatteiden toiseen kohtaan ja kokoontumis- ja pelastuslaista tulevat vaatimukset on siirretty sopimusehtoihin. Pelastussuunnitelmaa vaativia tilaisuuksia voidaan järjestää osassa kaupungin tiloja, mutta niille on erillinen lupamenettely eikä niitä siitä johtuen voi varata Varaamossa.

Euroopan Unionin yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) on muuttanut henkilörekisterien käsittelyä koskevia vaatimuksia. Tilojen käyttäjiltä ei edellytetä suostumusta sille, että tekninen valvonta muodostaa henkilörekisterin, vaan tallentavasta kameravalvonnasta ja kulunvalvonnasta kerrotaan tilojen käyttöohjeissa ja seinäopastein. Teknisen valvonnan keräämät henkilötiedot kuuluvat kaupungin yhteiseen tilan- ja turvallisuudenhallinnan rekisteriin.

Edellä mainittujen lähinnä teknisten päivitysten lisäksi periaatteisiin on lisätty, ettei tiloja voi varata eikä niitä luovuteta varaajan käyttöön, jos tilaisuudessa rikotaan YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta tai asiakas tai tilaisuuden järjestäjä harjoittaa tai suunnittelee rikollista tai väkivaltaa tuottavaa toimintaa. Kaupunginvaltuusto edellytti tämän lisäämistä periaatteisiin erään asiaa sivunneen aloitevastauksen yhteydessä (26.9.2018 § 244), mutta periaatteita ei ole sen jälkeen päivitetty.

Päivitetty versio tilojen asukaskäytön periaatteista on liitteenä 2. Asian oheismateriaaleissa on lisäksi luonnosversio, jossa nyt tehtävät muutokset ovat näkyvillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin tilojen ja laitteiden varaamisen sopimusehdot
- 2 Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet
- 3 Tilavaraukokokonaisuuden hallintamalli

Oheismateriaali

- 1 Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet (muutokset näkyvillä)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaikki toimialat

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 22.03.2022 § 72

HEL 2022-003438 T 00 01 04 01

Päätös

Kansliapäällikkö asetti kaupunkiyhteisen tilavaraukokokonaisuuden ohjausryhmän seuraavasti:

Ohjausryhmän tehtävänä on asettaa tavoitteet ja linjata kaupunkiyhteistä tilavarauksen kehittämistä kaupunkistrategian ja asukaskäytön periaatteiden suuntaisesti.

Ohjausryhmä seuraa tilojen asukaskäytön tavoitteiden toteutumista ja yhteisten uusien toimintatapojen käyttöönottoa sekä edistää yhdessä luotujen linjausten noudattamista. Ohjausryhmä antaa tukea viestinnälle ja muutosjohtamiselle toimialojen tilavarauksen toimintakulttuurien kehittämisessä ja edistää sitä, että kehittämiselle ja ylläpidolle varmistetaan resursseja osana kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua. Ohjausryhmä valmistelee poliittiseen päätöksentekoon kaupunkiyhteistä tilavaraukspalvelua mahdollistavia ratkaisuja ja seuraa tilavaraukokokonaisuuden hallintamallin toimintaa.

Ohjausryhmä asetetaan toistaiseksi.

Asettamisvaiheessa ohjausryhmän työskentelyyn osallistuvat jäsenenä tai varajäsenenä kaupunginkansliasta ja toimialoilta seuraavat henkilöt:

- Katri Vääntinen, kirjastopalvelujen johtaja, Kuva, ohjausryhmän puheenjohtaja
- Carola Harju, yksikön päällikkö, Kasko
- Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, Kasko
- Riina Kopola, erityissuunnittelija, kaupunginkanslia
- Katri Kuusinen, yksikön päällikkö, Kympp
- Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, Kympp
- Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaaliohjaaja, Sote
- Tuulikki Rask, tilahallintapäällikkö, Sote
- Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, kaupunginkanslia
- Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, kaupunginkanslia
- Ville Vastamäki, hankepäällikkö, kaupunginkanslia
- Sami Viitaniemi, kehityspäällikkö, kaupunginkanslia
- Marika Westman, ts. yksikön päällikkö, Kuva, ohjausryhmän sihteeri

Ohjausryhmä nimeää vaihtuvat jäsenet. Ohjausryhmän kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua kaupungin ulkopuolisia osallistujia. Ohjausryhmä voi määrittellä tarvittavat alaryhmät hallintamallin tarpeiden mukaan sekä kutsua niihin tarvittavia valmistelutahoja.

Päätöksen perustelut

Kaupunkiyhteiselle tilavaraukokokonaisuudelle on luotu hallintamalli, jonka tavoitteena on tuottaa kaupunkilaisille yhtenäinen ja sujuva palvelukokemus tilojen, maa-alueiden ja resurssien varaamisesta, vaikka vastuu ja tehtävät jakautuvat kaupungin sisällä eri toimialoille ja palveluille. Hallintamalliin on kuvattu tilavaraukokokonaisuuden roolit ja vastuut. Hallintamallin avulla kaupungin tilavarauksiin liittyvät käytännöt ja toimintakulttuuri yhdenmukaistuvat ja syntyy synergiaetua.

Ohjausryhmän toimintaa ohjaavat tilavaraukokokonaisuuden hallintamalli ja kaupunginhallituksen 20.8.2018 § 505 vahvistamat tilojen asukaskäytön periaatteet. Digitaalinen johtoryhmä käynnisti 26.9.2019 Kaupunkiyhteisen tilavaraukokokonaisuuden hallintamallin valmistelun. Se käsiteltiin kaikkien toimialojen johtoryhmissä ja sen käyttöönotosta päätettiin kaupungin johtoryhmässä 28.5.2020.

Kaupungin tilavaraukseen liittyvät käytännöt ovat sirpaloituneet kaupunkiorganisaatiossa eikä yhteistä koordinaatiota ole. Koordinaation puute näkyy johtamisessa, resursoinnissa ja päällekkäisissä järjestelmissä. Uudella hallintamallilla ja ohjausryhmän perustamisella on tarkoitus etsiä ratkaisuja näihin haasteisiin.

13.06.2022

Tilojen asukaskäytön periaatteissa on linjattu, että tilojen varaaminen sekä varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään Varaamo-palveluun. Digitalisaatio-ohjelmassa määritellyn Tilanvaraushankkeen omistajuus on jaettu kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kesken. Varaamo-järjestelmäkokonaisuuden kehityksestä vastaa kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö ja sille on nimetty oma ohjausryhmä. Ohjausryhmät jakavat tilannekuvaa ja tekevät yhteistyötä tilavaraukokokonaisuuden edistämiseksi.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kansliapäällikkö asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät.

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

§ 463

Valtuutettu Sinikka Vepsän valtuustoaloite Helsingin omistaman Työterveys in-house-yhtiön perustamisesta

HEL 2022-005410 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi valtuutettu Sinikka Vepsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sanna-Mari Myllynen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 27968
sanna-mari.myllynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 13.04.2022 Vepsä Sinikka Helsingin omistaman Työterveys in-house yhtiön perustaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin talousarvioesityksessä esitetyn Työterveys Helsingin laatukilpailuttamisen rinnalla tulee selvittää mahdollisuutta kaupungin omistaman Työterveys in-house yhtiön perustamiseen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa todetaan, että työterveyspalveluista tullaan järjestämään laatukilpailutus, jolla parannetaan työterveyspalveluiden saatavuutta. Työterveyden kilpailuttamista on valmisteltu tämän päätöksen mukaisesti. Päätöksessä ei ole mainittu Työterveys Helsingin yhtiöittämiseen liittyvää selvitystä.

Kaupunginvaltuusto on 1.6.2022 hyväksynyt, että Helsingin kaupungin omana toimintana tuottamat työterveyspalvelut voidaan saattaa kilpailuttamisen piiriin. Kilpailutus tulee järjestää niin, että työterveysliikelai-

toksen henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella kilpailun voittaneen toimijan palvelukseen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sanna-Mari Myllynen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 27968
sanna-mari.myllynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 13.04.2022 Vepsä Sinikka Helsingin omistaman Työterveys in-house yhtiön perustaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 464

Kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittäminen, täytäntöönpanopäätös

HEL 2022-005718 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä strategiaosaston kanssa perustamaan osakeyhtiön kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan jatkamista varten sekä allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tarvittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä perustettavan yhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 0,5 milj. euroa talousarvioltililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi,
- hyväksyä digitaalisen perustan nettobudjetoituja toimintoja koskevan liiketoiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirrot sekä niihin liittyvät osakemerkinnät liitteenä olevien asiakirjaluonnosten mukaisesti sekä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita kaupungin puolesta allekirjoittamaan kyseiset asiakirjat ja muut mahdolliset kyseiseen siirtoon liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä yhtiöön siirtyvän henkilöstön asemaa koskevan neuvottelupöytäkirjan ja siirtomuiston/siirtymäsopimuksen,
- vahvistaa yhtiölle tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti sekä
- kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa valmistelemaan tarvittaessa kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämiseen liittyviä apportiomaisuuden siirtoja koskevat ylitysoikeuspäätökset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 09-31015281

markus.kuhn(a)hel.fi

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608

paivi.majuri(a)hel.fi

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

13.06.2022

Asia/24

atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Apporttisopimusluonnos
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 5 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 6 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto
- 7 Omistajastrategian luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 1.6.2022 (§ 142) hyväksyä kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoitujen toimintojen siirtämisen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle kaupungin kokonaan omistamalle osakeyhtiölle. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi toimimusponnen, jonka mukaan valtuusto edellyttää, että yhtiöittämisspäättöksen toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota digitaalisen perustan palveluiden jatkuvuuteen ja kyberturvallisuuden parantamiseen kaupungin organisaatioissa.

Tällä päätöksellä pannaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätös digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 09-31015281
markus.kuhn(a)hel.fi
Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi
Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Apporttisopimusluonnos
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

- 5 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
6 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto
7 Omistajastrategian luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 01.06.2022 § 142

Kaupunginhallitus 23.05.2022 § 389

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 367

§ 465

**Kaupunginvaltuuston kokouksessa 1.6.2022 jätettyihin aloitteisiin
vastaaminen**

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa
1.6.2022 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ryhmäaloite hammashoidon parantamisesta
- valtuutettu Coel Thomasin aloite 24h metro -selvityksestä
- valtuutettu Matias Pajulan aloite nousevista ajoesteistä kaupungin keskeisille paikoille vieville ajoväylille
- valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Hyväntoivonpuistossa

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Matias Pajulan aloite omista vaakunoista Helsingin kaupunginosille
- valtuutettu Matias Pajulan aloite Tehtaankadun nimeämisestä uudelleen Zelenskyinkaduksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

- valtuutettu Johanna Nuortevan aloite oppilashuollon henkilöstön pääsystä koulujen käyttämään Wilma-järjestelmään

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Aurinkolahden liikenneturvallisuuden parantamisesta

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta
heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

13.06.2022

Antti Peltonen, va. hallintojohtaja, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 1.6.2022 jätettiin kahdeksan aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrätyin perustein.

Erityistapaukset

Matias Pajulan aloite koskien Tehtaankadun nimeämistä uudelleen liittyy välittömästi Ukrainassa käytävään sotaan. Toimivalta kadun nimen muuttamisesta on kaupunkiympäristön toimialalla. Ukrainassa käytävään sotaan liittyvien toimenpiteiden kaupunkitasoinen ohjaaminen ja yhteensovittaminen tapahtuu kuitenkin pormestarin johdolla. Tämän johdosta on perusteltua, että aloitteeseen vastaa pääsäännöstä poiketen kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, va. hallintojohtaja, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2022

Asia/26

§ 466

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 23.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto 6.6.2022

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

- kasvatus- ja koulutuslautakunta
 - suomenkielinen jaosto
 - ruotsinkielinen jaosto 7.6.2022
- kaupunkiympäristölaikunta 7.6.2022
 - ympäristö- ja lupajaosto
 - rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 9.6.2022
- pelastuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 7.6.2022
 - kulttuuri- ja kirjastojaosto 9.6.2022
 - liikuntajaosto
 - nuorisajaosto
- sosiaali- ja terveyslautakunta 7.6.2022
 - sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 9.6.2022

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos 7.6.2022
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

13.06.2022

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 441, 442, 443, 444, 445 (A)), 445 (C)), 446, 447, 448, 449 (A)), 450, 451, 452, 453, 454, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 463, 464, 465 ja 466 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 442 (Koskee kaupunginhallituksen päätöstä hyväksyä Tilinpäätös 2021 kirjaan tehty korjaus), 445 (B)), 449 (B)), 455 ja 462 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

13.06.2022

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.06.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Pilvi Ainola
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Elisa Gebhard

Sari Sarkomaa

Reetta Vanhanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 29.06.2022.